

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย
นายวิโรจน์ สุรสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 1.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 1.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

SCHOOL ADMINISTRATION TO DEVELOP STUDENTS BASED ON INDIVIDUAL
DIFFERENCES IN SCHOOLS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION

By
MR. Wirot SURASAKHON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy EDUCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย นายวิโรจน์ สุรสาคร

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แบบ 1.1 ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา ว่างนอมศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริระประภา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา ว่างนอมศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริระประภา)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร. สุวรรณ พิณตานนท์)

59252915 : การบริหารการศึกษา แบบ 1.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, การพัฒนาผู้เรียน, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, สถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นาย วิโรจน์ สุรสาคร: การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 7 ประเด็น ได้แก่

1) การนำองค์กร มุ่งเน้นที่ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและชุมชน สามารถประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร สถานศึกษามีแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการและแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ปัจจัยสนับสนุน มุ่งเน้นที่หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจการบริหาร ส่งเสริมสนับสนุนจัดสรรงบประมาณและอัตรากำลังให้สถานศึกษา สถานศึกษามีอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน มีเครือข่ายความร่วมมือสามารถระดมทรัพยากรได้จากทุกภาคส่วน ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกัน คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา

3) การมีส่วนร่วม มุ่งเน้นที่ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอก มีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

4) การบริหารงานวิชาการ มุ่งเน้นที่สถานศึกษามีแผนและแนวปฏิบัติงานวิชาการ มีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ครูจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพอย่างสร้างสรรค์ มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง และมีการแนะแนวการศึกษาและการประกอบอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน

5) ครูและบุคลากร มุ่งเน้นที่สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก ครูมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล มีความสามารถจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

6) งบประมาณ มุ่งเน้นที่สถานศึกษามีงบ งบประมาณที่เพียงพอ วางแผนการใช้จ่าย งบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

7) การบริหารงานทั่วไป มุ่งเน้นที่สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ สอดคล้องกับ นโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของครูผู้ปกครองและชุมชน มีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

59252915 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : School Administration, Students development, Individual differences, Schools under the Local Administrative Organization

MR. WIROT SURASAKHON : SCHOOL ADMINISTRATION TO DEVELOP STUDENTS BASED ON INDIVIDUAL DIFFERENCES IN SCHOOLS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR VORAKARN SUKSODKIEW, Ph.D.

The purposes of this research were to study the school administration to develop students in schools under the Local Administrative Organization based on individual differences by using Ethnographic Futures Research (EFR) techniques. 15 experts were selected from the Local Administrative Organization using purposive sampling method. The research instruments were non-structured interviews and questionnaires. The data was then analyzed by median, interquartile range using software packages and content analysis.

The following were the findings of the study:

There are seven issues in the school administration to develop students in schools based on individual differences under the Local Administrative Organization:

Leadership: In order to gain trust from students' parents and the community, school administrators must have vision, leadership, and creativity, as well as the ability to collaborate with both internal and external organizations to develop strategic plans to develop students based on their individual differences.

Supporting Factors: The government should provide schools with redistributed authority, support, financial resources, teachers, school personnel, buildings and facilities, positive learning environments, instructional materials, school equipment, technology and innovations, and learning resources suitable to learners' development. In order to mobilize resources from all sectors, cooperative networks must also be included. Furthermore, instructors must have the knowledge and skills to facilitate the school administration. The school staff collaborates to achieve a common goal, and the school board is knowledgeable and supportive of the school's administration.

Engagement: Decentralization of education should be a primary focus. Teachers, personnel, and school committees are all involved in the management of the school, which is delegated by the administrators. Teachers, personnel, and school committees are all involved in the school's administration. The speakers, media, and learning resources are supported by the parents, community, local wisdom, local entrepreneurs, and other agencies. The performance of educational institutions is monitored and evaluated by all key stakeholders.

Academic Administration: The school develops strategies and guidelines for academic administration. School offers a variety of curricula that are designed to meet the needs of the students while also being relevant to local needs. Teachers create a variety of student-centered learning and development activities that are integrated across all subject areas. Allow students to express themselves creatively to the best of their abilities. Authentic assessment and evaluation of student learning should be implemented. Also, a comprehensive educational and vocational guidance program should be available in schools.

Teachers and Staff: There are enough teachers in key subject areas in schools. Teachers have a thorough understanding of individual learning styles and the ability to organize and assess students based on individual differences. They can also motivate students to learn and develop themselves to their fullest potential.

Budgets: The school has sufficient budgets as well as effective budgeting and resource planning.

General Administration: The school has a vision and mission that are consistent with local educational policies, and it responds to the problems and needs of teachers, parents, and the community. There is a well-defined educational development plan and course of action that can be followed. The school creates innovative learning management systems that are centered on the students. Furthermore, the administration is regularly and systematically supervised and monitored.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ จากรองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิพันธ์ ต้นวิมลรัตน์ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิระประภา กรรมการตรวจสอบคุษณีนิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุวรรณ พิณตานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสมบูรณ์ รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาระดับปริญญาโททุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้แนวคิด และแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวก ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์งานวิจัย และให้คำแนะนำที่มีคุณประโยชน์ต่องานวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณเจ้าของหนังสือวารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ที่กรุณาเมตตาชี้แนะทางในการดำเนินการวิจัย อีกทั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้แนวคิด และแนวทางในการศึกษาวิจัย ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากคุษณีนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ที่ให้โอกาสและสิ่งที่ดีงามในชีวิตแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณญาติพี่น้องที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนมาในอดีต และเพื่อนร่วมรุ่นคุษณีบัณฑิตรุ่นที่ 14 ทุกท่าน สำหรับกำลังใจที่มีให้เสมอมา

นาย วิโรจน์ สุรสาคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	8
ข้อคำถามของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
การบริหารสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
ความเป็นมาของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	11
หลักการการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	13
วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	14
ภารกิจการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	15
การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17
แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	24

การบริหารสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ	30
การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล.....	33
ความแตกต่างระหว่างบุคคล	33
สาเหตุของความแตกต่างระหว่างบุคคล.....	34
ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่างๆ	37
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล.....	41
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	42
ทฤษฎีพหุปัญญา (The Multiple Intelligence Theory).....	44
การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนักเรียนบนฐานพหุปัญญา.....	49
การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research: EFR)	52
วิธีการสัมภาษณ์แบบ EFR	55
โครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติการสัมภาษณ์ในการวิจัยแบบ EFR.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
งานวิจัยในประเทศ.....	59
งานวิจัยต่างประเทศ.....	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	83
ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย	83
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย.....	83
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย	86
ระเบียบวิธีวิจัย	88
แผนแบบการวิจัย.....	88
ตัวแปรที่ศึกษา	89
ผู้ให้ข้อมูลหลัก	89

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	90
สรุปวิธีดำเนินการวิจัย	91
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	93
ตอนที่ 1 ความเรียงการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	94
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	109
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสอบถามความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	143
สรุปผลการวิจัย	144
การอภิปรายผล	148
ข้อเสนอแนะการวิจัย	162
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	162
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	163
รายการอ้างอิง	164
ภาคผนวก	170
ภาคผนวก ก	171
ภาคผนวก ข	174
ประวัติผู้เขียน	189

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ.....	85
ตารางที่ 2	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการนำองค์กร.....	115
ตารางที่ 3	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นปัจจัยสนับสนุน.....	118
ตารางที่ 4	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการมีส่วนร่วม	121
ตารางที่ 5	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการบริหารงานวิชาการ	124
ตารางที่ 6	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นครูและบุคลากร.....	129
ตารางที่ 7	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นงบประมาณ.....	133
ตารางที่ 8	ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการบริหารงานทั่วไป.....	134

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17
แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	87
แผนภาพที่ 4 แผนผังของแผนแบบการวิจัย.....	88
แผนภาพที่ 5 การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	137

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตาม

¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1540/>

แผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ประกอบกับ มาตรา 250 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารการจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม² องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จึงมีอำนาจหน้าที่ร่วมมือกับภาครัฐในการจัดการศึกษา ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

² สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, (กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560), 14,74

ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับและประเภทการศึกษา มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกจากนี้ ยังบัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตรระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อมสื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ โดยที่สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ และให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน และยังบัญญัติไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียน

เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ³ และตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ได้กำหนดแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและ ปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และ ตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัย ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิ และหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21⁴ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ โดยคำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ทางด้านประชากร การเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยี และพลวัตของโลกยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต ของประชากรในทุกช่วงวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ จึงมีความจำเป็นต้อง ปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายที่ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุด ของแต่ละบุคคล เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะและใฝ่เรียนรู้ (Learning Skills) สามารถเชื่อมโยงความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทักษะชีวิต (Life Skills) ในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ในปัจจุบัน ไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน (Competency-based Learning) เป็นสำคัญ โดยมีจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ระดับ

³ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับอัปเดต) เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563) เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>

⁴ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, เข้าถึงเมื่อ 21 กรกฎาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://lamphuncity.go.th/wp-content/uploads/2020/05/แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.pdf/>

ประถมศึกษา พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญา ให้หลากหลายตามศักยภาพ พัฒนาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน (Problem-based Learning & Project-based Learning) รวมถึงพัฒนาทักษะสำคัญในการเรียนรู้ อันได้แก่ ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีการวัดและการประเมินผลผู้เรียนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เป็นชิ้นงาน ผลผลิตเชิงประจักษ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สร้างงาน สร้างนวัตกรรม ที่สามารถพัฒนาไปเป็นผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นได้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงระบบ ผู้เรียนสร้างความรู้ระดับความคิดรวบยอด และระดับหลักการใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เน้นทักษะพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีและส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านความรู้ คำนี้ถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ทั้งด้านวิชาการและพื้นฐานวิชาชีพ มีศักยภาพในการสร้างผลผลิตจากการเรียนรู้ และต่อยอดนวัตกรรมคิดสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ สร้างและผลิตผลงานใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และเชื่อมโยงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และสังคม ต่อยอดพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าระดับสูง เน้นทักษะความเป็นผู้นำ รวมทั้งส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ และฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความรู้จากปฏิบัติการเชิงวิจัย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นนวัตกรรม ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และโครงการความร่วมมือปฏิบัติการวิจัยในระดับชุมชน เชื่อมโยงกับพหุวัฒนธรรม และบริบทของชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาคและประเทศ⁵ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบและทุกระดับ ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง**, เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/360แผนการปฏิรูปประเทศ-ฉบับ/>

ฝึกทักษะกระบวนการ สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนการ ปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ปัญหาของการวิจัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษามาตั้งแต่ในอดีต และ ยังมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันและอนาคต อันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษา สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับ การศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และ สนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล⁶ และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษา ตามอัธยาศัย และสามารถจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ เพราะการพัฒนาคนในท้องถิ่นเป็นรากฐานของการพัฒนา ประเทศ ซึ่งจะต้องจัดการศึกษาให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ทั้งที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียน ให้มีอาชีพและมีรายได้⁷ ประกอบกับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้เป็นจำนวนมาก และประชาชนในท้องถิ่นสามารถ

⁶ บุญร่วม เทียมจันทร์ และศรัณญา วิชาวรรณ, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พร้อมหัวข้อเรื่องทุกมาตราฉบับสมบูรณ์, (กรุงเทพฯ: อินส์ฟัล, 2560), 51-52.

⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับอัปเดต) เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563) เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษา-แห่งชาติ-พ-ศ-2542/>

เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก จึงควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้สถานศึกษาในสังกัดเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของแต่ละบุคคล อันจะทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น สามารถนำความเป็นเลิศนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดกระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล⁸ โดยในระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้สถานศึกษาในสังกัดเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้เด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD) แต่การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ประสบปัญหาด้านงบประมาณเนื่องจากสถานศึกษาต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นกว่าปกติ เพราะต้องจัดหาครู วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการ จะศึกษาเรียนรู้ หรือฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าตอบแทน นอกจากนี้ ยังต้องจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งก็ประสบความสำเร็จ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดมีนโยบายให้การสนับสนุน ทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ รวมทั้งกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาและให้อิสระแก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา ทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่สถานศึกษาบางแห่งก็ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถบริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความต้องการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น เกิดจากนโยบายด้าน

⁸ เรืองเดียวกัน

การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ที่ผู้บริหารท้องถิ่นอาจไม่เข้าใจหรือไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเท่าที่ควร หรือปัญหาจากการขาดความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษาของทุกฝ่าย และที่สำคัญคือขาดองค์ประกอบของแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นไปเป้าหมาย ส่งผลให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังไม่สามารถพยากรณ์ได้ว่า ในอนาคตข้างหน้าการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นอย่างไร

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และตามความมุ่งหมายหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์รวมทั้งเป็นแนวทางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะบังเกิดผลดีต่อผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อคำถามของการวิจัย

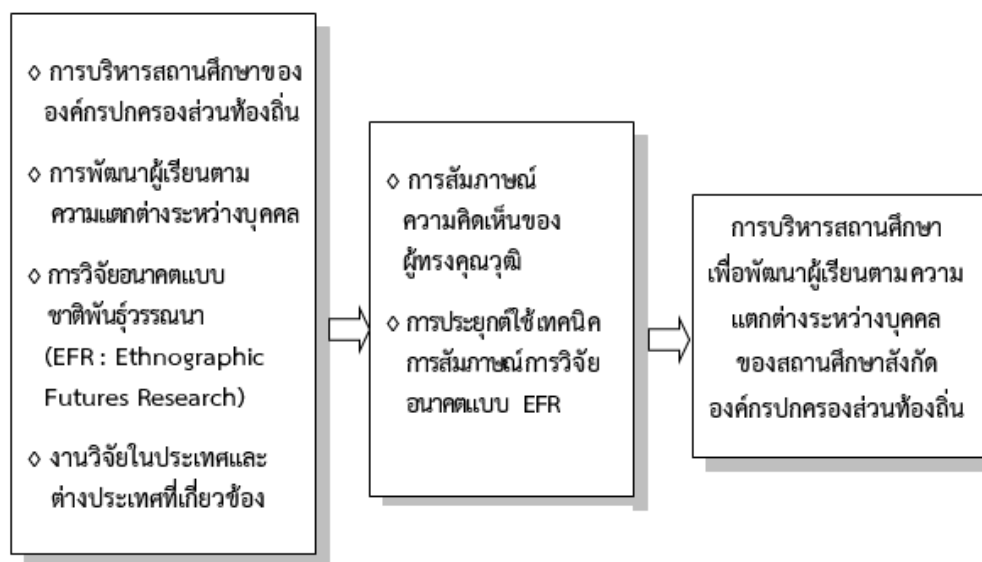
เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถามของการวิจัย ดังต่อไปนี้

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากองค์ความรู้ในเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา

(EFR : Ethnographic Futures Research) และงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
 ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
 ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา

การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้และ
 จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพและอัจฉริยภาพ
 ของแต่ละบุคคล ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน

สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาของ
 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา
 ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล การวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของมนุษย์ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน อาทิ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี ทรัพยากร สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ฯลฯ การศึกษาด้านการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกหน่วยงานจะต้องให้ความสำคัญ และประสานความร่วมมือกันเพื่อให้การศึกษาของชาติมีความเจริญก้าวหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่มีภาระหน้าที่ในการให้บริการด้านการศึกษาแก่ประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 41 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้จัดการศึกษาของท้องถิ่น ด้วยเหตุผล 4 ประการสำคัญ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีต้นทุนทางสังคมที่ดีในการจัดการศึกษา เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรทางการเมืองที่ประชาชนเป็นเจ้าของมีความรับผิดชอบ ต่อประชาชนในท้องถิ่น (Social Accountability) ประการที่สอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและความรับผิดชอบตามกฎหมาย (Legal Accountability) โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจ และหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นถือเป็นการจัดบริการสาธารณะรูปแบบหนึ่ง ฉะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถที่จะใช้ระบบงบประมาณ บุคลากร และการดำเนินงานเพื่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น มีอิสระ อันทำให้เกิดคุณภาพของการศึกษา ประการที่สาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรทางการเมืองที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาและความต้องการ จึงมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก เฉพาะในพื้นที่ ปัญหาซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะแห่ง และสามารถตอบสนองได้อย่างตรงจุดและรวดเร็ว และสามารถที่จะออกแบบหลักสูตรหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน

กลุ่มเป้าหมายได้ดีกว่าโรงเรียนในสังกัดประเภทอื่น ๆ ประการที่สี่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะสร้างความเชื่อมโยงกิจกรรมทางการศึกษากับปัญหาอื่น ๆ ในสังคมท้องถิ่นได้ เพราะสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนมาสร้างเป็น “ห้องปฏิบัติการทางสังคม” (Social lab) แล้วนำไปจัดการศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้และทำความเข้าใจชีวิตผ่านปัญหาของชุมชนและวิถีชีวิตจริงของคนในพื้นที่⁹ ซึ่งปัจจุบันมีสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1,610 แห่ง ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การบริหารการปกครองประเทศได้เริ่มขยายตัวไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น และเมื่อรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล 2476 กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่จัดการศึกษา เพื่อให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 กำหนดให้มีการโอนโรงเรียนและทรัพย์สินของโรงเรียนมาเป็นของเทศบาลทั้งหมด จากผลของพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว รัฐบาลในสมัยนั้นจึงได้ตราพระราชกฤษฎีกามอบอำนาจการจัดการประถมศึกษา ในเขตเทศบาล ให้เทศบาลรับไปดำเนินการในปี พ.ศ. 2479 และเทศบาลได้รับโอนโรงเรียนมาดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2480 เป็นการโอนทั้งการดำเนินการกิจการ ทรัพย์สิน และครุมาสังกัดเทศบาล นับเป็นการเริ่มต้นของการจัดการศึกษาท้องถิ่น แต่ในการจัดการศึกษาของเทศบาลในช่วงแรกนี้ ประสบปัญหาต่างๆ มาก เนื่องจากงบประมาณเทศบาลมีน้อยทำให้การจัดการศึกษาไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จึงมีการโอนโรงเรียนกลับคืนไปให้กระทรวงศึกษาธิการอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2486 ต่อมามีการโอนโรงเรียนประชาบาลให้เทศบาลเป็นครั้งที่สอง โดยมีการประชุมระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และเทศบาลนครกรุงเทพ ผลการประชุมได้มีมติให้โอนโรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลไปให้เทศบาลดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2498 เป็นต้นไป การโอนโรงเรียนประชาบาลให้เทศบาลครั้งนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเทศบาลจำนวนมาก ยังไม่พร้อมที่จะรับโอนโรงเรียนประชาบาลมาดำเนินการได้ เนื่องจากรายได้ของเทศบาลไม่เพียงพอที่จะจัดการศึกษาให้ เป็นไปด้วยดี โรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลจึงยังคงเป็นภาระหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ จากผลของการโอนโรงเรียนประชาบาลไปให้เทศบาลในครั้งที่สอง จะเห็นว่า การจัดการศึกษาในเขต

⁹ สถาบันพระปกเกล้า, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (กรุงเทพฯ : บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด), 2562, 17-18.

เทศบาลยังคงเป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลอยู่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากความไม่เหมาะสมหลายประการ อาทิ โรงเรียนเทศบาลยังมีครูที่เป็นข้าราชการอยู่มาก ทำให้ไม่สะดวกในการปกครอง บังคับบัญชาเพราะขัดต่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน บางคราวครูใหญ่เป็นพนักงานเทศบาล แต่ครูน้อยที่อยู่ในบังคับบัญชาเป็นข้าราชการ การที่จะปกครองจึงไม่สะดวกด้วยประการทั้งปวง ส่วนในด้านงบประมาณรัฐบาลยังคงต้องจ่ายเงินงบประมาณสำหรับการศึกษาประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ทำให้ในปี พ.ศ. 2503 รัฐบาลอันมี ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาการให้กระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันพิจารณาเรื่องการศึกษาประชาชนอีกครั้ง โดยมีหลักเกณฑ์ว่าควรแก้กฎหมายเลิกการให้ครูประชาชน เป็นข้าราชการพลเรือน และวางโครงการพัฒนาท้องถิ่น โดยมุ่งที่จะให้โรงเรียนเป็นของท้องถิ่น ราษฎรในท้องถิ่นเป็นผู้จ้างครูและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการโอนไว้ดังนี้ พ.ศ. 2504 ให้โอนโรงเรียนและข้าราชการครูในสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ และธนบุรี พ.ศ. 2505 ดำเนินการโอนโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนอำเภอ พ.ศ. 2506 ดำเนินการโอนโรงเรียนในเขตเทศบาลอื่น ๆ ทั้งหมด ส่วนในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการโอนนั้นให้ปฏิบัติดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาในเขตเทศบาลนั้น ควรมีกรรมการชุดหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการอำนวยการศึกษาของเทศบาล โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนเทศบาลเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ให้กรรมการในชุดนี้มีหน้าที่ในการควบคุมจัดการศึกษา
- 2) ส่งเสริมให้เทศบาลพยายามรับโอนโรงเรียนประชาชนไปดำเนินการให้มากที่สุด เว้นแต่โรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการสงวนไว้ปรับปรุงในทางวิชาการและเป็นตัวอย่างเท่านั้น
- 3) กระทรวงศึกษาธิการควรจ่ายเงินอุดหนุนเป็นการช่วยเหลือการศึกษาในเขตเทศบาล ซึ่งอาจจะคำนวณเป็นรายหัวนักเรียน หรือวิธีอื่นซึ่งจะได้พิจารณาต่อไป¹⁰ และในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาประชาชนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ จึงได้มีการโอนโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาล ไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ในปี พ.ศ. 2523 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปรับการจัดการประถมศึกษาใหม่ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาให้มีเอกภาพ จึงโอนโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ให้อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ แต่สำหรับเทศบาล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมและสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายการศึกษาได้ ก็คงให้จัดการศึกษาได้ต่อไป และเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 41 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม

¹⁰ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น, การบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานครูเทศบาล (ม.ป.ท., ม.ป.ป.), 1.

และความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 กำหนดว่าให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา และต่อมาได้มีการออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตน โดยถือว่าการจัดการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริการสาธารณะและการประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดให้สร้างความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากรงบประมาณและทรัพย์สิน รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹¹

หลักการการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไปจะยึดหลักการส่วนกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบายแผนการศึกษา หลักสูตร มาตรฐานและการวัดประเมินผลการศึกษา โดยมอบให้ส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ฯ กำหนด ฉะนั้น การจัดการศึกษาท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน จึงยึดหลักการ ดังนี้

1. ต้องยึดหลักการศึกษตลอดชีวิต และให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนอย่างต่อเนื่อง
2. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และทั่วถึงให้แก่เด็กในท้องถิ่น โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 ปี
3. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่บกพร่องทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ รวมถึงบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ให้มีสิทธิและโอกาสรับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลผู้นั้น
4. ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

¹¹ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.ป.ท. 2560), 3.

5. ต้องมีกระบวนการเรียนรู้/ปลูกฝังจิตสำนึกที่รัฐเห็นควรให้มีในตัวประชาชนชาวไทย ได้แก่ มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศ ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง¹²

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน
3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วม การสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตามศักยภาพ และความสามารถของท้องถิ่น
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น ได้ออกกำลังกายและฝึกฝนกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้าน

¹² สถาบันพระปกเกล้า, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (กรุงเทพฯ : บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด), 2562, 39-40.

ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬาันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เด็ก เยาวชน ไปในแนวทางที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีงานทำ ไม่เป็นภาระแก่สังคม

7. เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย¹³

ภารกิจจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจด้านการจัดการศึกษานั้นว่าเกิดขึ้นและอยู่คู่กันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นเวลานาน จนเมื่อกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กำหนดให้ภารกิจจัดการศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) จะต้องดำเนินการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรับถ่ายโอนสถานศึกษา พร้อมทั้งตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ หลายประการ สาระสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนเพื่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไปในอนาคต มีการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้แก่ทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม และสนับสนุนให้เกิดการศึกษาและการเรียนรู้ ทั้งในระดับพื้นฐานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 ได้กำหนดแนวทางในการถ่ายโอนสถานศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ประกอบไปด้วยการกำหนดให้มีองค์กรที่กำหนดนโยบาย แผน มาตรฐาน และสนับสนุนงบประมาณ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่นระดับจังหวัด โดยถ้าหากเห็นว่าโรงเรียน/สถานศึกษาใดที่มีความสามารถและศักยภาพ ควรให้อำนาจและอิสระในการบริหารโดยเฉพาะทางวิชาการ และควรมีฐานะเป็นนิติบุคคล และให้อิสระในความสมัครใจของบุคลากรที่จะเลือกให้มีการถ่ายโอนสถานศึกษา และให้มีคณะกรรมการและระบบติดตามและประเมินผลการโอนสถานศึกษา เป็นต้น¹⁴

¹³ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, **อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ** (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2556), 24.

¹⁴ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, **รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการกระจายอำนาจของไทย** (กรุงเทพฯ : 2557), 3-5.

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้กำหนดภารกิจในการจัดการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบงานอาชีพและทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย

3. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดบริการและหรือส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป อย่างหลากหลาย

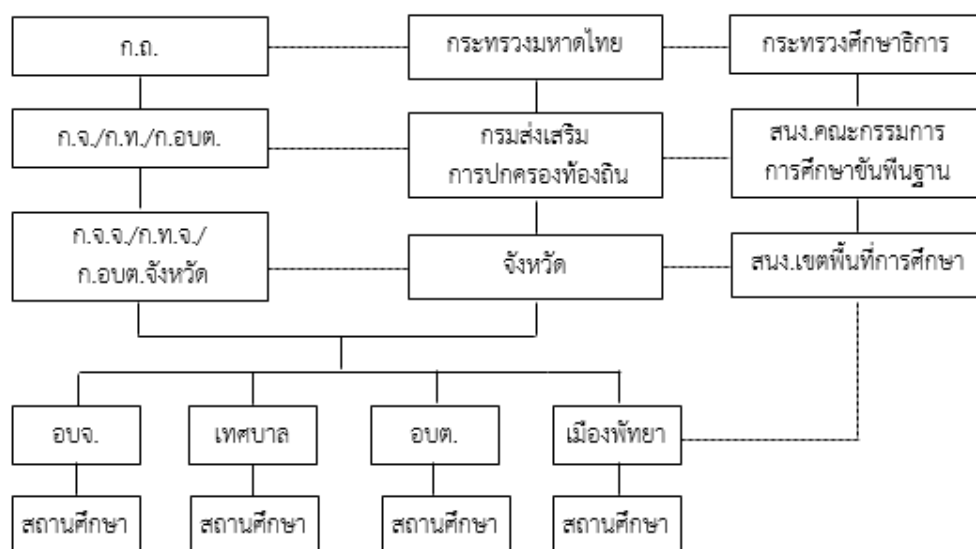
5. การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น¹⁵

¹⁵ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2555), 10.

การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา การดำเนินการด้านวิชาการ และการดำเนินการด้านงบประมาณ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.) ได้กำหนดโครงสร้างสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา เพื่อให้เป็นหน่วยรับผิดชอบด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท โดยกำหนดให้ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา สำหรับจำนวนบุคลากรด้านการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบันและที่ดำเนินการในอนาคต รวมถึงกรณีการรับโอนสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย¹⁶ โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงในเชิงระบบการจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹⁶ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: บ. พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2554), 41.

2. การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา การบริหารงานบุคคล/บุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ซึ่งทำให้การบริหารงานบุคคล ข้าราชการพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดให้มีความสอดคล้อง ดังนั้น แม้ว่าการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะถือปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แต่มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก็กำหนดให้คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ.ก.ท. และ ก.อบต.) ต้องนำ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ ในการบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่นโดยอนุโลม ดังนั้น คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท.และ ก.อบต.) จึงต้องปรับปรุงมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคล ของข้าราชการพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมายดังกล่าว โดยจัดทำประกาศมาตรฐานทั่วไปและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และมีผลบังคับใช้เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของ ก.พ. โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายใด ๆ ดังนั้น การบริหารงานบุคคล มาตรฐานวิชาชีพและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่น จึงสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้¹⁷ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

2.1 ข้าราชการและพนักงานครูสังกัดสถานศึกษา

2.1.1 สายงานบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

2.1.2 สายงานการสอน ได้แก่ ครูผู้ช่วย และครู

¹⁷ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: บ. พริกหวานกราฟฟิก จำกัด, 2554), 43.

2.1.3 บุคลากรสนับสนุนการสอน (พนักงานจ้างตามภารกิจ) ได้แก่ กลุ่มตำแหน่งการเงิน/บัญชี/พัสดุ กลุ่มตำแหน่งธุรการ/บันทึกข้อมูล กลุ่มตำแหน่งโภชนาการ/อนามัยโรงเรียน กลุ่มตำแหน่งคอมพิวเตอร์ โสตทัศนศึกษา

2.2 ข้าราชการและพนักงานครูไม่สังกัดสถานศึกษา

2.2.1 สายงานบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้ากองการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าฝ่ายการศึกษา

2.2.2 สายงานนิเทศการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

2.2.3 สายงานการศึกษานอกระบบและส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ สันทนาการสารวัตรนักเรียน นักวิชาการศึกษา นักวิชาการวัฒนธรรม และบรรณารักษ์

2.2.4 สายงานทั่วไป (บุคลากรทางการศึกษา) ได้แก่ เจ้าพนักงานห้องสมุด เจ้าพนักงานศูนย์เยาวชน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน¹⁸

3. การบริหารงานวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดแนวการบริหารงานวิชาการตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางสำหรับใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมด้านวิชาการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1.1 การอบรมทบทวนการจัดทำปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 พัฒนาบุคลากรระดับปฏิบัติการสอนให้สามารถวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์

3.1.3 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งبودหนุนสถานศึกษาเพื่อการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกโรงเรียน

3.2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.1.1 การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

¹⁸ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, การบริหารงานบุคคลครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553), 44.

3.1.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มด้อยโอกาส ส่งเสริมให้สถานศึกษาของท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนแก่เด็กด้อยโอกาส

3.1.3 การวิจัยในชั้นเรียน โดยนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.4 การสนับสนุนให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีกรรมการจากชุมชนเป็นกรรมการร่วม

3.1.5 การวัดและการประเมินผล สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางการวัดผล การเรียนตามหลักสูตรแต่ละสถานศึกษาเองทุกท้องถิ่น และต้องมีการประเมินคุณภาพภายในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบประเมินเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลใช้วางแผนพัฒนาร่วมกันได้ในทุกระดับ

4. การบริหารงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยการศึกษาภาคบังคับ การพัฒนาบุคลากรครู การก่อสร้างอาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ ฯลฯ การสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เด็กด้อยโอกาส กิจกรรมนันทนาการ การส่งเสริมเด็กและเยาวชน การกีฬา การแก้ไขปัญหาเสพติด และการถ่ายโอนเป็นค่าอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวันแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานต่าง ๆ

5. การบริหารสถานศึกษา งานบริหารสถานศึกษาในประเทศไทย ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ให้ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบัน สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาตามภาระหน้าที่การบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ที่กฎหมายกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 5.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกันคือ
- 5.1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น
- 5.1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 5.1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 5.1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5.1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 5.1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 5.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 5.1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 5.1.9 การนิเทศการศึกษา
- 5.1.10 การแนะแนว
- 5.1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 5.1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 5.1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ
องค์กรอื่น
- 5.1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 5.1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา
- 5.1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 5.1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกันคือ
- 5.2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- 5.2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- 5.2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 5.2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5.2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 5.2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

- 5.2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 5.2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 5.2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 5.2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 5.2.11 การวางแผนพัสดุ
- 5.2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
- 5.2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 5.2.14 การจัดหาพัสดุ
- 5.2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 5.2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 5.2.17 การเบิกเงินจากคลัง
- 5.2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 5.2.19 การนำเงินส่งคลัง
- 5.2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 5.2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 5.2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 5.3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกันคือ
 - 5.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 5.3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 5.3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 5.3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 5.3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 5.3.6 การลาทุกประเภท
 - 5.3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - 5.3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 5.3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - 5.3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 5.3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

- 5.3.12 การออกจากราชการ
 - 5.3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 - 5.3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - 5.3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 5.3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - 5.3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 5.3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 5.3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
 - 5.3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- 5.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกันคือ
- 5.4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 5.4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 5.4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - 5.4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 5.4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 5.4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 5.4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 5.4.8 การดำเนินงานธุรการ
 - 5.4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 5.4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - 5.4.11 การรับนักเรียน
 - 5.4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - 5.4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
 - 5.4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 5.4.15 การทัศนศึกษา
 - 5.4.16 งานกิจการนักเรียน
 - 5.4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

5.4.18 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

5.4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

5.4.20 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

5.4.21 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน¹⁹

แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยกลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น ได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) และได้มีการ ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาใน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดช่วงเวลาของแผนพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับ ห้วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้นำแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) มาปรับเป็น แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้²⁰

¹⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เข้าถึงเมื่อ 27 เมษายน 2562 เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Category/Laws/RuleMetDistEdMnt2550-02-12-2010.pdf>

²⁰ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565), เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2563 เข้าถึงได้จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2020/10/2298_6153.pdf

1. วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาท้องถิ่น

“ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยพลังประชารัฐ บนพื้นฐานความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและยั่งยืน”

2. แนวทางการพัฒนา

2.1 จัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ให้เรียนรู้ทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.2 ส่งเสริมพัฒนาให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2.3 ขับเคลื่อนพลังประชารัฐให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4 ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.5 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.6 พัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3. เป้าประสงค์

3.1 สถานศึกษามีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)

3.2 สถานศึกษามีปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสม

3.3 ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และเชื่อมโยงในรูปแบบเครือข่าย (NETWORK) อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศึกษานิเทศก์ที่เพียงพอและมีคุณภาพ

3.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบนิเทศการศึกษาที่มีคุณภาพ

3.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการระบบแผนงานและงบประมาณทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.7 สถานศึกษามีการบริหารจัดการระบบแผนงานและงบประมาณทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการบริหารงานบุคคลที่มีคุณภาพ

3.9 สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (3R x 8C)

- 3.10 สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะและค่านิยมที่พึงประสงค์
- 3.11 คณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่นทุกระดับ (ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.12 กลุ่มเครือข่ายการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.13 กลุ่มเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.14 กลุ่มเครือข่ายการนิเทศการศึกษาท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.15 คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.16 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3.17 ผู้บริหารท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาท้องถิ่น
- 3.18 สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาท้องถิ่น
- 3.19 สถานศึกษาส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.20 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ การอนุรักษ์การสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น
- 3.21 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
22. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม สนับสนุนการทำนุบำรุงศาสนาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น
- 3.23 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.24 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชน
- 3.25 สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม
- 3.26 สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมระหว่างพุทธศาสนากับอิสลามศึกษา
- 3.27 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับสวัสดิการและสวัสดิภาพอย่างเท่าเทียมในสังกัดอื่น สร้างขวัญกำลังใจและความภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่

4. ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์

1.1 การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพหรือความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล

1.2 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การส่งเสริม สนับสนุนเด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพอยู่ในท้องถิ่น

1.4 การส่งเสริม สนับสนุนและจัดแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของเด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

1.5 การส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาเชิงคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล

1.6 การส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ท้องถิ่นและอาเซียนศึกษา

1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและการคิดคำนวณ (3R)

กลยุทธ์

2.1 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น อย่างน้อย 1 ภาษา

2.2 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคิดคำนวณ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 (8C)

กลยุทธ์

3.1 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ไขปัญหา(Critical Thinking Problem Solving)

3.2 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

3.3 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการความคิดด้านวัฒนธรรม (Cross cultural Understanding)

3.4 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

3.5 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information, and Media Literacy)

3.6 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

3.7 การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skill)

3.8 การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมี (Compassion)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาลักษณะและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

กลยุทธ์

4.1 การปลูกฝัง เสริมสร้างค่านิยมไทยและจิตสำนึกรักท้องถิ่น

4.2 การปลูกฝังส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษาท้องถิ่น

กลยุทธ์

5.1 การส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่น

5.2 การส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น

5.3 การส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก

5.4 การส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายการนิเทศทางการศึกษาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์

6.1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา

6.2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์

7.1 การพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาท้องถิ่น

7.2 การพัฒนาสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้องให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง
การจัดการศึกษาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
กลยุทธ์

8.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะและ
วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

8.2 การส่งเสริม สนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้
ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การทำนุบำรุงศาสนา

กลยุทธ์

9.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนของ
ศาสนา

9.2 การส่งเสริม สนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้
หลักธรรมคำสอนของศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ 10 การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

กลยุทธ์

10.1 กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

10.2 การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้การ
ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 11 ส่งเสริม บูรณาการทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงสันติสุข
และความเลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์

11.1 การจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

11.2 การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมระหว่างพุทธศาสนากับอิสลามศึกษา

11.3 การส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. 2555 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งต้องดำเนินการตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท. 0893.3/ว 3337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2555 เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management For Local Development : SBMLD) และจัดสรรงบประมาณสนับสนุน โดยมีหนังสือแจ้งจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีโรงเรียนในสังกัดที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ จัดส่งแบบแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ตามฟอร์มที่กำหนด พร้อมทั้งส่งสำเนาเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่าย ตามแนวนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาคัดเลือก ซึ่งสถานศึกษาที่ได้รับการพิจารณาเข้าร่วมโครงการ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนสำหรับส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาท้องถิ่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง โดยการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education)

แต่อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ก็ประสบปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากการจัดการศึกษาตามนโยบายดังกล่าว โรงเรียนต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นกว่าปกติ เพราะต้องจัดหาครู วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการจะศึกษาเรียนรู้ หรือฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าตอบแทน แม้ว่าในบางครั้งจะได้รับความอนุเคราะห์บ้างก็ตาม นอกจากนี้ ยังต้องจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งก็ประสบความสำเร็จ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดมีนโยบายให้การสนับสนุน ทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ รวมทั้งกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาและให้อิสระแก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา ทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่สถานศึกษาบางแห่งก็ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบกับการใช้จ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้

ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 มีข้อจำกัดไม่สามารถใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบซึ่งบัญญัติไว้อย่างจำกัด หากมีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากที่ระเบียบกำหนดไว้ ต้องขออนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่นเป็นกรณีไป ซึ่งเกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านความคล่องตัวในการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษา กระทรวงมหาดไทย จึงได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 ซึ่งในระเบียบใหม่นี้ ได้บัญญัติถึง “สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน โดยรายวิชาเพิ่มเติมมีลักษณะต่อเนื่องกันเป็นหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้อันได้แก่ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านดนตรี หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านกีฬา หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพ หรือด้านอื่น ซึ่งอาจจัดการศึกษาได้ทั้งในรูปแบบนักเรียนประจำตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสถาบันการพลศึกษา หรือสถาบันทางการศึกษาของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น กำหนด หรือแบบนักเรียนไปกลับ ตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในหมวด 2 รายจ่ายของสถานศึกษา ข้อ 9 บัญญัติรายจ่ายของสถานศึกษาไว้อย่างครอบคลุมกิจการที่จำเป็นของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังบัญญัติให้สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ สามารถใช้จ่ายเงินได้นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในหมวด 2 ข้อ 9 โดยในหมวดที่ 5 สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ข้อ 20 บัญญัติว่า นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ 9 รายจ่ายของสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ประกอบด้วย 1) ค่าเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์สำหรับผู้เรียนในการฝึกกีฬา ฝึกงาน ฝึกปฏิบัติการหรือการแข่งขัน 2) ค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับจัดที่พักอาศัยให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา 3) ค่าประกันอุบัติเหตุผู้เรียน 4) ค่าจ้างเหมาบริการซักรีดเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็น 5) ค่าอาหารประจำวัน 6) ค่าอาหารเสริมเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็น 7) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนการสอน และ ข้อ 21 การกำหนดให้สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดให้

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้ และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0816.2/ว 2174 ลงวันที่ 13 เมษายน 2563 โดยมีสาระสำคัญให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งจัดหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ตามคำ นิยาม คำว่า “สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ” ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 อยู่ก่อน วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความประสงค์จะจัด การศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งรายงานข้อมูลการจัดการศึกษา ในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ให้อำเภอและ จังหวัด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลตามกฎหมาย พิจารณาตรวจสอบการรองและจัดส่งให้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประกอบการตรวจพิจารณาและประกาศกำหนดเป็น สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และ การจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ข้อ 21 ประกอบข้อ 25 ต่อไป และต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดให้สถานศึกษาสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาพิเศษในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเป็นสถานศึกษาที่มี จัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และรายจ่ายของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เพิ่มเติม) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ม.ท. 0816.2/ว 1095 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 พร้อมทั้ง ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่มีการจัด การศึกษาลักษณะพิเศษ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระทรวงมหาดไทยมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาผู้เรียน สู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และตอบสนองต่อ ความต้องการจำเป็นของชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญมั่นคงอย่างยั่งยืน ตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management For Local Development : SBMLD) และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ โดยจัดการศึกษา ในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความ ถนัดของตน

การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

การค้นพบตัวเองตั้งแต่วัยเด็กว่าชอบหรือถนัดในด้านใด วิชาเรียนกลุ่มไหน ย่อมเป็นหน่อเนื้อที่แข็งแกร่งในการส่งเสริมศักยภาพของเด็ก ๆ ให้ก้าวใหญ่เติบโตในสายอาชีพและมีเป้าหมายในอาชีพต่อไปได้อย่างมั่นคงชัดเจน ระบบการศึกษาที่เน้นให้เด็กได้รู้จักตนเอง ได้ค้นพบศักยภาพของตนเองตั้งแต่วัยเรียน จึงเป็นสิ่งที่พ่อแม่ยุคใหม่ปรารถนาจะไขว่คว้ามาให้ลูก ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ทำให้เด็กได้ค้นหาและค้นพบตนเอง จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้บริหารสถานศึกษาและนักการศึกษาทั้งหลายควรสร้างและจัดให้เด็ก ๆ ทุกคนและในการที่สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความถนัด ความต้องการศักยภาพและอัจฉริยภาพของผู้เรียน จำเป็นจะต้องศึกษาองค์ความรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความแตกต่างระหว่างบุคคล

มนุษย์เรามีความคล้ายคลึงกันอยู่หลายประการ เช่น ต่างก็มีความต้องการ มีความรู้สึก มีอารมณ์ แต่ในขณะที่เดียวกันบุคคลแต่ละคนก็มีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ ได้หลายประการ เช่น มีรูปร่างต่างกัน มีสีของตา สีของผมต่างกัน บางคนมีความฉลาด บางคนโง่เขลา แม้แต่คู่แข่งยังมีความแตกต่างกัน เช่น แตกต่างกันในความคิดและอารมณ์ ฉะนั้นเราอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีผู้ใดจะมีความเหมือนกันไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง มนุษย์ทุกคนในโลกนี้จึงมีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกายและจิตใจสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันและความแตกต่างของมนุษย์ จึงเป็นเรื่องที่บุคคลควรเข้าใจและศึกษา เพื่อให้เข้าใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ในวงการศึกษาก็ยอมรับว่า การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียน แต่ละคนว่ามีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ได้แก่ เชาวน์ปัญญา บุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมอื่นๆ การจัดการเรียนการสอน จึงมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านความเข้าใจ ทักษะและเจตคติไปพร้อม ๆ กัน²¹ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่ศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนใหญ่จะมุ่งประเด็นศึกษาไปที่รายละเอียดของความแตกต่างระหว่างบุคคล ฉะนั้นความหมายของความแตกต่างจึงมาจากข้อมูลของความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาแต่ละท่านเขียนไว้ ซึ่งสามารถสรุปความแตกต่างระหว่างบุคคลคือ ความไม่เหมือนกันของบุคคลทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ฉะนั้นความแตกต่างระหว่างบุคคลใน

²¹ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พระนครศรีอยุธยา : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน), 2552), 8.

การเรียนรู้จึงหมายถึง ความแตกต่างของบุคคลหรือลักษณะเฉพาะของบุคคลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถทางด้านสติปัญญา ความคิด ไหวพริบ การแก้ปัญหา และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม²²

สาเหตุของความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความแตกต่างระหว่างบุคคลถูกกำหนดโดยปัจจัยใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ พันธุกรรม และ สิ่งแวดล้อม

1. พันธุกรรม (Heredity) หมายถึง การถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ของบรรพบุรุษไปสู่รุ่นหลาน โดยผ่านกระบวนการทางชีววิทยา การถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ นั้น กำหนดโดยสารพันธุกรรมที่เรียกว่า ยีนส์ (genes) ซึ่งอยู่ในโครโมโซม (Chromosome) และโครโมโซม จะอยู่ในนิวเคลียสของเซลล์ทุกเซลล์ มีลักษณะเป็นสายเล็ก ๆ คล้ายเส้นด้ายจับกันเป็นคู่ ๆ แต่โครโมโซมมียีนส์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดลักษณะทางพันธุกรรมจำนวนมาก ดังนั้นแต่ละโครโมโซมจึงสามารถถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมได้หลายลักษณะ สิ่งมีชีวิตแต่ละชนิดมีจำนวนโครโมโซมไม่เท่ากัน สำหรับมนุษย์มีโครโมโซม 23 คู่ หรือ 46 โครโมโซม ในทุก ๆ เซลล์ ยกเว้นเซลล์สืบพันธุ์ ซึ่งมีโครโมโซมเพียงครึ่งเดียว คือ 23 โครโมโซม เมื่อมีการสืบพันธุ์เกิดการรวมตัวกันของเซลล์สืบพันธุ์ฝ่ายชาย (สเปิร์ม) และเซลล์สืบพันธุ์ฝ่ายหญิง (ไข่) เกิดเซลล์ใหม่มี 46 โครโมโซม ซึ่งสืบทอดลักษณะทางพันธุกรรมจากพ่อและแม่มาอย่างละครึ่ง โครโมโซม 22 ใน 23 คู่ของมนุษย์นั้นเป็นโครโมโซมที่กำหนดลักษณะต่าง ๆ ทางร่างกาย เรียกว่า ออโตโซม (Auto some) ส่วนคู่ที่ 23 เป็นโครโมโซมเพศ (Sex chromosome) เป็นตัวกำหนดเพศ และการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ทางเพศของบุคคล ยีนส์ (Genes) ยีนส์อยู่ในโครโมโซม แต่ละยีนส์ประกอบด้วยสารพันธุกรรมชื่อสาร ดี เอ็น เอ (DNA=deoxyribonucleic acid) ซึ่งสารเคมีชนิดนี้จะมีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละชีวิต ยีนส์เป็นหน่วยของการถ่ายทอดและควบคุมลักษณะทางพันธุกรรม ที่สิ่งมีชีวิตถ่ายทอดไปสู่ลูกหลาน ตั้งแต่ลักษณะภายนอกที่สังเกตเห็นได้ง่าย เช่น รูปร่างหน้าตา ไปจนถึงลักษณะที่สังเกตเห็นได้ยาก เช่น หมู่เลือด สติปัญญาและลักษณะอื่น ๆ สำหรับการกำหนดเพศนั้น ทารกจะมีเพศใดถูกกำหนดโดยโครโมโซมคู่ที่ 23 ซึ่งเป็นโครโมโซมเพศ โดยที่โครโมโซมเพศของฝ่ายหญิงจะมีรูปร่างยาว (เรียกว่า X) เสมอ ส่วนของฝ่ายชายอาจจะมีรูปร่างยาว (X) หรือรูปร่างสั้น (y) ก็ได้ ถ้าบังเอิญโครโมโซมเพศหญิงและชายเป็น X เหมือนกัน ทารกจะเป็นเพศหญิง แต่ถ้าโครโมโซมเพศของชายเป็น y ทารกจะเป็นเพศ

²² กฤตวรรณ คำสม, เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ตุลาคม 2557, 33-34.

ชาย โดยปกติมนุษย์จะให้กำเนิดทารก ครั่งละ 1 คน แต่บางที่มีมากกว่า ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการให้กำเนิดพร้อมกัน 2 คน หรือฝาแฝด (Twins) ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ ฝาแฝดแท้ (Identical Twins) เกิดจากไข่ใบเดียวผสมกับสเปิร์มตัวเดียวแล้วแบ่งตัวเป็น 2 เซลล์ จึงมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และมีเพศเดียวกัน ฝาแฝดเทียม (Fraternal Twins) เกิดจากไข่สองใบสุกพร้อมกัน แต่ละใบผสมกับสเปิร์มคนละตัว เกิดเป็นเซลล์ใหม่ 2 เซลล์ เจริญเติบโตพร้อม ๆ กัน อาจจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือต่างกัน และเป็นเพศเดียวกัน หรือต่างเพศกันก็ได้ อิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคคล ลักษณะที่บุคคลได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรม พอสรุปได้ดังนี้ 1) ลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา สีผม สีผิว สีตา ใบหน้า ฝ่ามือ ฝ่าเท้า ฝ่าเท้า ฝ่าเท้า เป็นต้น ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ จะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากบรรพบุรุษเท่าใดนัก 2) เพศและลักษณะประจำเพศ ลักษณะประจำเพศ หมายถึง สิ่งที่ทำให้หญิงและชายต่างกันในเรื่องรูปร่าง ลักษณะโครงสร้าง กล้ามเนื้อ เสียง ฯลฯ ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกกำหนดโดยพันธุกรรม 3) ชนิดของหมู่เลือด โดยปกติลูกจะมีหมู่เลือดเหมือนบิดามารดา หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสมอ และไม่สามารถเปลี่ยนหมู่เลือดได้ ไม่ว่าด้วยวิธีการใด 4) สติปัญญาและความถนัด สติปัญญาและความถนัดได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากการศึกษาฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางสติปัญญาในระดับสูง ถึงแม้จะเลี้ยงแยกกันอย่างไรก็ตามเด็กที่มีพันธุกรรมด้านสติปัญญาสูง ถ้าเติบโตในสิ่งแวดล้อมไม่ดี ไม่ได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาทางสติปัญญาเด็กก็จะมีระดับสติปัญญาไม่สูง 5) บุคลิกภาพและอารมณ์ จากการศึกษาพบว่า ฝาแฝดไข่ใบเดียวกันจะมีปฏิกริยาตอบสนองทางอารมณ์ในลักษณะที่คล้ายกัน นอกจากนี้ลักษณะความขี้อาย การเก็บตัวหรือความกล้าในการแสดงออกในฝาแฝดไข่ใบเดียวกันจะเหมือนกันมากกว่า แต่เมื่อโตขึ้นความเหมือนดังกล่าวจะลดน้อยลง แสดงว่าประสบการณ์จะดัดแปลงสภาวะอารมณ์เหล่านี้ด้วย 6) ลักษณะความบกพร่องและโรคบางชนิด เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ ตาบอดสี โรคโลหิตเมีย โรคเลือดไหลไม่หยุด โรคจิตเภท ศีรษะล้าน ปัญญาอ่อน เป็นต้น ²³

2. สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มากระทบหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลทั้งที่เป็นสิ่งเร้าทางกายภาพและสิ่งเร้าทางจิตวิทยา มีผลทำให้บุคคลแตกต่างกัน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อบุคคล แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) สิ่งแวดล้อมก่อนคลอด หรือสิ่งแวดล้อมในครรภ์มารดา โดยเฉพาะในช่วงสามเดือนแรกของการตั้งครรภ์ ถือว่าเป็นระยะวิกฤต ทั้งนี้เพราะเป็นระยะที่เนื้อเยื่อและส่วนสำคัญต่าง ๆ ของร่างกายกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว สิ่งแวดล้อมระยะนี้จึงมีผลต่อการ

²³ PSYCHO.study, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ 23 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/psychostudy048/khwam-taek-tang-rahwang-bukhkhhl>

เสริมสร้างและทำลายโครงสร้างพื้นฐานและระบบประสาทของร่างกายได้อย่างรุนแรง ปัจจัยที่มีผลต่อทารกในขณะที่อยู่ในครรภ์มีหลายอย่าง เช่น อายุของมารดา ความเกี่ยวพันทางสายเลือดของบิดามารดา คุณภาพของอาหาร ยาที่รับประทาน รั้งสี บุหรี่ สุรา และความเจ็บป่วยระหว่างการตั้งครรภ์ เป็นต้น 2) สิ่งแวดล้อมขณะคลอด เช่น ภาวะที่สมองของทารกขาดออกซิเจนขณะคลอด สมองได้รับอันตรายจากการคลอด หรือการคลอดก่อนกำหนด ส่งผลให้บุคคลมีลักษณะเปลี่ยนแปลงได้ 3) สิ่งแวดล้อมหลังคลอด หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในช่วงต่อ ๆ มาของชีวิตหลังจากที่คลอดออกมาจากครรภ์มารดาแล้ว สิ่งแวดล้อมหลังคลอดที่นักจิตวิทยาเห็นพ้องกันว่ามามีอิทธิพลต่อการกำหนดพัฒนาการและพฤติกรรมของบุคคลในระดับสูง ได้แก่ (1) ครอบครัว คนแต่ละคนใช้ชีวิตและเติบโตมาในครอบครัว ครอบครัวจึงจัดเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นแหล่งที่วางรากฐานของการพัฒนาการทุกด้านในชีวิต เป็นแหล่งที่บุคคลได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างไม่เป็นทางการ และเป็นการเรียนรู้ที่ส่งผลอย่างลึกซึ้ง ต่อการพัฒนาในระยะหลัง ตัวแปรต่าง ๆ ในครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อบุคคล ได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดู ทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ลำดับการเกิดของเด็ก การศึกษาและอาชีพของพ่อแม่และคนในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว (2) โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมซึ่งทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กทั้งในด้านวิชาการ ด้านการปรับตัว และการพัฒนาบุคลิกภาพ ปัจจัยสำคัญในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อบุคคล ได้แก่ บุคลิกภาพของครู หลักสูตรและวิธีการสอน ลักษณะและบรรยากาศในโรงเรียน ฯลฯ (3) กลุ่มเพื่อน ลักษณะและพฤติกรรมที่สำคัญซึ่งบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การคล้อยตามและการยอมรับกติกาของกลุ่ม การมีค่านิยมทางสังคม การสร้างแรงจูงใจฝ่ายสัมฤทธิ์ ๆ เป็นต้น (4) สื่อมวลชน สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์อินเทอร์เน็ต วิกิทัศน์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ยังเป็นสิ่งแวดล้อมที่อิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะสื่อมวลชนให้ทั้งความรู้ ข่าวสารและความบันเทิง ประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อบุคคลทั้งในทางที่ปรารถนาและไม่พึงปรารถนา (5) ศาสนา ศาสนามีอิทธิพลต่อบุคคลในส่วนของ การสร้างค่านิยม ความสัมพันธ์กันเป็นชุมชน ความมีเอกลักษณ์ และการพัฒนาตนเองของบุคคล ²⁴

²⁴ PSYCHO.study, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ 23 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/psychostudy048/khwam-taek-tang-rahwang-bukhkhhl>

ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่างๆ

บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้าง ทั้งนี้แล้วแต่อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่เกี่ยวกับเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านร่างกาย เชาวปัญญา อารมณ์และสังคม โดยจะอธิบายพอสังเขป คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางด้านร่างกาย (Physical) หมายถึงความแตกต่างของรูปลักษณ์ภายนอก เช่น ความสูง ความต่ำของร่างกาย ผิวเนื้อหยาบ ผิวเนื้อละเอียด ฆมดก ฆมบาง ฆมเหยียด ฆมหยิกฆมหยักสก ฆมูกโด่ง ฆมูกแบน ปากเล็กปากแบน ปากหนา ตาชั้นเดียว ตาสองชั้น รวมทั้งบุคลิกภาพ นักจิตวิทยาบางคน พยายามที่จะหาความสัมพันธ์ของลักษณะต่าง ๆ ของร่างกาย กับลักษณะของจิตภิกิริยา และสรุปเป็นกฎเกณฑ์ขึ้นมาว่า คนที่รูปร่างหน้าตาลักษณะอย่างนี้ ก็จะมีแบบแผนของพฤติกรรม มีลักษณะของอารมณ์ การติดต่อในสังคมเป็นอย่งนั้น เป็นต้น²⁵ วิลเลียม เซลตอน ซึ่งเป็นแพทย์ชาวอเมริกันได้ศึกษาลักษณะความแตกต่างทางร่างกายของมนุษย์ เขาเชื่อว่าลักษณะของบุคคลมีพื้นฐานมาจากยีน (Gene) ร่วมกับสิ่งแวดล้อมของมดลูก ลักษณะของรูปร่างยากต่อการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงอาจจะเปลี่ยน เมื่อได้รับความกดดันจากสิ่งแวดล้อม เช่น สิ่งแวดล้อมภายในครอบครัว ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษาที่ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านความคิดและทัศนคติ เซลตอน แบ่งโครงสร้างทางร่างกายออกเป็น 3 ประเภท คือ พวกอ้วน (Endomorphy) พวกสมส่วน (Mesomorphy) และพวกผอมบาง (Ectomorphy) จากนั้น เซลตอน ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสังเกตจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด โดยศึกษาเป็นเวลาหลายปี ผลจากการศึกษาครั้งนี้ เซลตอน พบว่า ลักษณะโครงสร้างทางร่างกายของมนุษย์มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ เขาจึงแบ่งประเภทของบุคลิกภาพ ตามลักษณะโครงสร้างทางร่างกาย (Constitutional Types) ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) Endomorphy เป็นพวกที่มีโครงสร้างทางร่างกายอ้วนเตี้ย มีลักษณะตัวกลม เนื้อมากไขมันมาก ร้อนง่าย เคลื่อนย้ายไม่คล่องตัว ชอบการรับประทานและรับประทานจุ ชอบสนุกสนาน รักความสะดวกสบาย มีมนุษยสัมพันธ์ดี 2) Mesomorphy ลักษณะของคนแข็งแรงมีกล้ามเนื้อเป็นมัดอย่างเห็นได้ชัดชอบออกกำลังในกิจกรรมต่าง ๆ ชอบการผจญภัยประเภทใช้กำลัง เป็นคนกระตือรือร้น ตัดสินใจเร็ว กล้าหาญ ใจหนักแน่น พูดตรง ไปตรงมา ค่อนข้างก้าวร้าว ไม่ชอบอยู่ในที่แคบ และ 3) Ectomorphy เป็นพวกที่มีลักษณะคนผอมไม่ค่อยมีกล้ามเนื้อ ไม่ชอบเข้าสังคม มีความสุข ที่อยู่เป็นที่ทาง มีระเบียบ บางครั้ง หุยมหิม ฉลาด มีความรับผิดชอบสูง²⁶

²⁵ เดโซ สวานานนท์, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2529), 81.

²⁶ มัทนียา ภายแก้ว, เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, มกราคม 2559, 106-107.

2. ความแตกต่างทางด้านสติปัญญา (Intelligence) ได้แก่ ความสามารถของบุคคล ในการจำการคิดการตัดสินใจการแก้ปัญหาการเรียนรู้และการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถ ในการปรับตัว ถ้าบุคคลใดทำสิ่งเหล่านี้ได้ดี แสดงว่าบุคคลนั้นมีสติปัญญาสูง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาค้นพบว่า คนเรามีระดับสติปัญญาแตกต่างกันตั้งแต่ระดับสูง-ต่ำ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความแตกต่าง ในด้านประสิทธิภาพของบุคคล ทั้งในแง่ของการทำงานและการทำพฤติกรรมอื่น ๆ ในชีวิต ความสามารถทางสติปัญญาเป็นตัวแปรสำคัญ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของบุคคล ระดับสติปัญญาของคนเรามีความแตกต่างกันตั้งแต่ระดับสูง (อัจฉริยะ) จนถึงระดับต่ำ (ปัญญาต่ำกว่า ปานกลาง) ในการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนมาก จะคิดถึงผู้เรียนทั้งห้องเป็นภาพรวม และ คาดหวังให้ผู้เรียนส่วนมาก ซึ่งมีระดับสติปัญญาปานกลางเกิดการเรียนรู้ แต่ในความเป็นจริง ในห้องเรียนหนึ่ง ๆ มักจะมีผู้เรียนสติปัญญาระดับสูงและระดับต่ำกว่าปานกลางรวมอยู่ด้วยเสมอ ซึ่งผู้เรียนทั้งสองประเภทนี้ ต้องการความช่วยเหลือจากครูเป็นพิเศษ เพราะการเรียนการสอนร่วมกับ ผู้อื่นตามปกติ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 2 ประเภท คือ ผู้เรียนระดับสติปัญญาสูง จะเกิดความเบื่อหน่าย และอาจแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ขาดความสนใจในบทเรียน ทำพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน เนื่องจากทำงานเสร็จแล้วและไม่มีอะไรทำ ขาดแรงจูงใจในการเรียน งานที่ครูให้ทำงานเกินไปและไม่ท้าทาย ดังนั้นครูจึงควรจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมผู้เรียนประเภทนี้ ให้มีโอกาสได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ และเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในการเรียน โปรแกรมที่นักการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา จัดให้ผู้เรียนที่มีสติปัญญาสูงมี 3 ประเภทคือ 1) การเรียนข้ามชั้น 2) การจัดการการจัดโปรแกรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และ 3) การแบ่ง เรียนเป็นกลุ่มสอนตามความสามารถ สำหรับประเทศไทยมีการจัดโปรแกรมพิเศษ เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ และจัดสอนเสริมเป็นกลุ่มสอนตามความสามารถสำหรับผู้เรียน ที่มีระดับสติปัญญาสูงหรือ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน และเปิดโอกาสให้สอบเทียบความรู้ในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีสติปัญญาต่ำกว่าปานกลางหรือเด็กเรียนช้า ซึ่งมักมี พฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กปกติคือ ขาดความมั่นใจในตนเอง มีความจำระยะสั้น มีความสนใจสั้นไม่ สามารถรวมความคิดและพฤติกรรมได้นาน และเมื่อเผชิญกับสภาพที่เป็นปัญหา มักจะเกิดความ ท้อถอยหรือคับข้องใจ การสอนเด็กเรียนช้าหรือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมี พัฒนาการตามความสามารถพัฒนาตนตามศักยภาพ อาจใช้การสอนเป็นรายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่ม เล็ก ๆ หลักการสอนนักเรียนช้า สุรางค์ ไคว์ตระกูล ได้เสนอ ดังนี้ 1) ครูต้องแสดงให้นักเรียนทราบว่า ครูเต็มใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ 2) หลีกเลี่ยงสภาวะที่ก่อให้เกิดให้นักเรียนที่เรียนช้าเกิด ความคับข้องใจ โดยการจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ เช่น เลือกงานที่ง่ายและมอบหมาย ให้ทำงานน้อยกว่าเพื่อน 3) ครูควรเลือกคำถามที่นักเรียนสามารถตอบได้และใช้เวลาในการตอบ 4) จัดหน่วยการเรียนรู้ให้สั้นและจบได้ในตัว 5) ครูควรทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วทุกครั้ง ก่อนจะ

เริ่มบทเรียนใหม่ และ 6) ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่จะช่วยให้นักเรียนรู้ถึงความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง เพื่อให้มีกำลังใจ²⁷

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านทางอารมณ์ (Emotion) ความแตกต่างทางอารมณ์ คือ ความแตกต่างของบุคคลในความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ขณะเกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง การมีอารมณ์ของมนุษย์เริ่มตั้งแต่อารมณ์กลัว อารมณ์โกรธ อารมณ์รัก พอใจ ยินดี ตื่นเต้น การแสดงอารมณ์ต่างๆ ต้องแสดงออกอย่างเหมาะสม แต่ในความเป็นบุคคล พบว่า มีการใช้อารมณ์ค่อนข้างมาก ดังนั้นการฝึกในเรื่องการควบคุมอารมณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคมปัจจุบัน ในการดำเนินชีวิตของบุคคลหากใช้อารมณ์มากกว่าความรู้สึก บุคคลนั้นก็จะเป็นคนขี้โมโห เป็นมนุษย์ต้องใช้เวลาเหตุผลมากกว่าอารมณ์และความรู้สึก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะต้องเก็บความรู้สึกจนขาดความเป็นตัวเอง บางครั้งการเก็บอารมณ์และความรู้สึกจนขาดความเป็นตัวเอง อาจทำให้บุคคลเกิดอาการเครียด ปวดท้องเป็นโรคระเพาะหรือแม้กระทั่งปวดหัวโดยไม่ทราบสาเหตุ อารมณ์เป็นได้ทั้งตัวสร้างสรรค์และตัวทำลาย อารมณ์ขันทำให้จิตใจเบิกบาน อารมณ์เศร้าหมอง หดหู่ ทำให้คนเกิดความตึงเครียดวิตกกังวล ดังนั้นบุคคลจึงควรแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม เหตุสมผล พองามหรือรู้จักที่จะควบคุมยับยั้งพอเหมาะพอควร ไม่แสดงอารมณ์จนกลายเป็นคนเจ้าอารมณ์ หรือเก็บอารมณ์จนกลายเป็นคนเฉยเมยไปไม่มีปฏิกิริยาใด ๆ โดยทั่วไปบุคคลควรจะแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสมตามโอกาสอันควร อารมณ์หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า ทั้งสิ่งเร้าภายในและภายนอกและความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้ มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปอารมณ์จะมีลักษณะอารมณ์ด้านบวกคืออารมณ์ดีพอใจสบายใจสุขใจ ฯลฯ และอารมณ์ด้านลบคืออารมณ์ไม่ดีไม่พอใจหงุดหงิดทุกข์ใจ ฯลฯ คนเราแต่ละคนมีอารมณ์ต่างแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้แตกต่างกันด้วยซึ่งลักษณะดังกล่าวอาจจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีชีวิตที่มีความสุขหรืออาจเป็นตัวบั่นทอนความสุขในชีวิตก็ได้ นักจิตวิทยาเชื่อว่าอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้เพราะสาเหตุที่ทำให้คนเราเกิดอารมณ์ต่าง ๆ นั้นเป็นผลมาจากการที่บุคคลเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดเช่นวิธีการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กซึ่งส่งผลอย่างมากต่อลักษณะอารมณ์ของบุคคลนอกจากนี้ยังมีสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีอารมณ์แตกต่างกันได้แก่ การศึกษาจากครอบครัวโรงเรียนสภาพของสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนสื่อมวลชนต่างๆ²⁸

²⁷ นวรัตน์ หัสดี, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ วันที่ 3 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/oect/nety/>

²⁸ นวรัตน์ หัสดี, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ วันที่ 3 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/oect/nety>

4. ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านทางสังคม (Social) ความแตกต่างทางด้านสังคม คือ ความแตกต่างของบุคคลในความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และของสังคมอื่น ๆ ด้วยมนุษย์ตั้งแต่เกิดมาก็ต้องอยู่ในระบบของสังคม ตั้งแต่สังคมครอบครัว สังคมเพื่อนบ้าน โตขึ้นก็เป็นสังคมโรงเรียนตั้งแต่อนุบาลจนถึงอุดมศึกษา บุคคลต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมทั้งสิ้น บุคคลแต่ละบุคคลนั้นมีพฤติกรรมด้านสังคมที่แตกต่างกัน นับตั้งแต่ลักษณะการพูดจาสื่อสาร การแต่งกาย การคบเพื่อน และบุคลิกภาพทางสังคมอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะแต่ละบุคคลมาจากสังคมที่แตกต่างกัน เช่น มาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน ซึ่งหมายถึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน บิดามารดามีอาชีพการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและลักษณะอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้บุคคลมีลักษณะสังคมที่ไม่เหมือนกัน นอกจากครอบครัวแล้วยังมีหน่วยสังคมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันทางด้านสังคม เช่น กลุ่มเพื่อน ผู้ร่วมงาน โรงเรียน ชุมชน ที่บุคคลอาศัยอยู่ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ และความแตกต่างทางด้านสังคมดังกล่าวจะส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะของความสนใจ ความต้องการ ค่านิยมและแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไปด้วย²⁹

ความแตกต่างทางด้านบุคลิกภาพอื่น ๆ นอกจากบุคคลจะแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีความแตกต่างกันด้านบุคลิกภาพอื่น ๆ เช่น ความถนัดทางธรรมชาติ ความสนใจ ทักษะคิดและแรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ วิธีคิดและรูปแบบของการเรียนรู้ ฯลฯ ซึ่งลักษณะดังกล่าว มีผลต่อการเรียนทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เช่น บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการใช้สายตาหรือการสังเกต บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการฟัง บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการพูด บางคนเรียนรู้ได้ดีโดยการใช้มือหรือการสัมผัส นอกจากนี้ ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ได้ดีถ้ามีการกำหนดเวลาที่แน่นอน บางคนต้องการให้คอยดูแลหรือติดตามตรวจสอบ บางคนชอบอิสระ เป็นต้น ในห้องเรียนหนึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความต้องการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ความแตกต่างเหล่านั้น เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ถ้าครูตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนอย่างจริงจัง ก็สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มที่³⁰ นอกจากนี้ ยังมีความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความถนัดตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นเรื่องของคนที่มีความพรสวรรค์ในเรื่องของศิลปะ บางคนก็มีความถนัดทางด้านดนตรี บางคนก็ถนัดทางด้านเครื่องดนตรีกลไกต่าง ๆ

²⁹ มัทนียา กายแก้ว, เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, มกราคม 2559, 108.

³⁰ นวรัตน์ หัสดี, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ วันที่ 3 ตุลาคม 2562 เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/oect/nety>

การวาดรูป เหล่านี้เป็นความถนัดตามธรรมชาติ แต่ก็มีนักจิตวิทยาอีกหลายกลุ่มที่เชื่อว่าความถนัดตามธรรมชาติ อาจมีผลจากพันธุกรรมหรืออาจเป็นปัจจัยของสิ่งแวดล้อมที่เรียกว่า พรแสวงคือทำเอง ไม่ใช่พรสวรรค์ คือการฝึกหัดบ่อย ๆ นั่นเอง อย่างไรก็ตามความถนัดทางธรรมชาติก็อาจจะทำให้คนแตกต่างกันได้³¹

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

ในบริบทของการจัดการศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้สอนต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และทำความเข้าใจในความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียน อันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือจัดกลุ่มตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน การสอนทักษะหรือจัดเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด แนวคิดทางการศึกษาแนวใหม่จึงเน้นในเรื่องการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อม ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมนั้น ต้องอาศัยผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ เข้าใจหรือมีความตระหนัก และเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล³² การจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอนให้ความสำคัญกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน³³

³¹เดโช สนวนานนท์, **จิตวิทยาทั่วไป**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2529), 82.

³²อดิยศ สรรคบุรานุรักษ์, **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล** วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 12 ฉบับที่ 1, 2 (มิถุนายน 2557- มีนาคม 2558)

³³ มาเรียม นิลพันธุ์, **คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล**, (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 5.

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดด้านการเรียนการสอนแบบเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางเริ่มมีมาตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 เป็นหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ซึ่งแม้จะมีการปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งในปี พ.ศ. 2533 แนวคิดในเรื่องนี้ก็คงยังอยู่เช่นเดิม จนประมาณปี พ.ศ. 2538 เมื่อเริ่มมีการปฏิรูปทางการเมืองขึ้น วงการการศึกษาก็ได้มีการเคลื่อนไหวให้มีการปฏิรูปการศึกษาอีกครั้ง ซึ่งส่งผลทำให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกิดขึ้น โดยเฉพาะที่กำหนดในมาตรา 22 ที่ให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเป็นการเรียนรู้ที่ครูส่งเสริม ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจของแต่ละคน เปลี่ยนแนวการจัดการเรียนการสอนจากการบรรยาย บอกเล่ามาเป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กระตุ้นให้เด็กรู้จักคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยครูทำหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษาและคอยเพิ่มเติมในส่วนที่เด็กยังขาดหรือต้องการความช่วยเหลือ หากครูสามารถจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ได้จริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และเรียนรู้อย่างมีความสุข³⁴ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นกว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนจัดสถานการณ์ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (Action) ใช้กระบวนการสร้างความรู้ (Construct) ด้วยตนเอง ด้วยการใช้ความคิด (Mind on) ลงมือปฏิบัติ (Hands on) และสะท้อนผลความคิด (Reflect) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) โดยผ่านการมีส่วนร่วม (Participation) มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) เรียนรู้ร่วมกัน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงจากเงื่อนไข ประสบการณ์และสถานการณ์ปัญหาที่สอดคล้องกับมาตรฐาน (Standard Based) ที่ครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์คุณภาพผู้เรียนในหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน ได้ทราบพัฒนาการของตนเอง ทั้งจุดเด่นที่ต้องส่งเสริมและจุดด้อย

³⁴ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อเด็กและผู้มีความต้องการพิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, **สิทธิเด็กและการวางแผนท้องถิ่นเพื่อเด็กและเยาวชน**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2563 เข้าถึงได้จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2012/7/2013_5056.pdf

ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข (Authentic Assessment)³⁵ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักการของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ช่วยให้ครูผู้สอนมีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม หลักการวิเคราะห์ผู้เรียนควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือธรรมชาติของผู้เรียน ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิม และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเชื่อมโยงกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

4. การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเชื่อมโยง บูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลัก และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. การออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายเพื่อสะท้อนภาพได้ชัดเจนและแน่นอนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างไร ทำให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนรอบด้านที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อประกอบการตัดสินใจตัดสินผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ³⁶

ความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้เราเข้าใจเพื่อนมนุษย์มากยิ่งขึ้น และเข้าใจธรรมชาติของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ดังนั้นจะให้บุคคลอื่นคิดอย่างที่เราคิดหรือทำอย่างที่เรายังไม่ได้ ทุกคนมีพันธุกรรมที่แตกต่างกัน มีสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมือน ๆ กัน แต่ไม่ได้หมายความว่าบุคคลต้องตัดสินใจในเรื่องเดียวกันเหมือนกันทั้งหมด จากความแตกต่างระหว่างบุคคลยอมรับความแตกต่างของกันและกัน เลือกรูปแบบปฏิบัติในสิ่งที่ดีให้กันและกัน นักจิตวิทยาทั้งทางตะวันตกและตะวันออกยอมรับว่า มนุษย์มีความแตกต่างระหว่างบุคคลในทุกด้าน ไม่มีใครที่จะเหมือนใคร ดังนั้นการจะทำความเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้ ควรเป็นหลักและวิธีการศึกษาอย่างถูกต้อง เหมาะสม

³⁵ มาเรียม นิลพันธุ์, **คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล**, (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 5.

³⁶ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, **คู่มือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**, เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก http://hugiswh.lpru.ac.th/human/views/assets/document_download/hum/man_hum_56_1.pdf/

เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจมนุษย์ด้วยกันเอง ทั้งนี้เพราะความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างกัน จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข บางครั้งความคิดเห็นในบางเรื่องอาจจะขัดแย้งกัน แต่ถ้ามีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว จะขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้การเรียนการสอนก็ถือเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล แนวคิดทางการศึกษาแผนใหม่จึงมีการเน้นในเรื่องการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เรียกการเรียนการสอนลักษณะนี้ว่า การจัดการเรียนการสอนรายบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหรือเรียนตามความสามารถ ความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งได้แก่ความแตกต่างในด้านความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม โดยการเรียนด้วยตนเองเป็นการประยุกต์ร่วมกัน ระหว่างเทคนิคและสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล³⁷ จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเข้าใจและศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งได้แก่ความแตกต่างในด้านความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมประสิทธิผลและคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

ทฤษฎีพหุปัญญา (The Multiple Intelligence Theory)

การจะบอกว่าเด็กคนหนึ่งฉลาด หรือมีความสามารถมากน้อยเพียงใด ถ้าเรานำระดับสติปัญญาหรือไอคิวที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมาเป็นมาตรวัด ก็อาจได้ผลเพียงเสี้ยวเดียว เพราะว่าวัดได้เพียงเรื่องของภาษา ตรรกศาสตร์ คณิตศาสตร์ และมิติสัมพันธ์เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ยังมีความสามารถอีกหลายด้านที่แบบทดสอบในปัจจุบันไม่สามารถวัดได้ครอบคลุมถึง เช่น เรื่องของความสามารถทางดนตรี ความสามารถทางกีฬา และความสามารถทางศิลปะ เป็นต้น โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นผู้หนึ่งที่พยายามอธิบายให้เห็นถึงความสามารถที่หลากหลาย โดยได้เสนอทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence Theory) ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1983 เสนอแนวคิดที่ว่า สติปัญญาของมนุษย์มีหลายด้านที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะโดดเด่นในด้านไหนบ้าง แล้วแต่ละด้านผสมผสานกัน แสดงออกมาเป็นความสามารถ ในเรื่องใด เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนไป ซึ่งความสามารถแต่ละองค์ประกอบจะเป็นอิสระต่อกัน เป็นความสามารถของมนุษย์ที่จะค้นหาปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหา รวมไปถึง

³⁷ Sukhachan's KM, ความแตกต่างระหว่างบุคคล, เข้าถึงเมื่อ พฤศจิกายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://sukhachan.com/sharedstories/educational-psychology/individual-differences/>

ความสามารถในการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองหรือรับใช้สังคมของตน เขาต้องการแสดงให้เห็นอย่างเจาะจงและกระตุ้นเตือนผู้ใหญ่ โดยเฉพาะครูว่าเด็กแต่ละคนมีปัญญาหรือความฉลาดหลายด้าน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องค้นหา เพื่อสามารถช่วยกระตุ้น หรือจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เหมาะกับเด็กแต่ละคน โดยในครั้งแรก การ์ดเนอร์ ได้เสนอว่าปัญญาของมนุษย์มีอยู่อย่างน้อย 7 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการเข้าใจตนเอง ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ได้เพิ่มเติมเข้ามาอีก 1 ด้าน คือ ด้านธรรมชาติวิทยา³⁸ และภายหลังได้เพิ่มเข้ามาอีก 1 ด้าน คือด้านความฉลาดในการคิดใคร่ครวญ หรือด้านการดำรงอยู่ของชีวิต (Existential intelligence) 39 รวมเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องคำ ทั้งพูดและเขียน ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้จะแสดงความสามารถในเรื่องคำและภาษา พวกเขา มักจะเก่งกาจการอ่าน การเขียนการเล่าเรื่อง และจดจำคำพร้อมกับวัน เดือน ปี ได้ดี พวกเขา มีแนวโน้มเรียนได้ดีที่สุดผ่านการอ่าน การจดบันทึก ฟังการสอน และผ่านการอภิปรายถกเถียง และมักมีทักษะ การอธิบาย การสอน การปราศรัยหรือพูดจูงใจ มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว และมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ถึงแก่น จะเรียนภาษาต่างประเทศได้อย่างสบาย เพราะมีความจำเรื่องคำได้ดี สามารถนึกย้อนหลังได้ และมีความสามารถเข้าใจ และจัดการโครงสร้างประโยค ได้ อาชีพที่เหมาะสมคือ นักเขียน ทนาย นักปรัชญา นักหนังสือพิมพ์ นักการเมือง กวี และครู ผู้มีชื่อเสียง ได้แก่ วิลเลียม เชกสเปียร์ เวอร์จิเนีย วูล์ฟ อับราฮัม ลินคอล์น วอลท์ วิทแมน และ บารัค โอบามา เป็นต้น

2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematical Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับตรรกะ นามธรรม การใช้เหตุผลและตัวเลข คนที่มีปัญญาด้านนี้ มักจะเก่งคณิตศาสตร์ หมากกรุก การโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขและตรรกะ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การจดจำรูปแบบนามธรรม การหาความจริงและการคิดอย่างวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคำนวณที่ซับซ้อน มีความสามารถในการตั้งโจทย์ปัญหา และแก้โจทย์ปัญหา หรือตั้งสมมติฐานและทดสอบสมมติฐาน ด้วยการคิดเชิงเหตุ และผลสามารถนำมาเทียบเคียงกับมโนทัศน์เรื่องปัญญาแบบเดิมหรือ IQ ได้ อาชีพที่เหมาะสมคือ นักวิทยาศาสตร์

³⁸ ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, **ทฤษฎีพหุปัญญา**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.happyhomeclinic.com/a01-multiple%20intelligence.htm>

³⁹ เทพพิทักษ์ พัฒน์ช่วย, **พหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ของ Howard Gardner**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/347259>

นักคณิตศาสตร์ วิศวกร หมอ นักเศรษฐศาสตร์ ผู้ที่มีชื่อเสียง เช่น อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เออร์วิน ชโรดิงเงอร์ จอห์น ดิวอี้ เป็นต้น

3. ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับการตัดสินใจและพื้นที่ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้จะเป็นคนที่ใช้สายตา และวิเคราะห์วัตถุในมโนภาพได้ดี สามารถในการมองเห็นภาพและทิศทางแบบสามมิติ มีความไวในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว สามารถจำแนกลักษณะ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น พวกเขามีความจำทางสายตาที่ดี และโน้มเอียงไปในทางศิลปะ และมักมีสัมผัสเรื่องทิศทางได้ดี รวมถึงอาจมีเรื่องการประสานงานระหว่างมือและตาที่ดีด้วย อาชีพที่เหมาะสมคือ ศิลปิน วิศวกร สถาปนิก ตัวอย่างผู้มีชื่อเสียง เช่น ปิกัสโซ แฟรงก์ ลอยด์ ไรท์ และลีโอนาร์โด ดา วินชี เป็นต้น

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily - Kinesthetic Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางร่างกายและจิตใจ มีสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างคล่องแคล่ว สามารถใช้ประโยชน์จากการเคลื่อนไหวของร่างกาย ใจและกายประสานกันเป็นหนึ่งเดียว ตามทฤษฎีผู้ที่มีปัญญาด้านการเคลื่อนไหวของร่างกายจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ เช่น การยืนขึ้นและเดินไปรอบ ๆ เรียนรู้งานที่ต้องลงมือปฏิบัติได้ดี ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายปฏิบัติกิจกรรมได้ดี ชอบแสดงท่าทางประกอบการพูด แสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมาย เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดี ชอบกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย มักจะเก่งในกิจกรรมทางร่างกาย เช่น กีฬา การแสดง การฟ้อนรำ เต้นรำ เป็นต้น มักจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดโดยใช้ร่างกาย มากกว่าแค่อ่านหรือฟัง ผู้ที่มีความสามารถเช่นนี้มักจะใช้สิ่งที่เรียกว่า ความทรงจำจากกล้ามเนื้อ คือ พวกเขาจะจำสิ่งต่าง ๆ ผ่านร่างกาย เช่นการจำถ้อยคำหรือรูป อาชีพที่เหมาะสมคือ นักกีฬา นักเต้น นักแสดง ศัลยแพทย์ แพทย์ทั่วไป พนักงานก่อสร้าง และทหาร ตัวอย่างผู้มีชื่อเสียง เช่น ไมเคิล แจ็กสัน จูเลีย โรเบิร์ตส์ มิชาเอล บาร์นิช นิคอฟ เอลวิส เพรสลีย์ เป็นต้น

5. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับจังหวะ ดนตรีและการได้ยิน มีความไวในการรับรู้และตอบสนองต่อท่วงทำนองของเสียง จะแสดงความสามารถในการสัมผัสทางเสียง จังหวะ ระดับเสียง และดนตรีได้ดีกว่า พวกเขามักมีช่วงเสียงที่ดี ช่วงเสียงที่สมบูรณ์ สามารถร้องเพลง เล่นดนตรี และแต่งเพลงได้ เนื่องจากมีองค์ประกอบทางเสียงมาประกอบกับปัญญาด้านนี้ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้อาจจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการฟัง นอกจากนี้ยังใช้เพลงหรือจังหวะเพื่อเรียนและจดจำข้อมูลเสมอ ๆ และอาจทำงานได้ดีที่สุดด้วยการมีดนตรีเป็นพื้นภูมิ อาชีพที่เหมาะสม คือ นักดนตรี นักร้อง วาทยกร ดีเจ นักสุนทรพจน์ นักแต่งเพลง นักเขียน (เป็นส่วนน้อย) หรือ ผู้แทนจำหน่าย ตัวอย่างผู้มีชื่อเสียง เช่น โมสาร์ท จูเลีย แอนดรูว์ แอนเดรีย บอซเชลลี ลีโอนาร์โด เบรินส์ไตน์ เป็นต้น

6. ปัญญาด้านการเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ ไวในการสังเกตสีหน้าท่าทางของผู้อื่น มีความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และเจตนาของผู้อื่น อ่านใจคนเก่ง เข้าถึงความชอบ ความคิด แรงจูงใจของคนอื่นได้ดี ไวต่อการรับรู้ความรู้สึกของคนรอบข้าง จับความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี เข้ากับคนง่าย มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี และชอบทำงานเป็นกลุ่ม สามารถร่วมมือเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของทีมให้ได้ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เอาใจใส่ผู้อื่นได้ง่าย เป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตาม เรียนรู้ได้ดี ผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ชอบการได้อภิปรายถกเถียง อาชีพที่เหมาะสม ได้แก่ พนักงานขาย นักการเมือง ผู้จัดการ ครู นักแสดง นักสังคมสงเคราะห์ ตัวอย่างผู้มีชื่อเสียง เช่น บิล คลินตัน คานธี โอปราห์ วินฟรีย์ เป็นต้น

7. ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้จะเกี่ยวกับความสามารถในการใคร่ครวญและวิเคราะห์ตนเอง มีความสามารถในการมองตน เข้าใจความคิด อารมณ์และความต้องการของตนเอง และสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเอง คนที่มีปัญญาประเภทนี้มักเป็นคนเก็บตัวและชอบทำงานคนเดียว เป็นคนระวังตัวสูง สามารถเข้าใจอารมณ์ เป้าหมาย และแรงจูงใจของตนเองได้ มักมีความเกี่ยวข้องกับการแสวงหาทางความคิด เช่น ปรัชญา จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อรับอนุญาตให้จัดจ้อสิ่งที่ตนสนใจ มีระดับการเป็นผู้พอใจในความเป็นเลิศสูง เนื่องจากปัญญาของเขา มีความรับผิดชอบในตัวเอง ชอบเขียนบันทึกเรื่องของตนเอง อาชีพที่เหมาะสมคือนักปรัชญา นักจิตวิทยา นักศาสนศาสตร์ นักเขียน เจ้าของกิจการ และนักวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างผู้มีชื่อเสียง เช่น ปรอยด์ บิล เกตส์ และเพลโต เป็นต้น

8. ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้ เกี่ยวกับการเข้าใจลึกซึ้งเรื่องธรรมชาติ มีความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ มีความรอบรู้เรื่องของพืชและสัตว์ ช่างสังเกต จดจำและจำแนกประเภทพืชและสัตว์ รอบตัวได้ อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ชอบอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ มีความสุขเมื่ออยู่กับธรรมชาติ เข้าใจและสนใจปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ชอบเดินทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ ผู้ที่มีปัญญานี้อาจกล่าวได้ว่า มีความอ่อนไหวต่อธรรมชาติ และสถานที่ที่ตนอยู่ และเอาใจใส่ฝึกสัตว์ให้เชื่องได้และสัมพันธ์กับสัตว์ได้ดี ทั้งยังสามารถสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง อากาศ หรือความแปรปรวนทั่วไปในสิ่งรอบตัวได้ เรียนได้ดีที่สุดเมื่อสิ่งนั้น ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติ จะมีความสนใจเรียนมากขึ้น เมื่ออยู่นอกสถานที่หรือด้วยการเคลื่อนไหว อาชีพที่เหมาะสมคือ นักวิทยาศาสตร์ นักธรรมชาติวิทยา นักอนุรักษ์ เกษตรกร ผู้มีชื่อเสียง เช่น ชาลส์ ดาร์วิน และ อี โอลิวิล เป็นต้น

9. เซาร์ปัญญาด้านการดำรงอยู่ของชีวิต (Existential intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับการเข้าใจสัจธรรมของโลกและชีวิต และการดำรงอยู่ของมนุษย์ คุณค่าของ

มนุษย์ที่มีต่อโลกและจักรวาล มีความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ สนใจและปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา ชอบตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณค่าของมนุษย์ที่มีต่อโลก รัก เมตตา มนุษย์และสัตว์โลก และสนใจเรื่องของโลกและจักรวาล ชอบฝึกสมาธิ ชอบคิด สงสัยใคร่รู้ ตั้งคำถามกับตัวเองในเรื่องความเป็นไปของชีวิต ชีวิตหลังความตาย เรื่องเหนือจริง มิติลึกลับ เช่น นักคิด อามิ อริสโตเติล ขงจื้อ ไอน์สไตน์ พลาโต โสเครตีส เป็นต้น⁴⁰

การ์ดเนอร์ เคยคิดจะนำความฉลาดทางด้านคุณธรรมจริยธรรม (Moral intelligence) เพิ่มเข้าไปด้วย การ์ดเนอร์กล่าวว่า ความฉลาดหรือสติปัญญาทำให้คนเราเป็นมนุษย์ พุดได้ เราทุกคนต่างมีความฉลาด แม้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่ก็สามารถยืดหยุ่นและพัฒนาได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม เขาแนะนำว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองและครู ควรจัดสิ่งแวดล้อมให้หลากหลาย เพื่อสังเกตดูว่าอะไรคือสิ่งที่เด็กชอบหรือถนัดทำได้ดี แล้วจะรู้ว่าลูกหลานหรือนักเรียนของเราแต่ละคนมีความฉลาดทางด้านใด การ์ดเนอร์กล่าวอีกว่า ความฉลาดไม่ได้มีด้านเดียวและบางครั้งใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านในเวลาเดียวกัน นักการศึกษาและครูผู้บริหารจำนวนไม่น้อยนำ Multiple intelligence ไปใช้แก้ปัญหาในระบบการศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนจำนวนหนึ่งในอเมริกาเหนือ นำไปเป็นหลักในการวางหลักสูตร วางแผนการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ สำหรับเด็กมีการใช้ทฤษฎี Multiple intelligence กับการเรียนหลากหลายระดับชั้น ทั้งในเด็กเล็กปฐมวัย เด็กโต และแม้แต่การศึกษาของผู้ใหญ่⁴¹ นอกจากนี้ การ์ดเนอร์ได้กล่าวว่า “แม้ว่ามนุษย์ทุกคนมีเขาวงกตปัญญาครบทั้ง 9 ด้าน แต่อาจจะมึระดับของเขาวงกตปัญญาในแต่ละด้านมากหรือน้อยแตกต่างกัน การที่มีเขาวงกตปัญญาด้านหนึ่งด้านใดสูง มิได้หมายความว่าจะทำให้เขาวงกตปัญญาด้านอื่นลดต่ำลง ดังนั้นผู้เรียนทุกคนควรได้รับโอกาสในการพัฒนาเขาวงกตปัญญาทั้ง 9 ด้านเหมือน ๆ กัน” การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนต้องทัดเทียมกัน ดังที่การ์ดเนอร์ได้กล่าวว่า “ประสบการณ์การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเขาวงกตปัญญาที่ผู้เรียนมีความโดดเด่น เช่น ผู้ที่มีเขาวงกตปัญญาด้านมิติสัมพันธ์สูง อาจยังคงได้รับประโยชน์จากการใช้คำคล้องจองช่วยในการจำเนื้อหาที่เรียนรู้ สิ่งสำคัญคือต้องหลีกเลี่ยง

⁴⁰ บริษัท มายตีเอ็นเอ จำกัด, พหุปัญญา 8 ประการของ Dr. Howard Gardner, เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.mydnathailand.com/library-8.html#sthash.FyoLXArC.dpuf/>

⁴¹ เทพพิทักษ์ พัฒน์ช่วย, พหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ของ Howard Gardner, เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562, <https://www.gotoknow.org/posts/347259/>

การระบุว่า ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีเขาวนปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เพราะเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้แล้ว ผู้เรียนจะมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายวิธี”⁴²

ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายทางปัญญาของมนุษย์ ซึ่งมีหลายด้านหลายมุม แต่ละด้านก็มีความอิสระในการพัฒนาตัวของมันเองให้เจริญงอกงาม ในขณะเดียวกันก็มีการบูรณาการเข้าด้วยกัน เติมเต็มซึ่งกันและกัน แสดงออกเป็นเอกลักษณ์ทางปัญญาของมนุษย์แต่ละคน คนหนึ่งอาจเก่งเพียงด้านเดียวหรือเก่งหลายด้านหรืออาจไม่เก่งเลยสักด้าน แต่ที่ชัดเจนคือแต่ละคนมักมีปัญญาด้านใดด้านหนึ่งโดดเด่นกว่าเสมอ ไม่มีใครที่มีปัญญาทุกด้านเท่ากันหมด หรือไม่มีเลยสักด้านเดียว ทฤษฎีนี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ในกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเน้นความสำคัญใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่ 1) แต่ละคนควรได้รับการส่งเสริมให้ใช้ปัญญาด้านที่ถนัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ 2) ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญญาที่มีอยู่หลายด้าน และ 3) ในการประเมินการเรียนรู้ ควรวัดจากเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถครอบคลุมปัญญาในแต่ละด้าน ทฤษฎีพหุปัญญา จึงนับเป็นทฤษฎีที่ช่วยจุดประกายความหวัง เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ในการศึกษาด้านสติปัญญาของมนุษย์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งในกลุ่มเด็กปกติ เด็กที่มีความบกพร่อง และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ⁴³

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนักเรียนบนฐานพหุปัญญา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และ

⁴² สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **คู่มือการคัดกรองและพัฒนาพหุปัญญา**, (สมุทรปราการ : บริษัท เอส. บี. เค. การพิมพ์ จำกัด), 2564, 6.

⁴³ ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, **ทฤษฎีพหุปัญญา**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.happyhomeclinic.com/a01-multiple%20intelligence.htm>

การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง⁴⁴ โดยการให้ความสำคัญกับการพัฒนามนุษย์ตามพหุปัญญาหลากหลาย สร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้ เน้นการส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว มีกลไกคัดกรองและส่งเสริม จัดโรงเรียนและระบบเสริมประสบการณ์ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างมาตรการจูงใจ เพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ ผลักดันให้ประเทศไทย มีบทบาทเด่นในประชาคมโลก โดยดึงผู้ที่มีความสามารถพิเศษทั้งชาวไทยและต่างชาติมาร่วมพัฒนาประเทศไทย เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศไทย ให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกตามแนวทางในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยเด็กทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย มีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเท่าเทียม โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย ที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษตามแนวทางในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม⁴⁵ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง รวมถึงการรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศ โดยมี 2 เป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ 1) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มินิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ 2) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความถนัดและ

⁴⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก https://drive.google.com/file/d/12scnWUn0XxmgoxpJ_b1CrLILbkMqATaF/view/

⁴⁵ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1808-file.pdf>

ความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น⁴⁶ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิตินตริ กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยมุ่งเน้น การพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท การสร้าง สภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยมีอาชีพบนฐานพหุปัญญา การสร้างเสริมศักยภาพผู้ มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับ ปฐมวัย เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนไทยมีการพัฒนาที่สมดุล มีทางเลือกในการใช้ศักยภาพ พหุปัญญาใน การดำรงชีวิต เกิดอาชีพบนฐานพหุปัญญาที่สังคมยอมรับและเห็นความสำคัญ รวมทั้ง มีกลไกคัด กรองและส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ จัดโรงเรียน ระบบเสริมประสบการณ์ การมี ส่วนร่วมของภาคเอกชนตลอดจนสร้างมาตรการจูงใจ เพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ ผลักดันให้ ประเทศไทยมีบทบาทเด่นในประชาคมโลก ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ตลอดจน การวิจัย และการสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสม สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือการทำงานที่ เหมาะสม การสร้างระบบเชื่อมโยงเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศที่มีอยู่ในปัจจุบันในรูปแบบการ ร่วมมือ การมีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มคนในหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัย และนักเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าให้สามารถต่อยอดงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลกเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัย ความสามารถสูงของไทย รวมถึงการเปิดพื้นที่ในการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้ สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง⁴⁷

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดทางปัญญาหลากหลายด้าน แตกต่างกัน ความฉลาดทางปัญญาแต่ละด้านมีความอิสระในการพัฒนาให้เจริญงอกงามและ ขณะเดียวกันก็สามารถบูรณาการเติมเต็มซึ่งกันและกันได้ ผู้เรียนแต่ละคนจะไม่มีใครที่มีปัญญา ทุกด้านเท่ากันทั้งหมด หรือไม่มีความฉลาดทางปัญญาเลย แต่จะมีความฉลาดทางปัญญาด้านใด

⁴⁶ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนแม่บทประเด็นการ พัฒนาการเรียนรู้, เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://nscr.nesdc.go.th/masterplans-12/>

⁴⁷ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนแม่บทประเด็นการ พัฒนาการเรียนรู้, เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://nscr.nesdc.go.th/masterplans-12/>

ด้านหนึ่ง หรืออาจมีหลายด้านแตกต่างกันไม่เท่ากัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงมักแสดงออกถึงความฉลาดทางปัญญาเป็นเอกลักษณ์ของตน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องช่วยเหลือผู้เรียนได้ค้นพบความฉลาดทางปัญญาของตน และส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research: EFR)

การวิจัยอนาคต (Future research) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ (Systematic inquiry) เกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต ซึ่งพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความน่าจะเป็นสำหรับประชากรกลุ่มหนึ่งหรือสังคมกลุ่มหนึ่ง⁴⁸ การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic futures research: EFR) เป็นเทคนิคการวิจัยอนาคตเชิงวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นโดย โรเบิร์ต บี เท็กซ์เตอร์ (Robert B. Textor) ตั้งแต่ พ.ศ.2519 เป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนามาจากระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยาที่เรียกว่า การวิจัยชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Research หรือ Ethnography)⁴⁹ การวิจัยอนาคต EFR (Ethnographic Futures Research) เป็นระเบียบวิธีวิจัยที่เป็นที่นิยมในแวดวงอนาคตศึกษาแนวทางหนึ่ง เป็นวิธีวิทยาที่นักมานุษยวิทยาเชิงวัฒนธรรม (Cultural anthropologist) นิยมใช้เพื่อทำการศึกษาวัฒนธรรมของสังคมอื่น (Extant society) โดยวิธีวิทยาแนว EFR มีเป้าหมายเพื่อการแสวงหา (Discovery) ตรวจสอบ (Examination) และประเมินความเป็นไปได้ (Possible) ความน่าจะเป็น (Probable) และภาพอนาคตที่อยากให้เป็น

⁴⁸ Bell, W. Foundations of futures studies. London: Transaction Publishers, 1887. อ้างถึงใน ฌานส์ฌ็อง ฌิมพิลาลีย์ และกิตทามาต ศิริไชย, **การบริหารงานบุคคลในทศวรรษหน้า กรณีมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ**, เข้าถึงเมื่อ 14 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://mcur.mcu.ac.th:8080/jspui/bitstream/123456789/286/1/2561-286%20ฌ%20ฌิมพิลาลีย์.pdf>,

⁴⁹ จุมพล พูลภัทรชีวิน, **เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR** (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535), 257-266.

(Preferable futures) ⁵⁰ EFR เป็นเทคนิคการวิจัยที่พยายามจะดึงเอาอนาคตและค่านิยมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือเป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (Non-directive, open-ended) โดยผู้วิจัยอาจมีหัวข้อหรือประเด็นที่เตรียมไว้ประกอบเพื่อถกกันลึ้ม แต่จะไม่มีลักษณะของการถามแบบชี้นำ หลักการสัมภาษณ์แบบ EFR ถือว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ควบคุมการสัมภาษณ์และมีอิสระในการให้สัมภาษณ์อย่างเต็มที่ ลักษณะของการสัมภาษณ์แบบ EFR แตกต่างไปจากการสัมภาษณ์แบบอื่น คือจะมีการแบ่งช่วงการสัมภาษณ์ออกเป็นช่วง ๆ โดยอาจจะแบ่งตามหัวข้อที่สัมภาษณ์หรือตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก ๆ ประมาณ 10 นาที ผู้สัมภาษณ์จะทำการสรุป การสัมภาษณ์จากบันทึกที่จดไว้ หรือจากเทปบันทึกเสียงให้ผู้สัมภาษณ์ฟัง และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและแก้ไขคำสัมภาษณ์ได้ กระบวนการเช่นนี้เรียกว่า เทคนิคการสรุปสะสม (Cumulative Summarization Technique) โดยจะทำเช่นนี้จนจบการสัมภาษณ์ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นว่า ข้อมูลที่ได้นั้นมีความน่าเชื่อถือ คือ มีทั้ง ความตรง (Validity) และ ความเที่ยง (Reliability) ของข้อมูลเพิ่มขึ้น โดยปกติการสัมภาษณ์แบบ EFR นี้จะประกอบด้วยอนาคตที่เป็นทางเลือก (Alternative) 3 ภาพ และเรียงลำดับกันไป คือ อนาคตภาพทางดี (Optimistic-Realistic Scenario) อนาคตภาพทางร้าย (Pessimistic-Realistic Scenario) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-Probable Scenario) อนาคตภาพทั้ง 3 ภาพนี้ จะประกอบไปด้วยแนวโน้มในอนาคตที่ผู้ให้สัมภาษณ์คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้คำว่า Realistic กำกับไว้ทั้งในอนาคตภาพทางดีและอนาคตภาพทางร้าย เมื่อสัมภาษณ์ครบทั้ง 3 ภาพ ตามขั้นตอนเสร็จแล้ว ผู้สัมภาษณ์อาจจะสรุปการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข และหรือเพิ่มเติมคำสัมภาษณ์อีก หรืออาจจะนำผลการสัมภาษณ์ที่จดบันทึกไว้หรืออัดเทปไว้กลับไปเรียบเรียงใหม่ แล้วส่งผลการสัมภาษณ์ที่เรียบเรียงแล้ว (Protocol) ไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านและตรวจแก้ไขเป็นการส่วนตัวก็ได้ หลังจากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เพื่อจะหาฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วนำแนวโน้มที่มี

⁵⁰ Bell, W. Foundations of futures studies. London: Transaction Publishers, 1987. อ้างถึงใน ฅณำสัณฐ์ พิมพิลาสัย และกิตทามาศ ศิริไชย, **การบริหารงานบุคคลในทศวรรษหน้า กรณียมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ**, เข้าถึงเมื่อ 14 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://mcur.mcu.ac.th:8080/jspui/bitstream/123456789/286/1/2561-286%20ฅณำ%20พิมพิลาสัย.pdf>,

ฉันทามาเขียนเป็นอนาคตภาพ ซึ่งเป็นผลการวิจัย⁵¹ และ สิปพนนท์ เกตุทัต 2534 : 147-150) ได้กล่าวว่าการวิจัยแบบ EFR นั้นมุ่งที่จะจำแนก บรรยาย วิเคราะห์ตีความ วินิจฉัยภาพลักษณ์และความปรารถนาอยากให้เป็นจริงตามความต้องการของบุคคล ในลักษณะที่สอดคล้องกับภาพรวมของชาติพันธุ์วรรณนาโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งหลักการสัมภาษณ์แบบ EFR เป็นไปตามหลักวิชาชาติพันธุ์วรรณนา คือการพยายามลอคติข้างต้นด้วยการให้สัมภาษณ์เป็นไปอย่างหลวม ๆ และให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีส่วนที่จะเปลี่ยนแปลงเค้าโครงการสัมภาษณ์ โดยอาจจะเพิ่มหัวข้อบางอย่างเข้ามาหรือตัดหัวข้อบางที่ทิ้งไว้เดิมออกไปได้ ผู้สัมภาษณ์ต้องให้คำถามที่ตั้งขึ้นนั้นครอบคลุมเนื้อหาที่กว้างพอ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีบทบาทในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ฟังที่เข้าใจความคิด ความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ คอยกระตุ้นทางอ้อมและจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์อย่างพินิจพิเคราะห์ ขณะเดียวกันผู้สัมภาษณ์ต้องให้ความสนใจให้กำลังใจ ถามคำถามตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อความชัดเจนครอบคลุม ได้บริบทต่อเนื่องและสอดคล้อง และที่สำคัญที่สุดคือ ผู้สัมภาษณ์ต้องระมัดระวังในการถามคำถาม โดยหลีกเลี่ยงคำถามที่มีลักษณะถามนำหรือหว่านล้อมทั้งในเรื่องของเนื้อหาและรูปแบบในการสัมภาษณ์⁵² เท็กซ์เตอร์ ได้ทำโครงการวิจัยแบบอีเอฟอาร์เกี่ยวกับประเทศไทยจำนวนสี่เรื่อง ได้แก่ โครงการคาลิฟอร์เนีย ศึกษา พ.ศ. 2520 ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสถานะทางสังคม วัฒนธรรมของสังคมไทยอย่างกว้าง ๆ โครงการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2524 โครงการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2531 ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมศีลธรรมที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทยในอนาคต และโครงการศึกษาเรื่องทางสายกลางของสังคมไทยในอนาคต : เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2534 เท็กซ์เตอร์ อธิบายถึงสาระสำคัญในการวิจัยแบบ EFR ในประเด็นหลัก ๆ เกี่ยวกับความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยอนาคตแบบ EFR การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและขั้นตอนการปฏิบัติ วิธีการสัมภาษณ์ โครงสร้างละขั้นตอนการปฏิบัติในการสัมภาษณ์ การเขียนบทสรุปและการเขียนผลการวิจัย⁵³

⁵¹ พันธุ์สุรย์ ลัดดาวัลย์. “การวิจัยตามแนว EFR”, *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่* 10, (กรกฎาคม 2524): 144-160.

⁵² สิปพนนท์ เกตุทัต, *ทางสายกลางในอนาคตของประเทศไทย เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม* (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534), 147-150.

⁵³ ชาตรี มูลสถาน, “การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณนา,” *วารสารมหาวิทยาลัยกรุงเทพคริสเตียน* 16, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2553), 147-150.

วิธีการสัมภาษณ์แบบ EFR

เท็กซ์เตอร์ กล่าวถึง วิธีการสัมภาษณ์แบบ EFR ซึ่งได้แก่ การวางกรอบการสัมภาษณ์อย่างกว้าง ๆ และยืดหยุ่น การสร้างภาพอนาคตสามประเภท ได้แก่ ภาพอนาคตเชิงบวก ภาพอนาคตเชิงลบ และภาพอนาคตที่น่าเป็นไปได้มากที่สุด การทำให้การสัมภาษณ์ชัดเจน ครอบคลุม ได้บริบท ต่อเนื่องและสอดคล้อง และประการสุดท้ายการยืดถือความยืดหยุ่น โดยวางแนวทางการสัมภาษณ์อย่างกว้าง ๆ และยืดถือความยืดหยุ่น ผู้สัมภาษณ์ต้องลอคคิตที่อาจทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจว่า ผู้สัมภาษณ์ไม่สนใจ หรือสนใจเรื่องบางเรื่องน้อย ด้วยการทำให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างหลวม ๆ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีส่วนที่จะเปลี่ยนแปลงเค้าโครงการสัมภาษณ์ โดยอาจเพิ่มหัวข้อบางอย่างหัวข้อเข้ามา หรือตัดหัวข้อบางอย่างออกไป คำถามที่ตั้งต้องครอบคลุมเนื้อหาที่กว้างพอใช้คำถามปลายเปิด เวลาที่ใช้สัมภาษณ์แต่ละครั้งเป็นไปตามความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นนักฟังที่ดี คอยกระตุ้นทางอ้อมและคอยจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์อย่างพิถีพิถัน และให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ถามคำถามตามความจำเป็นและเหมาะสม ต้องระมัดระวังในการถามคำถาม โดยหลีกเลี่ยงคำถามนำหรือหว่านล้อม ทั้งในเรื่องของเนื้อหาและรูปแบบ⁵⁴ พันธุ์สุรีย์ ลดาวัลย์ ได้กล่าวถึง วิธีการของการใช้เทคนิค EFR ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เป้าหมายการสัมภาษณ์ เป้าหมายของการสัมภาษณ์ตามแนว EFR คือ การให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สร้างภาพในอนาคต ซึ่งจะสนับสนุนข้อสรุปจากแนวการมองที่บุคคลเหล่านี้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่น่าจะเป็นไปได้ในอนาคต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการสร้างหรือยกระดับจิตสำนึกของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสังคมในอนาคตของเขา

2. หลักและแนวทางในการสัมภาษณ์ หลักของการสัมภาษณ์ตามแนว EFR มีอยู่ 7 ประการ ได้แก่ 1) การพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความไว้วางใจระหว่างผู้สัมภาษณ์ กับผู้ให้สัมภาษณ์หน้าที่ของผู้สัมภาษณ์คือ การทำให้ผู้สัมภาษณ์วางใจได้ว่าข้อมูลหรือคำตอบของเขานั้นจะนำไปใช้ในทางวิชาการเพียงอย่างเดียว และการให้สัมภาษณ์นั้นจะไม่เป็นอันตรายต่อผู้ให้สัมภาษณ์ 2) การกระตุ้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอิสระจากสภาพที่ถูกปิดกั้น หรือจำกัดจากการพิจารณาตัดสินเรื่องใด ๆ โดยการมองเฉพาะในช่วงระยะเวลาอันสั้น ซึ่งอาจทำให้ขาดความรอบคอบรัดกุม และการตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานั้น ๆ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วจำเป็นจะต้องพิจารณาหรือคาดการณ์ล่วงหน้าให้ไกลมากกว่าเดิม นอกจากนี้แล้วหน้าที่ของผู้สัมภาษณ์ตามแนว EFR คือ พยายามกระตุ้นให้ผู้สัมภาษณ์ตระหนักถึงปัญหานี้ และมุ่งมองหรือพิจารณาวางแผนเรื่องต่าง ๆ ในระยะที่ยาว

⁵⁴ สิปปนนท์ เกตุทัต 2534 ทางสายกลางในอนาคตของประเทศไทย เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพฯ 2534 : 150)

มากยิ่งขึ้น 3) ผู้สัมภาษณ์ตามแนวนี้ควรพยายามให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเสรี โดยไม่มีความกลัวหรือความลำบากใจใด ๆ ผู้สัมภาษณ์จะต้องพยายามชักจูงให้ผู้ให้สัมภาษณ์สร้างภาพอนาคต โดยย้ำในสิ่งที่ตัวผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่ามีความสำคัญ 4) การไม่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์สร้างมโนภาพในทางเพื่อฝันแต่ต้องพยายามพูด หรือพยากรณ์ภาพอนาคตในแง่ที่น่าจะเป็นจริง หรือเป็นไปได้ 5) ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีศิลปะในการซักถามที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พิจารณาถ้อยแถลง นำเอาการเรียนรู้ การรับรู้ การสั่งสมทางวัฒนธรรมและการสัมผัสกับปรากฏการณ์ที่ตัวเขาประสบอยู่ ออกมาเป็นฐานในการวิเคราะห์ และสร้างภาพในอนาคตให้เป็นระบบในขอบเขตของความเป็นไปได้ แต่การซักถามตามลักษณะนี้จะต้องทำให้เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการถกเถียง 6) ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ อันเป็นข้อหนึ่งที่ดีที่เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการสัมภาษณ์ตามแบบนี้กับการสัมภาษณ์แบบอื่น ๆ และจะเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตรวจสอบแก้ไขคำให้สัมภาษณ์ของตนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ในระหว่างการบันทึกการสัมภาษณ์ โดยเครื่องอัดเสียงหรือโดยการส่งบันทึกการสัมภาษณ์ (Protocol) ไปให้ตรวจแก้ไขภายหลังการสัมภาษณ์แล้ว 7) การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นกับการสัมภาษณ์ตามแบบนี้ บรรยากาศหรือพฤติกรรมเช่นนี้ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สัมภาษณ์ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตระหนักว่าตัวผู้ให้สัมภาษณ์เองนั้น เป็นผู้รับผิดชอบในการสัมภาษณ์ความรับผิดชอบนี้จะเกิดขึ้นได้จากการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลทั้งสอง ซึ่งถ้าหากเป็นไปได้ด้วยดีแล้ว ก็จะทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างจริงจัง อันจะส่งผลให้การสัมภาษณ์นั้นมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น⁵⁵

โครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติการสัมภาษณ์ในการวิจัยแบบ EFR

โครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติการสัมภาษณ์ในการวิจัยแบบ EFR มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. เป้าหมายของการสัมภาษณ์ เท็กซ์เตอร์ กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญของการวิจัยแบบ EFR คือการทำให้สภาพการณ์ที่เป็นจริงของผู้คนในอนาคตดีขึ้น โดยการมีมโนภาพแห่งอนาคตที่ดีจะนำไปสู่การวางแผนงานที่ดี การวางแผนงานที่ดีจะนำไปสู่การดำเนินงานที่ดีขึ้น ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป การวางแผนที่ดีจะช่วยสร้างโอกาสในการที่จะมีอนาคตที่ดีขึ้น แต่โอกาสในการที่จะมีอนาคตที่ดีขึ้นอาจไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ เนื่องจากที่ไม่มีแผนงานที่ดีเกิดขึ้น หรืออาจมีแผนการที่ดีก็อาจมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการดำเนินงานตามแผน หรืออาจมีการดำเนินการตามแผนที่ดีแต่สภาพการณ์ของสังคม

⁵⁵ พันธุ์สุรีย์ ลัดดาวัลย์. “การวิจัยตามแนว EFR”, ศึกษาศาสตรสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 10 (กรกฎาคม 2524), 150 - 152..

เศรษฐกิจการเมืองและสภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรค ก็อาจไม่บรรลุผลที่ดีได้ การสร้างภาพอนาคตตามความเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยต้องให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระอย่างเต็มที่ในการกำหนดภาพอนาคตตามความเห็นหรือตามมโนทัศน์ของเขาเอง การสัมภาษณ์ แบบ EFR เป็นวิธีการที่ยึดหลักการสัมภาษณ์แบบไม่ชี้นำ ใช้การสัมภาษณ์ปลายเปิดไม่ยึดติดกับกรอบคำถามอย่างตายตัว เป้าหมายของการสัมภาษณ์แบบ EFR นั้นต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สร้างภาพในอนาคตที่น่าจะเป็นไปได้ในอนาคต

2. หลักการสัมภาษณ์แบบ EFR โดยส่วนใหญ่แล้วใช้หลักการเช่นเดียวกับการสัมภาษณ์ทั่วไป แต่มีบางเรื่องที่แตกต่างกัน ซึ่งการสัมภาษณ์แบบ EFR มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การสร้างความเชื่อถือความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีมีบรรยากาศในการสัมภาษณ์ที่มีความไว้วางใจเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเกิดความมั่นใจว่า ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะใช้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น และไม่ทำให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องไม่แสดงออกใด ๆ ว่าไม่เห็นด้วยกับผู้ให้สัมภาษณ์ จะไม่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกว่าการเห็นของตนเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ผู้วิจัยต้องยึดหลักจริยธรรมในการวิจัยมากกว่าการวิจัยทั่วไป และให้ความมั่นใจว่าจะไม่เปิดเผยข้อมูลการสัมภาษณ์ ยกเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์เฉพาะในการวิจัยเท่านั้น

2.2 การสร้างบรรยากาศให้ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอิสระจากเจตคติต่าง ๆ ต้องให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระทางความคิด ต้องให้ผู้ให้สัมภาษณ์ลดการมีอคติหรือความคิดที่คิดไว้ก่อน ให้คิดถึงอนาคตที่ไกลออกไป จะทำให้หลุดจากการติดยึดกับเหตุการณ์ในช่วงเวลาปัจจุบัน และลดการยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ ที่เคยชิน

2.3 การสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เป็นไปอย่างเสรีและต่อเนื่อง ผู้สัมภาษณ์ต้องส่งเสริมให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงออกถึงระบบคิดและค่านิยมอย่างเสรีและผ่อนคลาย โดยใช้การกระตุ้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์สร้างภาพอนาคตที่คิดว่าสำคัญเกิดขึ้นได้ ไม่ใช่สิ่งที่เขาควรพูดหรือพูดตามความเห็นของผู้อื่น บรรยากาศการสัมภาษณ์จะมีความเป็นส่วนตัว โดยต้องแจ้งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบว่าข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะถูกเก็บเป็นความลับ สร้างความไว้วางใจเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดใจและครบถ้วน

2.4 การทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้ ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะใช้กรอบคำถามในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แต่ก็ต้องเตรียมกรอบคำถามไว้ล่วงหน้าเพราะจะช่วยให้สามารถเปรียบเทียบกับคำตอบในกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ได้

2.5 การสร้างปฏิสัมพันธ์แบบสร้างสรรค์ การวิจัยแบบ EFR ถือว่าการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่จะให้ความสำคัญแก่การมีปฏิสัมพันธ์แบบสร้างสรรค์ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และผู้สัมภาษณ์มากกว่าการวิจัยแบบอื่น ๆ โดยในระหว่าง

การสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะทำการสรุปข้อมูลแบบสะสม (Cumulative summarization) สรุปความคิดเห็นเป็นครั้ง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยการให้ผู้ให้สัมภาษณ์เปลี่ยนแปลงแก้ไข ตัดต่อเพิ่มเติมขอความที่สรุปได้ แม้ภายหลังการสัมภาษณ์แล้วผู้ให้สัมภาษณ์ก็สามารถแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงบันทึกการสัมภาษณ์ได้ หรืออาจจะเชิญผู้ให้สัมภาษณ์ให้มีส่วนร่วมตรวจแก้ไขรายงานการวิจัย และร่วมแสดงความคิดเห็นต่อผลการวิจัยด้วยก็ได้

2.6 การสร้างบรรยากาศที่ดี ในการสัมภาษณ์แบบ EFR มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการสัมภาษณ์ โดยใช้ทักษะการสื่อสารต่าง ๆ ด้วยสายตา ท่าทางและคำพูด ผู้วิจัยอาจต้องอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องหลาย ๆ ครั้ง ใช้การตีความและการยกตัวอย่างประกอบ และทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ควบคุมการสัมภาษณ์ ให้เขาเห็นว่าการสัมภาษณ์แบบ EFR เป็นประสบการณ์ใหม่ที่ตื่นเต้น โดยการยอมรับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ และการไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย รวมทั้งการแสดงความเอาใจใส่และการสร้างความรู้สึกแบบมีส่วนร่วม

2.7 การป้องกันการสร้างภาพอนาคตแบบอุดมคติหรือแบบเพ้อฝัน การวิจัยแบบ EFR ไม่ให้ความสำคัญกับการวาดภาพอนาคตแบบเพ้อฝัน ผู้วิจัยต้องทำให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันก็ต้องทำให้การวาดภาพอนาคตที่สามารถเป็นจริงได้ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้กำหนดว่าเส้นแบ่งของความคิดฝันกับสิ่งที่จะเป็นไปได้อยู่ที่ใด ไม่ใช่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด

3. การจัดสถานที่สำหรับการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะให้ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เลือกสถานที่ในการสัมภาษณ์ ตามความสะดวกความเหมาะสมของผู้ให้สัมภาษณ์ ในกรณีที่มิบุคคลที่สามารถอยู่ร่วมด้วยจะต้องหาวิธีการที่จะทำให้บุคคลที่สามไม่ได้ยินคำสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการรักษาความลับในการสัมภาษณ์ และไม่ทำให้การสัมภาษณ์ไม่ราบรื่น อาจจะต้องเลือกสถานที่ที่เหมาะสมไม่มีการรบกวน ซึ่งมีความสะดวกสบายและไม่เป็นภาระของผู้ให้สัมภาษณ์

4. อุปกรณ์ที่จำเป็นในการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์แบบ EFR อาจใช้อุปกรณ์เครื่องเขียน ประเด็นรายละเอียดการแนะนำตัวเอง ประเด็นคำถามเจาะลึก เครื่องบันทึกเสียง รวมทั้งอาหารว่าง และเครื่องดื่ม เป็นต้น ⁵⁶

โดยสรุปแล้ว การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic futures research : EFR) เป็นวิธีการวิจัยที่อธิบายถึงอนาคตที่อาจเกิดขึ้น หรืออาจจะเป็นจริงได้อย่างมีระบบ

⁵⁶ Textor, R. B. **A Handbook on ethnographic futures research. 3rd Ed.,** (Stanford University : California, 1980), เข้าถึงเมื่อ วันที่ 5 มกราคม 2563, เข้าถึงได้จาก https://stacks.stanford.edu/file/druid:yd7_3_1_zg5_4_9_9 / SC1_1_9_0 _A_Handbook_on_Ethnographic_Futures_Research.pdf/

EFR เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสร้างภาพอนาคตตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในแบบแผนเดียวกัน หลักการสำคัญในการวิจัยแบบ EFR คือ การกำหนดประชากรที่จะทำการศึกษา การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล การกำหนดระยะเวลาในอนาคตของการวิจัย และการกำหนดมิติที่จะทำการศึกษาวิจัย เช่น ด้านวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เทิดศักดิ์ โปธิ์ทอง ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การ ทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) การจัดการสารสนเทศ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารวิชาการ และ 7) การบริหารทั่วไป ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเหมาะสมและความเป็นได้ การมีการปรับปรุงรูปแบบโดยนำทฤษฎีเชิงระบบ (Systems theory) มาใช้กำหนดองค์ประกอบหลัก ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านบริบท ประกอบด้วย นโยบายการจัดการศึกษาของท้องถิ่น (อปท.) และการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการศึกษา 2) องค์ประกอบด้านปัจจัย ประกอบด้วย นายกอบจ./สภา อบจ. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนผู้ปกครอง งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การนำองค์การ การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง การมุ่งเน้นครู/บุคลากร การบริหารจัดการที่ดี และการจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้ 4) องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลผลิตด้านสถานศึกษา ผลผลิตด้านครูและบุคลากร และผลผลิตด้านนักเรียน ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกองค์ประกอบมีความเป็นประโยชน์มากที่สุด⁵⁷

มุกดา เลชะวิวัฒน์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบองค์การเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 1) ปัจจัยป้อน (Inputs) ระบบองค์การเพื่อความเป็น

⁵⁷ เทิดศักดิ์ โปธิ์ทอง, “การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15 ฉบับพิเศษ, (2556), 69-77.

เป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีคุณลักษณะผู้นำ ทักษะการบริหารความมีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีพฤติกรรมผู้นำ ปัจจัยด้านบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้/ประสบการณ์วิชาชีพคุณลักษณะครู แรงจูงใจ 2) กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่ากระบวนการการพัฒนาขององค์กรเพื่อความ เป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีความสามารถในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติมีการบริหารทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และระบบบริหารงานขององค์กร การติดต่อสื่อสารการบริหารการเปลี่ยนแปลง ระบบบริหารการศึกษาของ อปท. การบริหารเชิงกลยุทธ์ปัจจัยด้านบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะความสามารถปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ มีการบูรณาการสาระในหลักสูตรก้าวไปสู่อาเซียน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา การใช้แหล่งเรียนรู้อาคารสถานที่ การใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรทางศาสนา สถานบันทางการศึกษาอื่น ๆ การบริหารในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและประชาชน 3) ผลผลิต (Outputs) การเปลี่ยนรูปตัวป้อนโดยผ่านกิจกรรมการบริหารในกระบวนการแปรรูปทำให้ได้ผลผลิต ได้แก่ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการปฏิบัติงานของครู ความเจริญงอกงามและมีคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ความสามารถในการคิดเป็น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน⁵⁸

สมกิต บุญยะโพธิ์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีความเป็นเลิศ พบว่า องค์กรประกอบการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีความเป็นเลิศประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการและ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน⁵⁹

⁵⁸ มุกดา เลชะวิวัฒน์, “การพัฒนาขององค์กรเพื่อความ เป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” **วารสารครุศาสตร์**, 41, 4, (ตุลาคม - ธันวาคม 2556) : 198-213.

⁵⁹ สมกิต บุญยะโพธิ์, “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีความเป็นเลิศ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ

บรรชา บุญสิงห์ ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า 1) ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากร ทุกคนมีส่วนร่วมทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีส่วนร่วมในความภาคภูมิใจในผลงานของสถานศึกษา พร้อมทั้งช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ 2) ด้านการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินภายในสถานศึกษา 3) ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และแผนพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก⁶⁰

ศุภชลา เพชรแกมทอง ได้ศึกษา กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มี 5 ประเด็นกลยุทธ์ 8 กลยุทธ์ ประกอบด้วย ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนากลไกการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 2 กลยุทธ์คือ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้กับครูผู้สอน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาแผนการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีคุณภาพ ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 2 ข้อนี้นี้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ เพราะการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้วยการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การดำเนินการ จัดทำแผนงานโครงการและการจัดองค์กร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินไปด้วยดี ย่อมทำให้การดำเนินการตามแผนไปสู่การปฏิบัติได้ชัดเจนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาการวางแผนด้านการนิเทศและการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานมี 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1

บริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), บทคัดย่อ.

⁶⁰ บรรชา บุญสิงห์, “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2,” **วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 8, 1, (มกราคม - มีนาคม 2557) : 150-154.

ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการนิเทศภายในและการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 2 ประสานเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศและการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศและการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาการจัดการทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการดำเนินงานมี 1 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับการจัดการทรัพยากรและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูที่มีความรู้และมีทักษะในการใช้ทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสำเร็จของการจัดการ ระบบการจัดการ และการดำเนินการติดตาม ประเมินผลการใช้ทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลยุทธ์นี้สามารถช่วยแก้ปัญหาที่เป็นจุดอ่อนได้เป็นอย่างดี ควรมีการติดตามประเมินผลการใช้การพัฒนา การจัดการและด้านการดำเนินการจัดการทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อใช้ในการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มี ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาการประเมิน ผลการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพการดำเนินงานมี 1 กลยุทธ์ คือ พัฒนาระบบและกลไกด้านประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู การดำเนินงานตามแผนด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งกลยุทธ์ที่ 4 เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญเนื่องจากกลยุทธ์นี้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู เพราะการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาครูเป็นกลไกและกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของครู โดยจะต้องมีการให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ พัฒนาและเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครูเพื่อให้ครูมีศักยภาพ และสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้เป้าหมายหลักของประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การดำเนินงานมี 1 กลยุทธ์ คือ ยกระดับเทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ⁶¹

⁶¹ ศุภชลา เพชรแกมทอง, “กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41,” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16, 3, (กรกฎาคม – กันยายน 2557), 132-145.

อรสา แก้วสารถิ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบหลักทั้ง 7 มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยองค์ประกอบหลักด้านงานบริหารทั่วไป มีความสำคัญมากที่สุดรองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านงานงบประมาณ องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน องค์ประกอบด้านบุคคล องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และองค์ประกอบด้านงานวิชาการ ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้รวมความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าน้ำหนักเรียงจากมากไปหาน้อย คือ องค์ประกอบหลักด้านงานบริหารทั่วไป มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ .93 รองลงมาได้แก่องค์ประกอบด้านงานงบประมาณมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .79 องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .75 องค์ประกอบ ด้านบุคคลมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .71 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .70 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .69 และ องค์ประกอบด้านงานวิชาการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .60 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านงานบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา นับว่าเป็นงานที่ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ประกอบกับภาระงานด้านการจัดการความรู้ก็เป็นงานที่จัดให้อยู่ในกลุ่มงานบริหารทั่วไป จึงเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบหลักนี้สูงสุด และจากองค์ประกอบหลักหรือตัวบ่งชี้รวมที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดจากมากไปหาน้อย⁶²

ชนิตา รักษ์พลเมือง ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หลักการที่เป็นแนวทางจัดการศึกษาบนฐานความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้ 1) หลักการความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ความร่วมมือในการจัดการศึกษาคือการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไปตกลงร่วมมือกันจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมีหลักการ ได้แก่ หลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การร่วมมือจัดการศึกษาต้องเน้นให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานชาติ หลักความสอดคล้องกับพื้นที่ การร่วมมือจัดการศึกษาต้องพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น และการตอบสนองความต้องการของประชาชน หลักการศึกษาตลอด

⁶² อรสา แก้วสารถิ, “การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 9, 1, (มกราคม – เมษายน, 2557) : 87-94.

ชีวิต การร่วมมือจัดการศึกษาต้องมุ่งหมายให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบที่หลากหลายและครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น หลักการระดมทรัพยากร การร่วมมือจัดการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะการระดมทรัพยากรมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ หลักความสมัครใจและมุ่งมั่น การร่วมมือต้องเป็นไปตามความสมัครใจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือกันต้องมีความมุ่งมั่นที่จะร่วมจัดการศึกษาอย่างแท้จริง⁶³

ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) ในบริบทของการจัดการศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้สอนต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และทำความเข้าใจในความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียนอันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือจัดกลุ่มตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน การสอนทักษะ หรือจัดเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด แนวคิดทางการศึกษาแนวใหม่ จึงเน้นในเรื่องการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมุ่งจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อม ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมนั้น ต้องอาศัยผู้ที่มีวิสัยทัศน์ผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ เข้าใจหรือมีความตระหนักและเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล⁶⁴

ศิริวรรณ วนิชวัฒน์วรชัย ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล Differentiated Instruction พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนแต่ละคน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและนำไปพัฒนา

⁶³ ชนิตา รักษ์พลเมือง, “ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 7, 13, (มกราคม - มิถุนายน 2558) : 47.

⁶⁴ ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์, “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 12, 1, 2 (มิถุนายน 2557- มีนาคม 2558) : 39.

ผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน การดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่ที่ต้องใช้ศักยภาพที่แตกต่างของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการประกอบอาชีพและช่วยเหลือสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล คือได้ค้นพบและเพิ่มพูนศักยภาพที่แตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น อันนำไปสู่การทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมและประเทศต่อไป⁶⁵

เทียมใจ กำจัดภัย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรีที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีข้อสรุปผลได้ ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควรให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่ตรงกับความต้องการของทุกฝ่าย โรงเรียนควรมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ โดยให้ครูบุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สภาพหรือบริบท จุดเน้นของโรงเรียน และชุมชน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและจุดเน้นของสถานศึกษา ควรมีหน่วยงานกลางประสานการใช้หลักสูตร โดยเฉพาะให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนรวมในการกำหนดหลักสูตร 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะ มีแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการสอนประกอบในการเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น ควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น สวนพฤกษศาสตร์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น และสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตามความสามารถ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิประสบการณ์ตามความถนัด ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ

⁶⁵ ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย, “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 13, 2 (พฤศจิกายน 2558-มีนาคม 2559) : 65.

เรียน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ หรือผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรมารอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีให้กับครูให้ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ควรสนับสนุนให้ครูได้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนด้วยตัวเอง เพื่อให้เหมาะกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนสถานศึกษาครูควรมีการสำรวจความต้องการการใช้สื่อต่าง ๆ ของครู และสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและครูควรผลิตและพัฒนาสื่อการสอนให้เพียงพอกับจำนวนการใช้งานของนักเรียนและให้สอดคล้องกับความสนใจและวัยของนักเรียน ควรมีการเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบสามารถนำมาใช้ได้อย่างสะดวก ครูหรือนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้หรือนำไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรเปิด โอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไป ในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินพฤติกรรมผลการเรียนร่วมกิจกรรม และผลงานหรือแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติร่วมกันและมีมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดผลและประเมินผลในระดับชั้นเรียน ตลอดจนการประเมินภายนอกเพื่อใช้เป็นข้อมูลของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาควรมีแนวทางปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของครู เน้นการวัดผลและประเมินผลด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน มีการรายงานการวัดผลและการประเมินผลของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องหรือทุกภาคเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้สถานศึกษากับผู้ปกครองได้ร่วมหาแนวทางการพัฒนาหรือส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนต่อไป ควรเน้นการวัดผลและประเมินผลด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์การเขียน มีการรายงานการวัดผลและการประเมินผลของผู้เรียนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องหรือทุกภาคเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้สถานศึกษากับผู้ปกครองได้ร่วมหาแนวทางการพัฒนาหรือส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนต่อไป 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และพัฒนาครูให้มี ความรู้ความสามารถมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเกิดการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้บริหาร

ควรให้ความช่วยเหลือ แนะนำครูให้รู้จักเลือกและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไปควรมีการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจกับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเต็มความสามารถจากนิเทศระหว่างผู้บริหารกับครูหรือครูกับครูด้วยกันเอง สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ แล้วนำผลการนิเทศมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) ด้านการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริง ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัยหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา⁶⁶

สมเด็จ โภชนาธาร ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต พบว่า ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ใช้ยุทธศาสตร์ CLAMP ประกอบด้วย C หมายถึง Classification Education Strategy คือ การจำแนกระดับการศึกษา L หมายถึง Leadership Strategy คือ ภาวะผู้นำ A หมายถึง Administration Education Strategy คือ ยุทธศาสตร์การบริหารการศึกษา M หมายถึง Management Instruction Strategy คือ การจัดการเรียนการสอน และ P หมายถึง Participate Strategy คือ การมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ C (Classification Education Strategy) การจำแนกระดับการศึกษาเนื่องจากการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับได้ ตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจำแนกระดับการศึกษาให้ ชัดเจนและ แยกการจัดการออกจากกันอย่างเด็ดขาด ทั้งการจัดการศูนย์เด็กเล็ก การจัดการโรงเรียนอนุบาล การจัดการศึกษาภาคบังคับ (ป.1-ม.3) และการจัดการศึกษามัธยมศึกษา

⁶⁶ เทียมใจ กำจัดภัย, “การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี,” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 7, 1, (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559) : 191-198.

ตอนปลายและอาชีวศึกษา 2) ยุทธศาสตร์ L (Leadership Strategy) ภาวะผู้นำการจัดการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่อาศัยการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ยุทธศาสตร์ A (Administration Education Strategy) การบริหารการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป 4) ยุทธศาสตร์ M (Management Instvectien Strategy) การจัดการเรียนการสอน ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต เกิดจากการจัดการใน 5 ด้าน ด้วยกัน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ด้านการติดตามช่วยเหลือนักเรียน และ ด้านการป้องกันอบายมุขและยาเสพติดในสถานศึกษา 5) ยุทธศาสตร์ P (Participate Strategy) การมีส่วนร่วม โดยใช้ยุทธวิธีในการระดมสรรพกำลังในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐภาคเอกชน เครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ เช่น เครือข่ายผู้ประกอบการ เครือข่ายสถานศึกษา เป็นต้น⁶⁷

เพ็ญผกา กาญจนภาส ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย ชื่อรูปแบบ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 ส่วนตัวแบบ ประกอบด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมมี 5 ด้าน (1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมคิด (3) การมีส่วนร่วมดำเนินการ (4) การมีส่วนร่วมประเมินผล และ (5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มีประเด็นย่อย จำนวน 24 ประเด็น และกระบวนการบริหารมี 4 ด้าน (1) การวางแผน (2) การจัดองค์การ (3) การนำ และ(4) การควบคุม มีประเด็นย่อย จำนวน 19 ประเด็น ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ มี 5 ด้าน (1) แรงจูงใจ (2) บรรยากาศองค์การ (3) ภาวะผู้นำ (4) การติดต่อสื่อสาร และ (5) การทำงานเป็นทีม รูปแบบทั้ง 3 ส่วนนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ามี ความสำคัญมากเพราะเป็นรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระบวนการมีส่วนร่วมมี 5 ด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมคิด การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย

⁶⁷ สัมเรียง โภชนาธาร, “ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต,” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 12, 1, (มกราคม – มิถุนายน 2559) : 197-223.

การวางแผน การจัดการ การนำ และการควบคุม ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะนำไปใช้ยึดเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนางานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น โดยร่วมมือกันทำและช่วยแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับด้านการวางแผนงานด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการช่วยเหลือจัดหางบประมาณมาสนับสนุนให้กับสถานศึกษาได้มีการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด โดยต้องมีการกำกับดูแล ควบคุมติดตามประเมินผลงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้⁶⁸

สุทธิวัฒน์ มากมี ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การผลิตและพัฒนาครูสอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารงบประมาณโรงเรียนมีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีตัวชี้วัดผลงาน ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อการศึกษา มีบุคลากรด้านบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนมีอำนาจในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พิจารณาความสามารถในการสอน การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยี และการทำงานทีม และยึดหยุ่นในการใช้ใบประกอบวิชาชีพครู ด้านการบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้และมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการบริหารโรงเรียนรับนักเรียนในเขตพื้นที่ก่อน และมีส่วนร่วมทุกองค์กรในการจัดการศึกษา ปลูกฝังนักเรียนให้มีจิตสาธารณะและใกล้ชิดกับชุมชน ด้านรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารเลือกรูปแบบการบริหารที่หลากหลายตามบริบทและสถานการณ์และมีระบบกำกับติดตามให้เกิดคุณภาพ บริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีและยึดหลักธรรมาภิบาล⁶⁹

อัมพร พิณะสา ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา

⁶⁸ เพ็ญผกา กาญจนภาส, “การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 12, 1, (มกราคม – เมษายน 2560) : 161- 167.

⁶⁹ สุทธิวัฒน์ มากมี, “อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย,” **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 9, 1, (กรกฎาคม – กันยายน 2561) : 212-224.

การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และการกำกับติดตามประเมินผล โดยในองค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่สอดคล้องกับบริบทสังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งมี 3 องค์ประกอบหลักและ 13 องค์ประกอบย่อย 1) การบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การกำกับติดตามและประเมินผล 2) การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น STEM EDUCATION เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดมทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่นจากบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น นำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง นำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 3) การวัดและประเมินผล ได้แก่ วัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนในการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เปิดเผยคะแนนสอบจากการประเมินระดับชาติต่อสาธารณะ องค์ประกอบที่ 3 การจัดสถานศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่น มี 2 องค์ประกอบหลัก และ 10 องค์ประกอบย่อย 1) การจัดสถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพ ได้แก่ ปรับสภาพของสถานศึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้อและมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ ใช้เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สร้างโรงเรียนต้นแบบในท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น 2) การจัดสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในท้องถิ่น ได้แก่ การระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกภาคธุรกิจองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาเพื่อนำมาสนับสนุนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแลมาตรฐานและนโยบายสถานศึกษาในท้องถิ่นมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษาโดยตรง จัดห้องเรียนในสถานศึกษาให้มีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้ทรัพยากร

ทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วม การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกันในท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา และองค์ประกอบที่ 5 การกำกับติดตามประเมินผล มี 4 องค์ประกอบหลัก และ 12 องค์ประกอบย่อย

- 1) การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ร่วมกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน ร่วมนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ร่วมกำกับติดตามประเมินผล
- 2) การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร การมีส่วนร่วมวางแผนจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมวางแผนวัดและประเมินผล
- 3) การมีส่วนร่วมจัดสถานศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมจัดสถานศึกษาในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพ การมีส่วนร่วมจัดสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในท้องถิ่น
- 4) การมีส่วนร่วมกำกับติดตามประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมกำกับคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมติดตามคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมประเมินผลคุณภาพการศึกษา⁷⁰

สลีพัชร สาทรรพณิชยการ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล การบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์การบริหารเชิงคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การบริหารโรงเรียนพระราชทานทั้งภายในและภายนอกประเทศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) การบริหารงานสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดกระบวนการ และ 7) ประสิทธิภาพของโรงเรียน⁷¹

สมลथा เพชรใส ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคการศึกษา 4.0 พบว่า องค์ประกอบหลักของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคไทยแลนด์ 4.0 ควรมี 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกระจายอำนาจ 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านบทบาท

⁷⁰ อัมพร พิณะสา, “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60, 2560-2561), 117-119.

⁷¹ สลีพัชร สาทรรพณิชยการ, “รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5,” **วารสารราชชนรินทร์**, (มกราคม-มิถุนายน 2562) : 119-125.

ของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา 4) ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล 5) ด้านการบริหารจัดการตนเอง และ 6) ด้านการพัฒนาทั้งระบบ ⁷²

ชัยวัฒน์ เชื้อมั่ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการโรงเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย มี 7 ด้าน จำนวน 100 ตัวแปร ได้แก่ 1) ด้านการกำกับนโยบายโดยภาครัฐบาล จำนวน 10 ตัวแปร 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย จำนวน 9 ตัวแปร 3) ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 14 ตัวแปร 4) ด้านการพัฒนาทางอารมณ์ สังคมและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน จำนวน 33 ตัวแปร 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 ตัวแปร 6) ด้านการกำหนดเป้าหมายและการประสานงาน จำนวน 14 ตัวแปร และ 7) ด้านการประกันคุณภาพที่มีมาตรฐาน จำนวน 6 ตัวแปร ⁷³

กฤษณรงค์ ต้วงลา ได้ศึกษาเรื่อง สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลสู่ความเป็นเลิศ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมมี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ระดับของการกำหนดเป้าหมายประสงค์ (Level at which goal are determined) 2) กระบวนการกำหนดเป้าหมายประสงค์ (Process by which goals are determined) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายประสงค์ต่อการตัดสินใจ (Relationship between goals and decisions) 4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ (Nature of decision process) 5) ลักษณะของโครงสร้าง (Nature of structure) 6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม (External Environment) 7) ลักษณะของผู้นำ (Style of Leadership) 8) แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง (Related leadership model) โดยมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงที่สุด คือ แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาลให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เกณฑ์การดำเนินการที่เป็นเป็นเลิศด้านการศึกษา ตามสภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมี 7 หมวด ได้แก่ 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) กลยุทธ์ (Strategy) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้เสีย (Customers Focus) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis

⁷² สุมลทา เพชรใส, “การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคการศึกษา 4.0,” วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6, 6, (สิงหาคม 2562) : 3112-3123.

⁷³ ชัยวัฒน์ เชื้อมั่ง, “การบริหารจัดการโรงเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย,” วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9, 33, (ตุลาคม-ธันวาคม 2563) : 121-131.

and knowledge management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Focus) 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน (Operations Focus) 7) ผลลัพธ์ (Results) โดยมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงที่สุด คือ การนำองค์กร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่ ได้ดำเนินการถ่ายทอด วิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ การกระจายอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ยึดหลักธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม (Good Governance and Societal Responsibilities) ตลอดจนการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้น การนำองค์กรจึงถือเป็นกลไกสำคัญ ที่จะนำความสำเร็จและเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษา เพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศต่อไปในอนาคต⁷⁴

ตะวัน วรรณสินธ์ ได้ศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี มีข้อเสนอแนะสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนาท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกระจายอำนาจ สถานศึกษาควรมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบต่อยังหัวหน้าฝ่ายหัวหน้างานต่าง ๆ มีการมอบหมายงาน การบริหารให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสายชั้น/คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ในรูปของคำสั่งมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายมีการดำเนินงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายและมีการควบคุมกำกับบังคับบัญชาตามสายงาน มีการชี้แจงพัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษาให้ทราบบทบาทของตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องมีอำนาจมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล บริหารงานทั่วไป และมีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายแผนงานและงบประมาณโรงเรียน มีบทบาทในการติดตามและรับทราบรายงานการประเมินคุณภาพของโรงเรียน 2) ด้านการมีส่วนร่วม สถานศึกษาควรจะให้ผู้บริหารครูชุมชนนักเรียนและกรรมการสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การทำแผนกลยุทธ์ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกัน เป็นต้น เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนควรสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษาผู้บริหารควรมีการกำหนดรูปแบบและการยอมรับ ด้านการให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร มีการจัดประชุมบุคลากรให้ความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างน้อย สองเดือนต่อครั้ง และนำผลการประชุมไปปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่องานตามความรู้ความสามารถ 3) ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่

⁷⁴ กฤษณรงค์ ด้วงลา, “สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลสู่ความเป็นเลิศ,” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16, 2. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563) : 29-39.

ประชาชน สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะอนุกรรมการเพื่อบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาประชุมชี้แจงผู้ปกครองและประชาชนให้ทราบถึงการจัดการศึกษาในสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์จัดระบบเครือข่ายสมาคมศิษย์เก่าสมาคมผู้ปกครองเพื่อจะได้รับความรู้ข่าวสารในสถานศึกษามีจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนชุมชนอย่างแท้จริงสร้างความรู้สึกในความเป็นเจ้าของโรงเรียนให้กับประชาชนสนับสนุนชุมชนและท้องถิ่นให้มีการกำหนดบทบาทในการจัดการศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง 4) ด้านการบริหารตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเป็นกลาง รอบรู้ทันโลก ทันสมัยมองอย่างรอบด้าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้บริหารมีหลักในการบริหารและพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีการพัฒนาและนำทรัพยากรทางการศึกษามาจัดการในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าสามารถจัดกิจกรรมในการพัฒนาครูหลากหลายรูปแบบและต่อเนื่องตลอดปี มีการประเมินคุณภาพความพึงพอใจของผู้รับบริการผู้ปกครองประชาชน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป 5) ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล สถานศึกษาควรมีระบบและกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาและการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษามีระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจนและโปร่งใส มีการแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ประเมินตรวจสอบและถ่วงดุลคณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องความยุติธรรมในการบริหารงานของโรงเรียน มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ และรายงานผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน⁷⁵

อรอุมา แก้วพล ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ การรวมพลัง ร่วมมือร่วมใจ การมีภาวะผู้นำร่วม การส่งเสริมและสนับสนุนโดยผู้บริหารสถานศึกษา การสะท้อนผลร่วมกัน และการพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน⁷⁶

⁷⁵ ตะวัน วรรณสินธ์, “สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี,” **วารสารการบริหารการศึกษาฉบับชาติ**, 20, 1, (มกราคม – มีนาคม 2563), 11-24.

⁷⁶ อรอุมา แก้วพล, “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ณัฐกร คำแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การกำหนดภารกิจ ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นระบบ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ พัฒนาตนเองศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีการประเมินตนเองตลอดเวลาเพื่อให้เป็นผู้นำด้านวิชาการมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร และยอมรับการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ส่งเสริมการวัดผลและประเมินผล การนิเทศภายใน และการจัดการสื่อแหล่งเรียนรู้ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนางานนิเทศการศึกษาเนื่องจากเป็นงานสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สู่การนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนสูงสุด⁷⁷

ทิพวรรณ โพธิ์ขำ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การใช้หลักธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วม การมีภาวะผู้นำ และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร⁷⁸

พรทิพย์ ไพรัตน์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า พบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร คือ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำและเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 2) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป คือ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 5,12, (ธันวาคม 2563) : 136.

⁷⁷ ณัฐกร คำแก้ว, “บทบาทในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1,” วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11, 3, (กันยายน – ธันวาคม 2564) : 215-227.

⁷⁸ ทิพวรรณ โพธิ์ขำ, “รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,” วารสารวิจัยวิชาการ, 4, 1, (มกราคม-มีนาคม 2564) : 177 -178.

ผู้บริหารโรงเรียนมีการลดสายงานบังคับบัญชา 3) ด้านการบริหารจัดการวิชาการ คือ ผู้บริหารบริหารงานบุคลากรโดยเน้นคุณภาพของครู และ 4) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ คือ ผู้บริหารบริหารงานงบประมาณอย่างคุ้มค่า⁷⁹

ภาณุ อ่ำใหญ่ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ประกอบด้วย 14 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านความมุ่งของครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ปัจจัยด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ปัจจัยด้านความร่วมมือของชุมชน 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษา 6) ปัจจัยด้านความมุ่งมั่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษา 8) ปัจจัยด้านการบริหารความเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 9) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา 10) ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน 11) ปัจจัยด้านความพร้อมของสถานศึกษา 12) ปัจจัยด้านความศรัทธาของชุมชนต่อสถานศึกษา 13) ปัจจัยด้านความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน 14) ปัจจัยด้านการยอมรับนับถือของชุมชนต่อผู้บริหารสถานศึกษา⁸⁰

สิตานันท์ ศรีชมพู ได้ศึกษา แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 พบว่า ผลการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์กร ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 12 วิธีปฏิบัติ 3 โครงการ และ 4 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารดำเนินการสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารที่ดีและสร้างความผูกพันภายในองค์กร 2) ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติและ 8 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารมีกระบวนการวางแผนและการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน โรงเรียนมีตัวชี้วัดผลการดำเนินการที่ใช้ติดตามความสำเร็จ และผู้บริหารวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสร้างโอกาสที่จะเกิดขึ้น

⁷⁹ พรทิพย์ ไพรัตน์, “การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า,” วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6, 3, (มีนาคม 2564) : 165-166.

⁸⁰ ภาณุ อ่ำใหญ่, การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD), เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก

https://www.donsakwit.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=550:-sbmld-&catid=137:2014-02-27-09-11-19

3) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ และ 11 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดและปรับหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารสนับสนุนการบริการทางการศึกษาให้นักเรียน และโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 9 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ และ 2 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อติดตามการปฏิบัติการประจำวันและผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน โรงเรียนมีการเลือกใช้ข้อมูลและสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการปฏิบัติการ และผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของครูโดยกำหนดเป็นโครงการหรือรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย 5) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 9 วิธีปฏิบัติ และ 5 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจครูโดยการให้รางวัลและยกย่องชมเชย และผู้บริหารและครูมีความรักความผูกพันภายในองค์กร 6) ด้านการปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 5 โครงการ และ 3 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนมีการคำนึงถึงการป้องกันอุบัติเหตุของนักเรียน และโรงเรียนมีการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7) ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 2 โครงการ และ 7 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารจัดการด้านการเงินอย่างโปร่งใสและมุ่งผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้บริหารปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสร้างบรรยากาศการทำงานที่ร่วมกันรวมถึงสุขภาพความปลอดภัยสวัสดิภาพการบริการและสิทธิประโยชน์สำหรับครู⁸¹

⁸¹ สิตานันท์ ศรีชมพล, “แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1,” วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 13, 2, (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564) : 56-59.

อร่าม วัฒนะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) คุณภาพครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) คุณภาพนักเรียน 6) การบริหารจัดการ 7) การพัฒนาบุคลากร⁸²

งานวิจัยต่างประเทศ

เจนทรี (Gentry) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างเพื่อรองรับนักเรียนที่แตกต่างกันตามความต้องการและรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันเป็นวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์เพื่อจัดการกับความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา รวมถึงการระบุระดับความพร้อมของนักเรียน ปรับเปลี่ยนการสอน ประยุกต์ใช้ความร่วมมือ และความเป็นอิสระในการเรียนรู้ และบูรณาการการสอน และฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถรู้แนวทางของตัวเองตนเอง สร้างสรรค์และตอบสนองตามบริบทในการแสวงหาความรู้ โดยใช้หลักการและแนวคิดเป็นที่ชัดเจนว่าผู้เรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความจำเป็นที่การสอนจะต้องแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล และใช้ประโยชน์จากความฉลาดของตัวเองที่ช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในห้องเรียน การฝึกฝนโดยใช้การเรียนการสอนที่แตกต่างทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่สูงขึ้น การรับรู้ความสามารถ การมีส่วนร่วม และยังสร้างความหลงใหลในการเรียนรู้เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจความสามารถและการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมาก รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบครู ที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จในห้องเรียน และครูควรมีความพร้อมในการนำกลยุทธ์นี้เข้ามาใช้ภายในโรงเรียน⁸³

⁸² อร่าม วัฒนะ “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด” เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://ns.nsr.u.ac.th/handle/nsru/286>

⁸³ Gentry. “Differentiated Instructional Strategies to Accommodate Students with Varying Needs and Learning Styles,” *Mississippi: The Urban Education Conference, Jackson State University, 2012, 3-16.*

Hanover Research reviews ได้ทบทวนบทความเกี่ยวกับการสอนที่แตกต่างและระบบสนับสนุนหลายระดับ (multi-tiered systems of support: MTSS) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเขตการศึกษาในวอชิงตันที่แตกต่างในการสอนเพื่อสนับสนุนนักเรียนที่หลากหลายภายในโครงสร้างของ MTSS ได้ผลสรุปว่า การเรียนการสอนที่แตกต่างควรใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น การจัดกลุ่มและทีมที่ต่างกัน 1) การสอนเพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนการสอนในห้องเรียนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้สำหรับนักเรียนทุกคน 2) คำสั่งที่แตกต่างเป็นองค์ประกอบหลักของ MTSS 3) ครูต้องการการพัฒนาวิชาชีพอย่างมากเพื่อแยกความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 4) โรงเรียนสามารถใช้การสังเกตในห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพและ ตรวจสอบการเรียนการสอนที่แตกต่าง 5) ความแตกต่างในการเรียนการสอนต้องมีการประเมินรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ⁸⁴

เซฟฟาตา (Zepeda) ได้การศึกษาเรื่อง มุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูตามแบบแผนในการแก้ไขข้อบกพร่องในห้องเรียน พบว่า การศึกษาหลักการของกรพัฒนาวิชาชีพครู และองค์ความรู้ที่ไม่สอดคล้องกัน (cognitive dissonance) ซึ่งเป็นการหาเหตุผลและแสดงพฤติกรรมเข้าข้างความคิดของตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับข้อมูลหรือสถานการณ์ที่ขัดแย้งกับความเชื่อและทัศนคติเดิมที่มีอยู่ เป็นพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของเรื่องนี้รวมถึงการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และผู้บริหารจากระบบสองระดับในสหรัฐอเมริกา ข้อมูลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ให้ผลลัพธ์ที่สำคัญ 3 ประการ 1) องค์ความรู้ที่ไม่สอดคล้องกัน (cognitive dissonance) มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาชีพ และบุคลากรที่ขาดทักษะทางวิชาชีพครู 2) การเชื่อใจและไว้วางใจมีส่วนสำคัญกว่าในการทำงานร่วมกัน และ 3) ความเป็นมืออาชีพพัฒนาด้วยการตรวจสอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์นี้ ช่วยให้เราเข้าใจมุมมองบางอย่างที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดการกับความเสี่ยงสำหรับบุคลากรครูในโรงเรียน⁸⁵

⁸⁴ Hanover Research reviews, **Best Practices for Differentiated Instruction**. เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก https://www.wasa-oly.org/WASA/images/WASA/1.0%20Who%20We%20Are/1.4.1.6%20SIRS/Download_Files/LI%202018/Mar-Best%20Practics%20for%20Differentiated%20Instruction.pdf

⁸⁵ Zepeda, S. J. "Principals' perspectives: professional learning and marginal teachers on normal plans of improvement," **Research in Educational Administration & Leadership**, 2016, 25-59.

Hanover Research and ULEAD ได้นำเสนองานวิจัย แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน ไว้ในภาพรวมของความแตกต่างในการศึกษาของนักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาไปจนถึงชั้นมัธยมปลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานนี้ ทบทวนความแตกต่างอันเป็นแนวคิดที่กว้างขึ้น ในขณะที่ยังเจาะลึกการใช้งานเฉพาะของการสร้างความแตกต่างสำหรับการวางแผนและการส่งมอบการเรียนการสอนและการประเมินการเรียนการสอนได้อีกด้วย ผลการวิจัยจากรายงานนี้ สามารถช่วยเหลือเขตและโรงเรียนของยูทาห์ รวมถึงให้การสนับสนุนความสามารถของครูในการฝึกสร้างความแตกต่างอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยได้ข้อสรุปว่า 1) เป้าหมายของการศึกษาที่แตกต่างคือ การที่ทำให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนในห้องเดียวกันได้ โดยความสามารถและความพร้อมทางวิชาการที่แตกต่างกัน ไม่เป็นปัญหาต่อการเรียนด้วยกัน เพื่อที่จะรับรองว่านักเรียนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันตามความต้องการ 2) การเรียนการสอนที่ต่างกันทำให้ครูต้องพิจารณาและใช้ประโยชน์หลายอย่างในแนวทางการจัดการเรียนการสอนและกลยุทธ์ในการจัดกลุ่มของนักเรียนภายในบทเรียนเดียวกัน เพื่อวางแผนและส่งมอบการสอนที่มีคุณภาพแก่นักเรียนทุกคน 3) ครูควรประเมินองค์ประกอบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนได้ 4) การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างต้องใช้ทั้งครูและผู้บริหารร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรและกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและครอบคลุมแก่ผู้เรียนทุกคน 5) การประเมินการจัดการเรียนการสอนบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาการเตรียมการสอนที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 6) การประเมินยังหมายถึงการเสนอรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียนด้วย⁸⁶

โจฮานา (Johana) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อต่อยอดจากวิธีการสอน การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ การจัดทำหมวดหมู่ และแนะนำเทคนิคที่เป็นประโยชน์สำหรับครูในการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมาปรับใช้กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน มีการเน้นที่แนวคิดที่ว่าไม่มีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดและความแตกต่างที่เข้มงวดใดเป็นกฎใช้ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนจึงแตกต่างกันไป นักเรียนที่มีความชอบรูปแบบการเรียนรู้จะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากกระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นตามสไตล์ที่ต้องการ แม้ว่าจะมีคำศัพท์หลากหลายที่ใช้ในการตั้งชื่อรูปแบบการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในงานวิจัย แต่สิ่งที่สำคัญคือ ครู อาจารย์

⁸⁶ Hanover Research and ULEAD, Differentiate Instruction - A Best Practices Report เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.schools.utah.gov/file/1e842789-7836-4ed2-af1a-3232ee028d75>

ผู้สอน และแม้แต่ผู้เรียนควรให้ความสำคัญกับรูปแบบเหล่านี้ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อกระบวนการสอนที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาดำเนินการผ่านการศึกษารายละเอียดของวรรณกรรมเชิงทฤษฎีที่มีอยู่ในหัวข้อคำถามและในการสัมภาษณ์และการสังเกตในห้องเรียนที่ดำเนินการกับนักเรียน ในประเด็นเดียวกันความสำเร็จในรูปแบบชีวิตของเรานั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะต้องเป็นที่รู้จักของนักการศึกษา บทความนี้ได้สรุปเห็นถึงความแตกต่างในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนส่งผลต่อวิธีการเรียนการสอนอย่างมาก⁸⁷

ไบรอันท์ (Bryant) ได้ทำการศึกษาวิจัย กรณีตัวอย่างบทบาทผู้นำโรงเรียนประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 3) การกำหนดภาระงาน 4) การวัดประเมินผลกระบวนการบริหาร 5) การใช้ภาวะผู้นำ 6) การสื่อความหมาย และ 7) ความผูกพันต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่นำระบบการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์กรไปใช้จำนวน 16 คน ระเบียบวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พบว่า การนำกลยุทธ์ด้านคุณภาพไปปฏิบัติทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและทำให้บทบาทภาวะผู้นำเพิ่มสูงขึ้น โดยมีการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน 2) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการเรียนการสอน 3) พัฒนาภาวะผู้นำกับบุคลากร 4) วางแผนกลยุทธ์ปรับปรุงหลักสูตร 5) ให้ความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนมากขึ้น 6) ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้นและ 7) เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพผู้บริหารแบบเดิมมาเป็นผู้บริหารการศึกษาตามปรัชญาการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์กร และผลจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนได้นำรูปแบบคุณภาพไปปฏิบัติทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะสนองความต้องการของผู้รับบริการ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและ ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ การกำหนดความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสียการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดหาบริการลูกค้าที่ดีเยี่ยม 3) การวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การตรวจสอบความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย การวัดผล การปฏิบัติงานเป้าหมายและกลยุทธ์การมุ่งไปในทิศทางเดียวกันของแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรตามแผนกลยุทธ์ 4) การวางแผนกระบวนการสนับสนุนการศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร การสนับสนุนช่องทางการสื่อสาร

⁸⁷ Johana Myftiu, Individual Differences Considering Students' Learning Styles, เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก https://www.researchgate.net/publication/276466508_Individual_Differences_Considering_Students'_Learning_Styles/

ความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้และ 6) ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลงานที่สอดคล้องหรือเหนือกว่าเป้าหมาย ที่วางไว้และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรอื่นได้ ⁸⁸

⁸⁸ S. L. Bryant, A case study of the leadership role of principals in commitment to quality profit in Virginia (London: Virginia common Wealth University, 1995), 1452-A.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย และขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนการจัดเตรียมโครงการตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการศึกษารวบรวมข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จากเอกสาร หนังสือ ตำรา ข้อมูล บทความทางวิชาการ งานวิจัยในประเทศ งานวิจัยต่างประเทศ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จากนั้นนำมาจัดทำโครงร่างงานวิจัย โดยการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อขอเสนออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ กำหนดกรอบแนวคิด สร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้มา แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยเทคนิค

การวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) มีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non - Structured interview) เพื่อขอทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยกำหนดลำดับขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การคัดเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีการสำคัญในการใช้เทคนิค EFR ได้แก่ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาการวิจัยได้เป็นอย่างดี ผู้ทรงคุณวุฒินี้จะต้องมีความรู้มีประสบการณ์และความสนใจในเรื่องที่ทำการวิจัย ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 กำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากเทคนิค EFR เป็นวิธีการที่นำมาใช้แทนการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะในทางปฏิบัติเป็นความยากลำบากอย่างยิ่งที่จะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมพร้อมกัน ดังนั้นจึงมีผู้นำเทคนิค EFR มาใช้แทน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่สนใจ และนำความคิดเห็นเหล่านั้นไปวิเคราะห์เพื่อสรุปมติของผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้น สำหรับจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการวิจัยนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มและประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นสำคัญ หากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเอกพันธ์ homogeneous อาจจำเป็นต้องใช้เพียง 10-15 คน แต่ถ้ากลุ่มมีความแตกต่างกันมีลักษณะเอนกพันธ์ อาจต้องใช้กลุ่มที่ศึกษาเป็นจำนวนมาก จากผลการศึกษาโดยทั่วไปได้ข้อสรุปว่า หากผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการวิจัยตั้งแต่ 15 คน ขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน (Error) จะมึ้น้อย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	การลดลงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนที่ลดลง
5 – 1	0.70 – 1.20	0.50
9 – 5	0.58 – 0.70	0.12
13 – 9	0.54 – 0.58	0.04
17 – 15	0.50 – 0.54	0.02
21 – 17	0.48 – 0.50	0.02
25 – 21	0.46 – 0.48	0.02
29 – 25	0.44 – 0.46	0.02

ที่มา : Thomas T. McMillan The Delphi Technique อ้างถึงใน เกษมบุ ญอ่อน เดลฟายเทคนิคในการวิจัย 2522

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ซึ่งจะเป็นจำนวนที่มากพอ เพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกมาจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา หรือการบริหารสถานศึกษา โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกด้านการศึกษา 2) เป็นผู้บริหารการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ 3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 วิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบกับการใช้ Snowball Sampling Technique ซึ่งเป็นผู้มีความรู้คุณสมบัติเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ นำรายชื่อและประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านที่ได้พิจารณาคัดเลือกไว้ เสนอขอความเห็นชอบต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมไว้แล้ว เพื่อขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยหนังสือราชการและการติดต่อด้วยตนเอง

2. การดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 ผู้วิจัยนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured interview)

2.2 ผู้วิจัยนัดหมาย และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน

2.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็นที่เหมือนกัน แตกต่างกัน และรวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงไว้ในข้อเดียวกัน สังเคราะห์เป็นกลุ่มความคิดเห็นเดียวกัน โดยยังคงความหมายตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิให้มากที่สุด แล้วเรียบเรียงเสนอเป็นความเรียงทางวิชาการ (Monograph)

ขั้นที่ 2 การหาฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการหาฉันทามติความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิคณะเดียวกับที่ได้สัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาประเมินค่าโอกาส ความเป็นไปได้ หรือควรจะเป็นในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

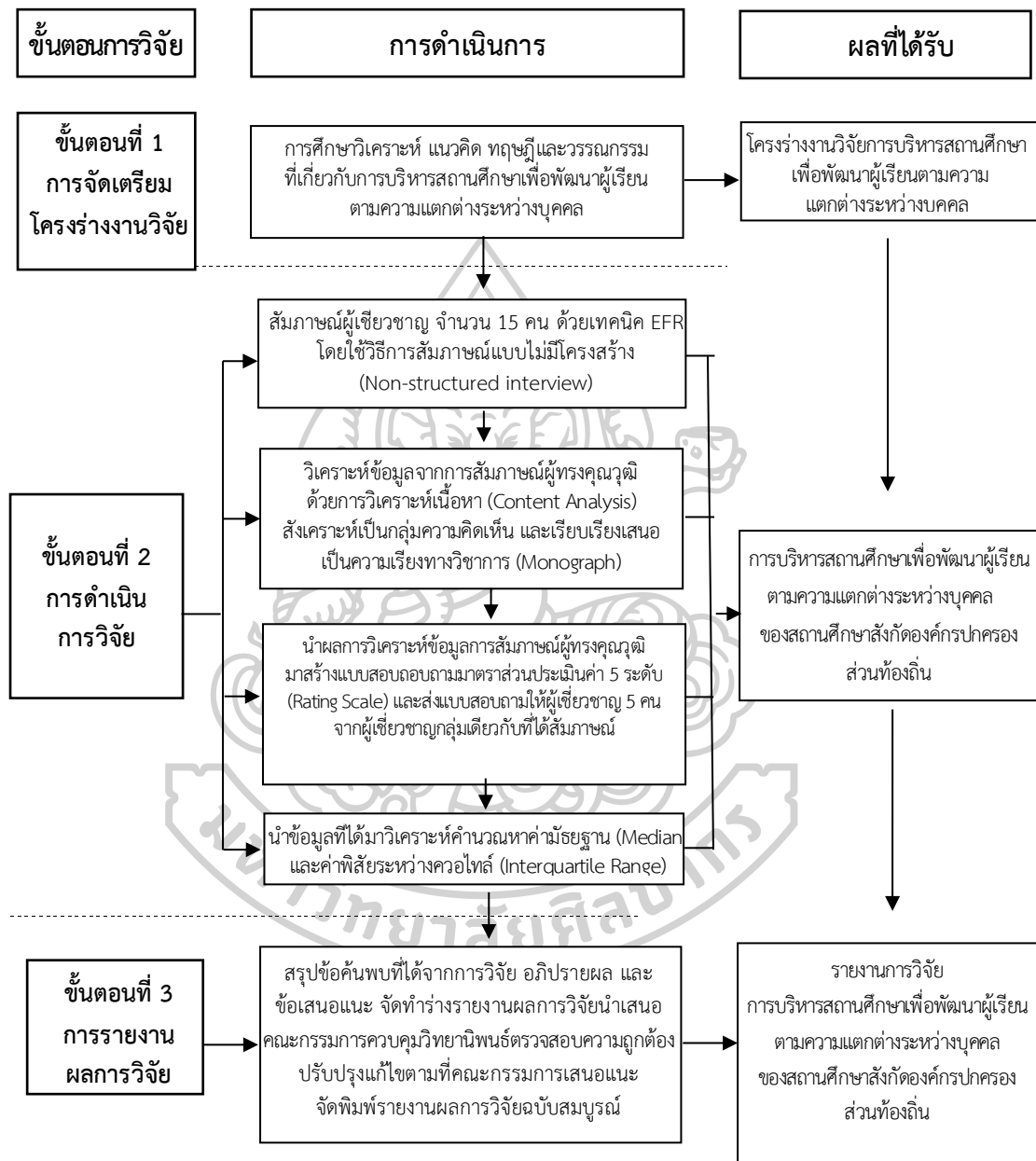
3. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ตรวจสอบความเป็นไปได้ระดับมากขึ้นไป กล่าวคือ ค่ามัธยฐานที่ 3.5 ขึ้นไป และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบโดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.5

4 สรุปผลการวิจัยจากการบูรณาการเนื้อหาสำคัญที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นที่ 1 และการหาฉันทามติจากผู้ทรงคุณวุฒิในขั้น 2

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จัดทำร่างรายงานผลการวิจัยนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ จัดพิมพ์รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปได้ ดังแผนภาพที่ 3

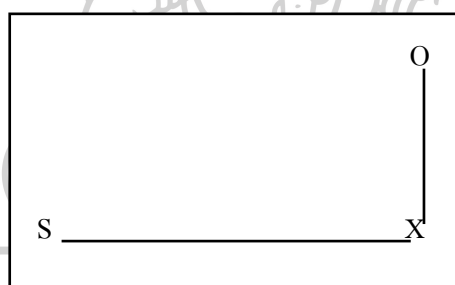
แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR ที่มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างเดียว โดยศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาสภาการณ โดยไม่มีการทดลอง (The One - Shot, Non - Experimental Case Study) สามารถเขียนเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แผนผังของแผนแบบการวิจัย

เมื่อ S หมายถึง กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการเลือก

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากการสรุปผลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษาและด้านการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารการศึกษาและด้านการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกด้านการศึกษา 2) เป็นผู้บริหารการศึกษาในสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ 3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview) โดยผู้วิจัยประมวล สารัตถะความรู้ที่ได้จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์ แบบปฏิสัมพันธ์ (interactive interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน เพื่อสร้างโอกาสให้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์ที่มีต่อหัวข้อวิจัยได้อย่างสมบูรณ์

2. แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เพื่อสรุป ฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยเทคนิคการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้มากที่สุด
- ระดับ 4 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้มาก
- ระดับ 3 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้ปานกลาง
- ระดับ 2 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้น้อย
- ระดับ 1 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์ผ่านทางโปรแกรม Line
2. การสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามผ่านทาง google forms
3. การเก็บข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยการเก็บข้อมูลจาก google forms
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) จากนั้น ตรวจสอบความเป็นไปได้ระดับมากขึ้นไป กล่าวคือ ค่ามัธยฐานที่ 3.5 ขึ้นไป และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบโดยพิจารณาจากค่าพิสัยควอไทล์ ไม่เกิน 1.5 ถ้าพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความเป็นเอกภาพหรือมีความสอดคล้องกัน ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษามากเพียงพอแล้ว ก็สามารถสรุปผลการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้การคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลผลตามเกณฑ์ค่าคะแนนกลาง ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐาน (Median) ผู้วิจัยนำค่ามัธยฐาน (Median) ที่คำนวณได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ แปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

5 คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
4 คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยมาก
3 คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
2 คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อย
1 คะแนน	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ค่ามัธยฐาน 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ค่ามัธยฐาน 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ความเป็นไปได้หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น พิจารณาในระดับมาก และมากที่สุด คือ ค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50-5.00

2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ได้จากการคำนวณหาค่าความแตกต่างของควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 (Q1- Q3) ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความสอดคล้องกัน ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ในแต่ละข้อความมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่ากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นแต่ละข้อไม่สอดคล้องกัน

สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดขั้นตอนการวิจัย และสร้างเครื่องมือวิจัย เสนอขออนุมัติโครงการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย วิเคราะห์หาประเด็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน โดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาสังเคราะห์เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็นแล้วนำไปสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิคณะเดียวกับที่ได้สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์คำนวณหาค่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อทราบฉันทามติและนำมาสรุปผลการวิจัยจากการบูรณาการ

สารัตถะที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและฉันทามติจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ
ขั้นตอนที่ 3 จัดทำรายงานการวิจัย โดยนำเสนอการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ
แตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย วิเคราะห์หาประเด็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบการใช้ Snowball Sampling Technique โดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒินำมาสังเคราะห์เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็นแล้วนำไปสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดียวกันกับที่ได้สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ คำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อทราบฉันทามติและนำมาสรุปผลการวิจัยจากการบูรณาการสาระที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและฉันทามติจากผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตอนที่ 3 จัดทำรายงานการวิจัย โดยนำเสนอการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเรียงการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ความเรียงการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) โดยมุ่งประเด็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิผู้วิจัยนำเสนอเป็นความเรียง ทั้งนี้ลำดับของผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏต่อไปนี้ จะไม่ตรงกับลำดับรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 คน ผู้วิจัยนำเสนอเป็นความเรียง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านขนาดและคุณภาพของสถานศึกษา เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีงบประมาณไม่เท่ากัน อีกทั้งนโยบายหรือการให้ความสำคัญกับการศึกษาของคณะผู้บริหารก็มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้บริบทของแต่ละพื้นที่ก็มีความแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้น ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสนใจต่อการพัฒนาการศึกษามากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในด้านการบริหารกันมากขึ้น ในคราวที่ได้มีการประชุมร่วมกัน อย่างเช่นในการประชุมสันนิบาตเทศบาล เป็นต้น บางแห่งได้ทำ MOU ร่วมกับมหาวิทยาลัย ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในเรื่องการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ถ้าทำได้สำเร็จก็จะดีมาก ต้องทำไปด้วยกันทั้งองค์กร ต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้รับการยอมรับนับถือ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในการทำงาน สามารถที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยจะต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และพันธกิจ ให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน แต่ก็ต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริม

จากหน่วยงานต้นสังกัด จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล บริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบตรวจสอบได้ ต้นสังกัดต้องจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก ตรงกับความต้องการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล และมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และสถานศึกษาก็ต้องมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สถานประกอบการ และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการ ให้ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามความสนใจของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ สถานศึกษาต้องการวางแผนงานด้านวิชาการ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักสูตรหลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ต้องสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา ไม่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมีความหลากหลายต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตัวเอง มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย ได้ศึกษาเรียนรู้ในสถานประกอบการต่าง ๆ มีการแนะแนวการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาแนะแนว เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง อีกส่วนที่มีความสำคัญคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน ให้รู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล และนำผลมาเป็นข้อมูลแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน โดยมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน บูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิทธิทธิชาหรือกลั่นแกล้งกัน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องมียุทธศาสตร์มีกลยุทธ์ในการดำเนินการ โดยในขั้นแรกจะต้องนำเสนอแนวคิดต่อผู้บริหารท้องถิ่น ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการตามแนวคิดการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นและหน่วยงานต้นสังกัดไม่ขัดข้องและให้การส่งเสริมสนับสนุนในการดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องประชุมครูและบุคลากร เพื่อรับฟังความคิดเห็นและขอมติที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จากนั้นนำเสนอรายงานการประชุมครูและบุคลากรต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและกำหนดแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดให้การส่งเสริมสนับสนุน คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานศึกษาจะต้องนำมากำหนดเป็นนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล นำเสนอแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ต่อหน่วยงานต้นสังกัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณ นำเสนอแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อทุกฝ่ายให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุน สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ รวมทั้งขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานประกอบการในพื้นที่ ให้การสนับสนุนงบประมาณ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน หลังจากที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้การสนับสนุนก็เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้ ควรเริ่มต้นจากการพัฒนาครูและบุคลากร

ให้ความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสถานศึกษาต้องให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล สามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน รู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก เมื่องบประมาณพร้อมครุพร้อม สถานศึกษาจะต้องจัดกระบวนการบริหารงานวิชาการที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผนงานวิชาการจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพของตน กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน วางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ให้สามารถค้นพบศักยภาพของตัวเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีการพัฒนาดีขึ้นมาก แต่ยังไม่สามารถที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้ สถานศึกษาหลายแห่งเข้าร่วมโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น และมีความตั้งใจพยายามที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย แต่ก็ประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น งบประมาณไม่เพียงพอ มีครูไม่ครบทุกวิชาเอก และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด การดำเนินการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณและบุคลากรมากกว่าปกติทั่วไป ดังนั้นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องงบประมาณและบุคลากร ต้องกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และร่วมมือกัน มีการนำองค์กรที่ดี โดยผู้บริหารเทศบาล สำนัก/กองการศึกษา ให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างเครือข่ายความร่วมมือและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือสถานศึกษา รวมทั้งยกย่องครูและบุคลากรที่เป็นต้นแบบการพัฒนา

ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จะประสบความสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สถานศึกษาจะต้องสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า สถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความได้เปรียบในเรื่องการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ในสนับสนุนงบประมาณ และอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนจึงเข้ามามีส่วนร่วมคอยดูแลช่วยเหลือสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรต้องอาศัยความได้เปรียบนี้แปลงเป็นความร่วมมือเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ระดมทรัพยากรทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรมนุษย์ อย่างภูมิปัญญาท้องถิ่น สรรหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจในบทบาทหน้าที่มาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มาช่วยส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล แสวงหาความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนที่มีความรู้ความเข้าใจมาช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างตระหนักให้ครูและบุคลากร เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และสร้างระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมใน

กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เช่น สถานประกอบการและชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ ผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่ผู้เรียนสนใจใคร่เรียนรู้ มีส่วนร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการศึกษาหลักสูตรและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร เป็นต้น

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วงสิบปีที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านบุคลากรสถานศึกษามีครูไม่เพียงพอไม่ครบทุกวิชาเอก โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก แม้ว่าจะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ้างครูมาช่วยสอน แต่ครูอัตราจ้างที่มีความรู้ความสามารถก็จะอยู่ทำงานไม่นานก็ลาออกเนื่องจากสอบบรรจุเป็นข้าราชการครูได้ การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความจำเป็นต้องมีครูและบุคลากรอย่างเพียงพอครบทุกวิชาเอก ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถจำแนกแยกแยะความถนัดของผู้เรียนได้ และสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า สิบปีที่ผ่านมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน รายวิชาเพิ่มเติมมีลักษณะต่อเนื่องกันเป็นหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านดนตรี หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านกีฬา หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพ หรือด้านอื่น ๆ ตามความต้องการของผู้เรียน เป็นการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งถ้าจะให้การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สนับสนุนหลายองค์ประกอบ เช่น การสนับสนุนจากต้นสังกัด ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารทั่วไป การบริหารบุคลากร การบริหารแผนและงบประมาณ เป็นต้น การได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดจำเป็นมาก เพราะจะทำให้ทำงานง่ายขึ้นสะดวกขึ้น เช่น หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา จัดสรรอัตรากำลังให้มีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการ ช่วยเหลือในการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ก่อสร้างปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ช่วยจัดหาสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นต้น การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาต้องวางแผนกำหนดแนวปฏิบัติงานวิชาการให้ส่งเสริมผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา ไม่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่เน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามความต้องการของผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการบริหารงานบุคลากร สถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้อง ตามความถนัดของตน และประสานความร่วมมือกับครูด้วยกันกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารแผนและงบประมาณ สถานศึกษาควรได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนการ

จัดหาวัสดุอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการทรัพยากรในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เคยมีหนังสือสั่งการให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management For Local Development : SBMLD) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน และแต่งตั้งคณะกรรมการลงไปประเมินสถานศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งก็ต้องดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ หลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพหรืออัจฉริยภาพของผู้เรียน ไม่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทุก ๆ ด้าน ตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล การจัดการศึกษาตามนโยบาย SBMLD สามารถแก้ไขปัญหาและการสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพราะเป็นการจัดการศึกษาตามความต้องการของผู้เรียน การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการตาม แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นได้ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ สถานศึกษาจึงต้องสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบหน้าที่และอุทิศตนช่วยเหลือการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และยังสามารถช่วยสนับสนุนในด้านการระดมทรัพยากร โดยอาศัยศักยภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด สถานประกอบการ และชุมชน เป็นต้น สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง มีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย มีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ ให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง มีการติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล สำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน ครูต้องเสียสละและมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพยายามที่จะพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 และในปี พ.ศ. 2555 ได้กำหนดให้โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งต้องดำเนินการตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีจุดมุ่งหมายให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดการฝึกอบรมตามความต้องการของเด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้มีทักษะมีอาชีพตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้ และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติถึง “สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน โดยรายวิชาเพิ่มเติมมีลักษณะต่อเนื่องกันเป็นหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้อันได้แก่ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านดนตรี หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านกีฬา หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ซึ่งในปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลายแห่งเป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย แสดงให้เห็นว่ากระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับท้องถิ่น ไม่นับความเป็นเลิศทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน ตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน กำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบ

วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ และความถนัดของผู้เรียน มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล แนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามความถนัดของตน สามารถสร้าง แรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยผู้บริหาร สถานศึกษาต้องดูแลช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่ครู สร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี ความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัดของสถานศึกษา ต้องส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความ ต่างกันระหว่างบุคคล ร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน กระจายอำนาจและให้ อิสระในการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุน จัดสรรอัตรากำลังครูให้เพียงพอ จัดอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา สนับสนุนให้ครูบุคลากรกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องมีงบประมาณที่เพียงพอ วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน ภายนอก ระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีแผนปฏิบัติการที่ สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ในการพัฒนาผู้เรียน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ สร้าง เครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ขับเคลื่อนการพัฒนา

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำกับ ติดตามและตรวจสอบการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการ เพราะ เป็นหลักการสำคัญของการจัดการศึกษา มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ และ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่บัญญัติให้การศึกษาทิ้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ เชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญา ซึ่งผู้มีหน้าที่ รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย หน่วยงานที่กำกับดูแล การศึกษาต้องกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนว่าจะจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ตามความ ถนัด ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดสรรงบประมาณ ครูและบุคลากรให้สถานศึกษาอย่าง เหมาะสมเพียงพอต่อการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรับนโยบาย ไปปฏิบัติ นำนโยบายไปแปลงเป็นแผนพัฒนาการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ในการ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไป ปฏิบัติได้ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน มีข้อมูลสารสนเทศ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำกับติดตามและ ตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เมื่อสถานศึกษากำหนดแผนงานโครงการแล้ว ก็ต้อง ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสถูกต้อง ตรวจสอบได้ มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งคงต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกฝ่ายมาช่วยกันพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดแผนงาน/โครงการ และร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้เรียน สามารถแสดงความคิดเห็นในการบริหารศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี วิสัยทัศน์ เป็นผู้นำองค์กรที่ดี เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร สร้างแรงจูงใจสร้างขวัญกำลังใจใน การทำงาน มีความยุติธรรมยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สามารถบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม ต้องมีการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา มีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ให้แนวปฏิบัติ โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ด้านผู้บริหาร คณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องให้การสนับสนุนให้อำนาจ ให้ความเป็นอิสระในการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนครูและบุคลากรให้เพียงพอ จัดอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นที่ยอมรับของครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน สามารถสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย มีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ ให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง

3. ครูและบุคลากร ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้และวิถีจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน มีความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน มีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีความสามารถใน

การบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

4. การบริหารงานวิชาการ ต้องมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เมื่อเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องกำหนดเนื้อหาสาระ ผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้ ประยุกต์ใช้ได้จริง ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ตามความถนัดได้อย่างเต็มตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องร่วมมือกันทำงานเป็นทีมจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สร้างเครือข่าย สร้างความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. งบประมาณ การบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานศึกษาต้องมีงบประมาณเพียงพอ หรือสามารถระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากภายนอก จึงต้องวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นอย่างดี มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ห้างร้าน สถานประกอบการและสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือการบริจาคสื่ออุปกรณ์และงบประมาณในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นต้น

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 12 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ถ้ามองอนาคตก็น่าจะมีแนวโน้มไปในทางที่ดี เพราะมีแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลายตามศักยภาพผู้เรียน จึงเป็นเรื่องที่ทำทลายความสามารถของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารการศึกษารับรองสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีความคิดมีเป้าประสงค์เดียวกันและร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดเป็นนโยบายสำคัญ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่จะบริหารจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีแผนงาน โครงการ/กิจกรรมในการ

พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในนโยบายและแผนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดแนวการปฏิบัติให้ชัดเจน จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดำเนินการตามแผนงานโครงการ/กิจกรรม ติดตามตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยตลอด อาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากต้นสังกัด คณะกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากรผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า ในวันนี้คิดว่า การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งที่กฎหมายสำคัญกำหนดไว้มีลักษณะให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างที่มีการบัญญัติไว้ใน พรบ.การศึกษาแห่งชาติ ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์สมมติ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็มีความพยายามผ่านทางโครงการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น หรือ SBMLD และสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากมีปัจจัยส่งเสริม มีระเบียบที่เปิดช่องให้สถานศึกษาดำเนินการได้สะดวกขึ้น ผู้บริหารท้องถิ่นสมัยนี้ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษามากขึ้น แข่งขันกันเรื่องคุณภาพความเป็นเลิศของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตั้งงบประมาณสนับสนุน จ้างครูทดแทนอัตราว่างหรือขาดแคลน ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งข้อระเบียบกฎหมายและหลักการบริหาร ให้เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร ได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน สามารถประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายได้เป็นอย่างดี ด้านอาคารสถานที่มีการตั้งงบประมาณปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ ห้องพิเศษ ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดหาสื่ออุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต ไวไฟและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติม

เช่น โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โครงการค่ายวิชาการ โครงการค่ายพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เป็นต้น

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า มีแนวโน้มดีขึ้นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดแต่ละแห่งให้การสนับสนุนทั้งเรื่องงบประมาณ เรื่องบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามากขึ้น สร้างขวัญกำลังใจยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ เมื่อต้นสังกัดให้การสนับสนุนแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรต้องร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพของตนตามความถนัดตามความสนใจ ให้เขาได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ไม่ใช่เรียนแต่ความรู้ ทฤษฎี แต่ทำอะไรไม่เป็นประกอบอาชีพไม่ได้ ก็จะเป็นปัญหาสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำ เป็นผู้ประสานความร่วมมือ ต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา เป็นคนดีมีธรรมมาภิบาลเป็นที่ยอมรับของครูปกครองและชุมชน สามารถบริหารความขัดแย้ง และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ครูมีความสำคัญมากเพราะอยู่ใกล้ชิดเด็ก ต้องเป็นแม่แบบที่ดี มีความรู้ความสามารถ และทักษะในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างลึกซึ้ง มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองเพื่อร่วมกันพัฒนาส่งเสริมและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 15 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า คุณภาพของผู้เรียนอยู่ที่กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู รูปแบบวิธีการบริหารและการกำกับติดตามดูแลช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการและแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และร่วมกับการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศึกษาและการพัฒนา

ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลมาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงกับ ปัญหาความต้องการของผู้เรียน และนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา กำหนด กลยุทธ์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน มาวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็นที่เหมือนกัน แตกต่างกัน และรวบรวม เนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกัน สังเคราะห์เป็นกลุ่มความคิดเห็นเดียวกัน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นที่มีสาระสำคัญ สามารถสังเคราะห์เป็นกลุ่มความคิดเห็นได้ 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) ปัจจัยสนับสนุน 3) การมีส่วนร่วม 4) การบริหารงานวิชาการ 5) ครูและบุคลากร 6) งบประมาณ และ 7) การบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีลักษณะ การนำองค์กรที่ดี เพื่อช่วยให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) ผู้บริหาร สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความ มุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร 6) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจาก ผู้ปกครองและชุมชน 7) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและ บุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน ความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 11) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารและการพิจารณาความดีความชอบ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง 13) ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล 15) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล 16) สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
 17) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น และ
 18) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงสรุปประเด็น
 นี้ว่าเป็น “การนำองค์กร”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ
 ต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มาช่วย
 สนับสนุนให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) หน่วยงานต้นสังกัดกระจาย
 อำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา 2) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา
 ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนด
 เป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรร
 งบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 5) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรร
 อัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความ
 ต่างระหว่างบุคคล 6) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้
 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุก
 ภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) สถานศึกษามีเครือข่ายความ
 ร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง
 บุคคล 9) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา
 10) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตาม
 ความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบการพัฒนาผู้เรียน
 ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 12) สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
 พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่ง
 เรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษามีคุณภาพได้รับ
 ความไว้วางใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน 15) คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่
 มีความรู้และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 16) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริม
 สนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และ
 17) ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความ
 ต่างระหว่างบุคคล จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “ปัจจัยสนับสนุน”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ
 ต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีส่วน
 ร่วม ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร
 ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีระบบการ

บริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 4) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา 5) ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา 6) ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 7) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 8) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 9) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา 10) ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 11) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 12) สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง 14) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา และ 15) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “การมีส่วนร่วม”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรมีการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน 4) สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการเนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา 5) สถานศึกษาควรเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน 6) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน 10) สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 11) สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 12) สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตัวเอง 13) สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 14) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ 15) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่าง

เต็มตามศักยภาพ 16) สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน 18) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาดูงานในสถานประกอบการต่าง ๆ 19) สถานศึกษาจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน 20) สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น 21) สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 22) สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 23) สถานศึกษาประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 24) สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 25) สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 26) สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และ 27) สถานศึกษาจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “การบริหารงานวิชาการ”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ควรมีครูและบุคลากร ดังนี้ 1) สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบบริหารจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย 5) ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6) ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน 7) ครูรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ 8) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน 9) ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง 10) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 11) ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม 12) ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน 14) ครูประสานความร่วมมือกับผู้บริหารและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 15) ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทันท่วงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก 16) ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล 17) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน 18) ครูและบุคลากร มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 19) ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการ ชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข 20) ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 21) ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน 22) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้ อย่างเต็มตามศักยภาพ และ 23) ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิจฉาริษยาหรือ กลั่นแกล้งกัน จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “ครูและบุคลากร”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการจัดการ งบประมาณ ดังนี้ 1) สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สถาน ศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการ พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผน ปฏิบัติการ ประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ถูกต้อง ตรวจสอบได้ และ 8) สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “งบประมาณ”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการบริหารงานทั่วไป ดังนี้ 1) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของ ท้องถิ่น 2) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ ของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน 3) สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการ ดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ 4) สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ 7) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรใน การพัฒนาผู้เรียน 8) สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ 10) สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล 11) สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นความ

แตกต่างกันระหว่างบุคคล และ 12) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ จึงสรุปประเด็นนี้ว่าเป็น “การบริหารงานทั่วไป”

สรุปประเด็น การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปเป็นการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เป็นประเด็นสำคัญ 7 ประเด็น 120 ตัวแปร ได้แก่ 1) การนำองค์กร ประกอบด้วย 20 ตัวแปร 2) ปัจจัยประกอบด้วย 15 ตัวแปร 3) การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 13 ตัวแปร 4) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 27 ตัวแปร 5) ครูและบุคลากร ประกอบด้วย 23 ตัวแปร 6) งบประมาณ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร และ 7) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 12 ตัวแปร

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ จำนวน 7 ประเด็น 120 ตัวแปร นำมาจัดทำเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 7 ประเด็น 120 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิม จำนวน 5 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ในแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแสดงเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการนำองค์กร

การนำองค์กร	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
1.ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
8.ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติ และขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

การนำองค์กร	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
9.ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
11.ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
13.ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
14.สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
15.สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
16.สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
17.สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
18.สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นการนำองค์กรพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Mdn \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($IQR \leq 1.5$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8$, $IQR = 0$) ข้อที่ 6) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8$, $IQR = 0$) ข้อที่ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจเจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8$, $IQR = 0$) ข้อที่ 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 11) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหาต่างๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 13) ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 14) สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 15) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 16) สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$) ข้อที่ 17) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น (ค่าสถิติ $Mdn = 5$, $IQR = 0$)

และข้อที่ 18) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นปัจจัยสนับสนุน

ด้านปัจจัยสนับสนุน	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
1.หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านปัจจัยสนับสนุน	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
8.สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือกับ สถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9.สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความ สามัคคี และมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
11.สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครู ต้นแบบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
13.สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
14.สถานศึกษามีคุณภาพได้รับความไว้วางใจ และมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและ ชุมชน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
15.คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
16.คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านปัจจัยสนับสนุน	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
17. ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นปัจจัยสนับสนุนพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) ทุกข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) ได้แก่ ข้อที่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 2) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 3) หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 4) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 5) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 6) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 7) สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 8) สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 9) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 10) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 11) สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 12) สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0) ข้อที่ 13) สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0) ข้อที่ 14) สถานศึกษามีคุณภาพได้รับความไว้วางใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 15) คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 16) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) และ ข้อที่ 17) ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการมีส่วนร่วม

ด้านการมีส่วนร่วม	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1.ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านการมีส่วนร่วม	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
5.ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
8.คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9.คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
11.ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
13.ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านการมีส่วนร่วม	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
14. ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
15. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นการมีส่วนร่วม จำนวน 15 ตัวแปร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ ข้อที่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 3) สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 4) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 5) ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 6) ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 7) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 8) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 9) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 10) ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6, IQR = 1.0$) ข้อที่ 11) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

ออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0) ข้อที่ 12) สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 13) ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 14) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) และข้อที่ 15) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการบริหารงานวิชาการ

ด้านการบริหารงานวิชาการ	มัธยมศึกษา (Mdn)	ข้อที่ 1	ข้อที่ 3	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1.สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการเนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.สถานศึกษาเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านการบริหารงานวิชาการ	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
6.สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
8.สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9.สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
11.สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ ศักยภาพของตัวเอง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
13.สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของ ผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

ด้านการบริหารงานวิชาการ	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
14.สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
15.สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
16.สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
17.สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชนองค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
18.สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
19.สถานศึกษาจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
20.สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านการบริหารงานวิชาการ	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
21.สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
22.สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
23.สถานศึกษาประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
24.สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
25.สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
26.สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษา การศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
27.สถานศึกษาจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นการบริหารงานวิชาการ จำนวน 27 ตัวแปร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) ทุกข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 27 ตัวแปร ได้แก่ ข้อที่ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ

แตกต่างกันระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 2) สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 3) สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0) ข้อที่ 4) สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการเนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 5) สถานศึกษาเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน ตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 6) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 7) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 8) สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 9) สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 10) สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 11) สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 12) สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตัวเอง (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 13) สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 14) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 15) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 16) สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 17) สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอก และสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 18) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 19) สถานศึกษาค้นหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 20) สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 21) สถานศึกษา มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 22) สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0) ข้อที่ 23) สถานศึกษาประเมินการใช้

หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 24) สถานศึกษามีการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0) ข้อที่ 25) สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 26) สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) และข้อที่ 27) สถานศึกษาจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นครูและบุคลากร

ด้านครูและบุคลากร	มัธยมศึกษา (Mdn)	ค่าเฉลี่ยที่ 1	ค่าเฉลี่ยที่ 3	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1.สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.6	4.0	5.0	1.0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.ครูรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านครูและบุคลากร	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
8.ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ และความถนัดของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9.ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขา วิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และ ฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
11.ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
13.ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความ ถนัดของตน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
14.ครูประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและ ชุมชน ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
15.ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โลก	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
16.ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ด้านครูและบุคลากร	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
17.ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
18.ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
19.ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
20.ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
21.ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
22.ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
23.ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิจฉาริษยาหรือกลั่นแกล้งกัน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นครูและบุคลากร จำนวน 23 ตัวแปร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ ข้อที่ 1) สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6$, $IQR = 1.0$) ข้อที่ 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.6$, $IQR = 1.0$) ข้อที่ 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่าง

บุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0) ข้อที่ 4) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย (ค่าสถิติ Mdn = 4.6, IQR = 1.0) ข้อที่ 5) ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 6) ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 7) ครูรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 8) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 9) ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0) ข้อที่ 10) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 11) ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 12) ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 13) ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 14) ครูประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 15) ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 16) ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ Mdn = 4.8, IQR = 0) ข้อที่ 17) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 18) ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 19) ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 20) ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 21) ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) ข้อที่ 22) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) และข้อที่ 23) ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิทธิพลหรือกลิ่นแก๊งกัน (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	มัธยมศึกษา (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับ ความ คิดเห็น	ความ สอดคล้อง
1.สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.สถานศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใสถูกต้องตรวจสอบได้	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
8.สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นงบประมาณ จำนวน 8 ตัวแปร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ ข้อที่ 1) สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 2) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 3) สถานศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 4) สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 5) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 6) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 7) สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใสถูกต้องตรวจสอบได้ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) และข้อที่ 8) สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป	มัธยฐาน (Mdn)	ควอร์ไทล์ที่ 1	ควอร์ไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1.สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

การบริหารงานทั่วไป	มาตรฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
2.สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5.สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
8.สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9.สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
10.สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.8	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

การบริหารงานทั่วไป	มัธยฐาน (Mdn)	ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	พิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
11.สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
12.สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบการบริหาร งานอย่างเป็นระบบ	5.0	5.0	5.0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นการบริหารงานทั่วไป จำนวน 12 ตัวแปร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 ($Md. \geq 3.5$) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ($Q.R. \leq 1.5$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($4.6 \leq Md. \leq 5.0$) จำนวน 12 ตัวแปร ได้แก่ ข้อที่ 1) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 2) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 3) สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 4) สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 5) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 6) สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 7) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 8) สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 9) สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนสถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ (ค่าสถิติ $Mdn = 5, IQR = 0$) ข้อที่ 10) สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (ค่าสถิติ $Mdn = 4.8, IQR = 0$) ข้อที่ 11) สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0) และข้อที่ 12) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ (ค่าสถิติ Mdn = 5, IQR = 0)

จึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญ 7 ประเด็น 120 ตัวแปร ได้แก่ 1) การนำองค์กร ประกอบด้วย 18 ตัวแปร 2) ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย 17 ตัวแปร 3) การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 15 ตัวแปร 4) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 27 ตัวแปร 5) ครูและบุคลากร ประกอบด้วย 23 ตัวแปร 6) งบประมาณ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร และ 7) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย จำนวน 12 ตัวแปร ดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การนำองค์กร ประกอบด้วย 17 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร 6) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน 7) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 11) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง 13) ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 15) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 16) สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น 18) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย 17 ตัวแปร ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา 2) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 5) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาคูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา

10) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 11) สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 12) สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษามีคุณภาพได้รับความไว้วางใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน 15) คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 16) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 17) ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 15 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 4) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา 5) ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา 6) ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 7) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 8) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 9) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา 10) ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 11) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 12) สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา และ 15) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

4. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 27 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน 4) สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมายแนวทางวิธีการเนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้

ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา 5) สถานศึกษานับความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน 6) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน 10) สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 11) สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง 12) สถานศึกษากำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง 13) สถานศึกษากำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 14) สถานศึกษากำหนดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ 15) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 16) สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน 18) สถานศึกษากำหนดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาดูงานในสถานประกอบการต่าง ๆ 19) สถานศึกษากำหนดจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน 20) สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น 21) สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 22) สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 23) สถานศึกษามีการนิเทศหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 24) สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 25) สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 26) สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน 27) สถานศึกษากำหนดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 5 ครูและบุคลากร ประกอบด้วย 15 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย 5) ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6) ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน 7) ครูรู้จักศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้

เต็มตามศักยภาพ 8) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน 9) ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง 10) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 11) ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม 12) ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน 14) ครูประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 15) ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก 16) ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน 18) ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 19) ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข 20) ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 21) ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 22) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และ 23) ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิจฉาริษยาหรือกลั่นแกล้งกัน

6. งบประมาณ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สถานศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ถูกต้องตรวจสอบได้ และ 8) สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

7. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 12 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษากำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น 2) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน 3) สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ 4) สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ 7) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน 8) สถาน

ศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ 10) สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 11) สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 12) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้น ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย วิเคราะห์หาประเด็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบการใช้ Snowball Sampling Technique โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-structured interview) วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒินามาสังเคราะห์เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็น แล้วนำไป สร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดียวกันกับที่ได้ สัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์คำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อทราบฉันทามติและนำมาสรุปผลการวิจัย จากการบูรณาการสาระที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และฉันทามติ จากผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตอนที่ 3 จัดทำรายงานการวิจัย โดยนำเสนอการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-structured Interview) และแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละข้อคำถาม โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ การวิจัยได้ ดังนี้

การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญ 7 ประเด็น 120 ตัวแปร ได้แก่ 1) การนำองค์กร ประกอบด้วย 18 ตัวแปรย่อย 2) ปัจจัยประกอบด้วย 17 ตัวแปร 3) การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 13 ตัวแปร 4) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 27 ตัวแปร 5) ครูและบุคลากร ประกอบด้วย 23 ตัวแปร 6) งบประมาณ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร และ 7) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย จำนวน 12 ตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การนำองค์กร ประกอบด้วย 18 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ ยอมรับของครูและบุคลากร 6) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่น จากผู้ปกครองและชุมชน 7) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตาม ความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและ บุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน ความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 11) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหา ต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง 13) ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 15) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล 16) สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล 17) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของ ชุมชนท้องถิ่น และ 18) สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ

ประเด็นที่ 2 ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย 17 ตัวแปร ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา 2) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 5) หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา 10) สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 11) สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 12) สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 14) สถานศึกษามีคุณภาพได้รับความไว้วางใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน 15) คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 16) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ประเด็นที่ 3 การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 15 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 4) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา 5) ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา 6) ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 7) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 8) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 9) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา 10) ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการ

บริหารศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 11) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน 12) สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง 14) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา และ 15) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ประเด็นที่ 4 การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 27 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน 4) สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมายแนวทาง วิธีการ เนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา 5) สถานศึกษาเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน ตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน 6) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8) สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน 10) สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 11) สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 12) สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง 13) สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 14) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ 15) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 16) สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน 18) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาดูงานในสถานประกอบการต่าง ๆ 19) สถานศึกษาค้นหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน 20) สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น 21) สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 22) สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

23) สถานศึกษาประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 24) สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 25) สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 26) สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และ 27) สถานศึกษาจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง

ประเด็นที่ 5 ครูและบุคลากร ประกอบด้วย 23 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย 5) ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6) ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน 7) ครูรู้จักศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ 8) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน 9) ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง 10) ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 11) ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม 12) ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 13) ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน 14) ครูประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 15) ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก 16) ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 17) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน 18) ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 19) ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข 20) ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 21) ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 22) ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และ 23) ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกอิทธิทธิชาหรือ กลั่นแกล้งกัน

ประเด็นที่ 6 งบประมาณ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สถานศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใสถูกต้องตรวจสอบได้ และ 8) สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ประเด็นที่ 7 การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 12 ตัวแปร ได้แก่ 1) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น 2) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน 3) สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ 4) สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ 7) สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน 8) สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 9) สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ 10) สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 11) สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 12) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบ 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) ปัจจัยสนับสนุน 3) การมีส่วนร่วม 4) การบริหารงานวิชาการ 5) ครูและบุคลากร 6) งบประมาณ และ 7) การบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. 2550 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี และยังพบว่ามีความสอดคล้องกับแนวความคิดพื้นฐานเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development: SBMLD) นอกจากนี้ ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุ อ่ำใหญ่ ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ประกอบด้วย 14 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านความมุ่งมั่นของครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ปัจจัยด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ปัจจัยด้านความร่วมมือของชุมชน 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษา 6) ปัจจัยด้านความมุ่งมั่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษา 8) ปัจจัยด้านการบริหารความเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 9) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา 10) ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน 11) ปัจจัยด้านความพร้อมของสถานศึกษา 12) ปัจจัยด้านความศรัทธาของชุมชนต่อสถานศึกษา 13) ปัจจัยด้านความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน 14) ปัจจัยด้านการยอมรับนับถือของชุมชนต่อผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมลชา เพชรใส ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคการศึกษา 4.0 พบว่า องค์ประกอบหลักของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคไทยแลนด์ 4.0 ควรมี 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกระจายอำนาจ 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านบทบาทของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา 4) ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล 5) ด้านการบริหารจัดการตนเอง และ 6) ด้านการพัฒนาทั้งระบบ และสอดคล้องกับ อร่าม วัฒนะ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) คุณภาพครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) คุณภาพนักเรียน 6) การบริหารจัดการ 7) การพัฒนาบุคลากร และงานวิจัยของ วิเชียร เย็นกาย ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุณภาพ ผู้เรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร การสร้างทีมงาน การวิเคราะห์และประเมินองค์การวางแผนกลยุทธ์ การประกันคุณภาพ และการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับ สุทธิวัฒน์ มากมี ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การผลิตและพัฒนาครูสอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารงบประมาณโรงเรียนมีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีตัวชี้วัดผลงานทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อการศึกษา มีบุคลากรด้านบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการบริหารงานบุคคลโรงเรียนมีอำนาจในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พิจารณาความสามารถในการสอน การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีและการทำงานเป็นทีม และยึดหยุ่นในการใช้ใบประกอบวิชาชีพครู ด้านการบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้และมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการบริหารโรงเรียนรับนักเรียนในเขตพื้นที่ก่อน และมีส่วนร่วมกับทุกองค์กรในการจัดการศึกษา ปลูกฝังนักเรียนให้มีจิตสาธารณะและใกล้ชิดกับชุมชน ด้านรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารเลือกรูปแบบการบริหารที่หลากหลายตามบริบทและสถานการณ์และมีระบบกำกับติดตามให้เกิดคุณภาพ บริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับ พรทิพย์ ไพรัตน์ ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า พบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร คือ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำและเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 2) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป คือผู้บริหารโรงเรียนมีการลดสายงานบังคับบัญชา 3) ด้านการบริหารจัดการวิชาการ คือ ผู้บริหารบริหารงานบุคลากรโดยเน้นคุณภาพของครู และ 4) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ คือ ผู้บริหารบริหารงานงบประมาณอย่างคุ้มค่า

จากผลการวิจัยทั้ง 7 ประเด็น ที่ได้อภิปรายผลในภาพรวมไปแล้วนั้น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการนำองค์กร การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการนำองค์กร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร และได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย มีความยุติธรรมและยึดหลัก

ธรรมชาติในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ ให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ และหา
 วิธีการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง
 บุคคล ประกอบกับสถานศึกษาต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียน
 ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่าง
 บุคคล ส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริม
 การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดศักดิ์
 โพธิ์ทอง ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีองค์ประกอบด้าน
 กระบวนการ ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียน
 ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) การมุ่งเน้นครู/บุคลากร 5) การบริหารจัดการที่ดี และ 6) การจัดการ
 สารสนเทศและการจัดการความรู้ สอดคล้องกับ สัมเรียง โภชนาธาร ที่ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัด
 การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต พบว่า ภาวะผู้นำการจัดการศึกษาให้ประสบ
 ความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่อาศัย
 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ
 กฤษณรงค์ ด้วงลา ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน
 เทศบาลสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่ได้ดำเนินการถ่ายทอด
 วิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ การกระจายอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
 ยึดหลักธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมให้เกิด
 การเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้น การนำองค์กรจึงถือเป็นกลไกสำคัญที่จะนำความสำเร็จ และเสริมสร้าง
 คุณภาพทางการศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับ ญัญญกร คำแก้ว
 ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ความเป็นผู้นำทาง
 วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การกำหนดภารกิจ ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและ
 เป็นระบบ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ
 พัฒนาตนเองศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีการประเมินตนเองตลอดเวลาเพื่อให้เป็นผู้นำด้าน
 วิชาการมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร และยอมรับการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ส่งเสริมการวัดผลและ
 ประเมินผลการนิเทศภายใน และการจัดการสื่อแหล่งเรียนรู้ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้
 มีมาตรฐาน ส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน
 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนางานนิเทศ
 การศึกษาเนื่องจากเป็นงานสำคัญ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารต้องศึกษาทำความเข้าใจ

ในกระบวนการนิเทศ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
 สู่การนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนสูงสุด สอดคล้องกับ ไบรอันท์
 (Bryant) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย กรณีตัวอย่างบทบาทผู้นำโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ประเด็น คือ
 1) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 3) การกำหนดภาระงาน 4) การวัด
 ประเมินผลกระบวนการบริหาร 5) การใช้ภาวะผู้นำ 6) การสื่อความหมาย และ 7) ความผูกพันต่อการ
 ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พบว่าการนำกลยุทธ์ด้านคุณภาพไปปฏิบัติทำให้เกิดประโยชน์แก่
 ผู้เกี่ยวข้อง และทำให้บทบาทภาวะผู้นำเพิ่มสูงขึ้น โดยมีการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) มีการ
 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน 2) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการ
 เรียนการสอน 3) พัฒนาภาวะผู้นำกับบุคลากร 4) วางแผนกลยุทธ์ปรับปรุงหลักสูตร 5) ให้ความสำคัญ
 ต่อการเรียนของนักเรียนมากขึ้น 6) ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้น และ
 7) เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพผู้บริหารแบบเดิมมาเป็นผู้บริหารการศึกษาตามปรัชญาการบริหารแบบ
 มุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์กร และผลจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนได้นำรูปแบบคุณภาพไปปฏิบัติทำให้เกิด
 สิ่งต่าง ๆ ดังนี้ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะสนองความต้องการของผู้รับบริการ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มี
 ส่วนได้เสีย ได้แก่ การกำหนดความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสียการสร้าง
 ความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดหาบริการลูกค้าที่ดีเยี่ยม 3) การวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การตรวจสอบ
 ความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย การวัดผลการปฏิบัติงานเป้าหมาย
 และกลยุทธ์การมุ่งไปในทิศทางเดียวกันของแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรตาม
 แผนกลยุทธ์ 4) การวางแผนกระบวนการสนับสนุนการศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การเพิ่มขีด
 ความสามารถของบุคลากร การสนับสนุนช่องทางการสื่อสาร ความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้
 และ 6) ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลงานที่สอดคล้องหรือเหนือกว่าเป้าหมายที่วางไว้และสามารถเป็น
 แบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรอื่นได้

2. ด้านปัจจัยสนับสนุน หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหาร
 สถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หน่วยงาน
 ต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ในการพัฒนาผู้เรียนตามความ
 ต่างกันระหว่างบุคคล หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและ
 การพัฒนาผู้เรียน จัดสรรอัตราค่าจ้างให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการ
 พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้
 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาต้องระดมทรัพยากรจากทุกภาค
 ส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น
 และสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีครูและบุคลากรที่มี
 ความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา ครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันใน

การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งสถานศึกษาต้องมีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีคุณภาพได้รับความไว้วางใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ มุกดา เลขะวิวัฒน์ ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนทัศน์เพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยป้อน (Inputs) ระบบองค์การเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีคุณลักษณะผู้นำ ทักษะการบริหาร ความมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี พฤติกรรมผู้นำ ปัจจัยด้านบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณลักษณะครู แรงจูงใจ สอดคล้องกับ ภาณุ อ่ำใหญ่ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ประกอบด้วย 14 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านความมุ่งมั่นของครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ปัจจัยด้านคุณภาพ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ปัจจัยด้านความร่วมมือของชุมชน 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษา 6) ปัจจัยด้านความมุ่งมั่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ชุมชนของสถานศึกษา 8) ปัจจัยด้านการบริหารความเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 9) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา 10) ปัจจัยด้านการวิจัยในชั้นเรียน 11) ปัจจัยด้านความพร้อมของสถานศึกษา 12) ปัจจัยด้านความศรัทธาของชุมชนต่อสถานศึกษา 13) ปัจจัยด้านความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ 14) ปัจจัยด้านการยอมรับนับถือของชุมชนต่อผู้บริหารสถานศึกษา

3. ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา

การดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นและสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เพ็ญภา กาญจนภาส ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1)การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 2)การมีส่วนร่วมคิด 3)การมีส่วนร่วมดำเนินการ 4)การมีส่วนร่วมประเมินผล และ 5)การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ สอดคล้องกับ บรรชา บุญสิงห์ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ด้านความผูกพัน ต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีส่วนในความภาคภูมิใจในผลงานของสถานศึกษา พร้อมทั้งช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินภายในสถานศึกษาด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและแผนพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับ สัมเริง โภชนาธาร ที่ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต พบว่า ใ้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม โดยใช้ยุทธวิธีในการระดม สรรพกำลังในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐภาคเอกชน เครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เช่น เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายสถานศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับ อัมพร พินะสา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และการกำกับติดตามประเมินผล โดยองค์ประกอบการมีส่วนร่วม ได้แก่ การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วน

เสียในการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกันในท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาและการจัดสถานศึกษา

4. ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน กำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการเนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา และไม่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้านตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งสถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดให้มีการทดสอบความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน มีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งสถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สืบหาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ จัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน กำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบกับสถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับ อัมพร พินะสา ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และการกำกับติดตามประเมินผล ในองค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งมี 3 องค์ประกอบหลัก และ 13 องค์ประกอบย่อย 1) การบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การกำกับติดตามและประเมินผล 2) การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น STEM EDUCATION เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดมทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่นจากบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง นำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 3) การวัดและประเมินผล ได้แก่ วัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียน ในการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เปิดเผยคะแนนสอบจากการประเมินระดับชาติต่อสาธารณะ สอดคล้องกับ สิตานันท์ ศรีชมพล ได้ศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าในด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 3 แนวทางการบริหาร 11 วิธีปฏิบัติ 4 โครงการ และ 11 กิจกรรม โดยแนวทางการบริหาร ได้แก่ โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดและปรับหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารสนับสนุนการบริการทางการศึกษาให้นักเรียน และโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ ศิริวรรณ ภูมิพัฒน์นรชัย ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล พบว่า การจัดการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนแต่ละคน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับ

ใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน การดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่ที่ต้องใช้ศักยภาพที่แตกต่างของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการประกอบอาชีพและช่วยเหลือสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล คือได้ค้นพบและเพิ่มพูนศักยภาพที่แตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น อันนำไปสู่การทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมและประเทศต่อไป และสอดคล้องกับ ศคิณภัฏฐ์ สรรคบุรานุรักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลในบริบทของการจัดการศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้สอนต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และทำความเข้าใจในความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียนอันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือจัดกลุ่มตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน การสอนทักษะ หรือจัดเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด แนวคิดทางการศึกษาแนวใหม่ จึงเน้นในเรื่องการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อม ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมนั้น ต้องอาศัยผู้ที่มีวิสัยทัศน์ผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ เข้าใจหรือมีความตระหนักและเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ เทียมใจ กำจัดภัย ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี พบว่า ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควรให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษา ที่ตรงกับความต้องการของทุกฝ่าย โรงเรียนควรมีกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ โดยให้ครูบุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สภาพหรือบริบท จุดเน้นของโรงเรียน และชุมชน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและจุดเน้นของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เจนทรี (Gentry) ที่ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างเพื่อรองรับนักเรียนที่แตกต่างกันตามความต้องการและรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันเป็นวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์เพื่อจัดการกับความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา รวมถึงการระบุระดับความพร้อมของนักเรียน ปรับเปลี่ยนการสอน ประยุกต์ใช้ความร่วมมือ และความเป็นอิสระในการเรียนรู้ และบูรณาการ

สอน และฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถรู้แนวทางของตัวเองตนเอง สร้างสรรค์ และตอบสนองตามบริบทในการแสวงหาความรู้ โดยใช้หลักการและแนวคิดเป็นที่ชัดเจนว่าผู้เรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความจำเป็นที่การสอนจะต้องแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล และใช้ประโยชน์ จากความฉลาดของตัวเองที่ช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในห้องเรียน การฝึกฝนโดยใช้การเรียนการสอนที่แตกต่างทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่สูงขึ้น การรับรู้ความสามารถ การมีส่วนร่วม และยังสร้างความหลงใหลในการเรียนรู้เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจความสามารถและการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมาก สอดคล้องกับ Hanover Research and ULEAD ได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี ในการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างต้องใช้ทั้งครูและผู้บริหารร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรและกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและครอบคลุมแก่ผู้เรียนทุกคน และประเมินการจัดการเรียนการสอนบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม การประเมินยังหมายถึง การเสนอรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียนด้วย และสอดคล้องกับ โจฮานา (Johana) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อต่อยอดจากวิธีการสอน การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ การจัดหมวดหมู่ และแนะนำเทคนิคที่เป็นประโยชน์สำหรับครูในการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมาปรับใช้กับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนจึงแตกต่างกันไป นักเรียนที่มีความชอบรูปแบบการเรียนรู้จะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากกระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นตามรูปแบบที่ต้องการ ความแตกต่างในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนส่งผลต่อวิธีการเรียนการสอนอย่างมาก

5. ด้านครูและบุคลากร สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ครูมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน ครูรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขา วิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง ครูมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ครูต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความ

ถนัดของตน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก นอกจากนี้ ครูต้องสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู และเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เข้ามาสู่การเรียนรู้ ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก อัจฉริยะหรือถนัดกัน สอดคล้องกับ ศุภชลา เพชรแกมทอง ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกลยุทธ์การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มขีดความสามารถในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้กับครูผู้สอน พัฒนาการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณภาพ เพราะการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้วยการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการและการจัดองค์กร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดำเนินไปด้วยดี ย่อมทำให้การดำเนินการตามแผนไปสู่การปฏิบัติได้ชัดเจน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ มุกดา เลชะวิวัฒน์ ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณลักษณะครู และแรงจูงใจ สอดคล้องกับ เทียมใจ กำจัดภัย ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตามความสามารถ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิประสบการณ์ตามความถนัด ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิด

ประโยชน์ต่อผู้เรียน เกิดการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ เจนทรี (Gentry) ที่ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างเพื่อรองรับนักเรียนที่แตกต่างกันตามความต้องการและรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบครู ที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จในห้องเรียน และครูควรมีความพร้อมในการนำกลยุทธ์นี้เข้ามาใช้ภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ Hanover Research reviews ที่ได้ทบทวนบทความเกี่ยวกับการสอนที่แตกต่างและระบบสนับสนุนหลายระดับ พบว่า ครูต้องการการพัฒนาวิชาชีพอย่างมากเพื่อแยกความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับที่ Hanover Research and ULEAD ได้นำเสนองานวิจัยแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน พบว่า การเรียนการสอนที่ต่างกัน ทำให้ครูต้องพิจารณาและใช้ประโยชน์หลายอย่างในแนวทางการจัดการเรียนการสอน และกลยุทธ์ในการจัดกลุ่มของนักเรียนภายในบทเรียนเดียวกัน เพื่อวางแผนและส่งเสริมการสอนที่มีคุณภาพแก่นักเรียนทุกคน และครูควรประเมินองค์ประกอบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพื่อให้ นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนได้ และสอดคล้องกับ เซฟพาดา (Zepeda) ที่ได้การศึกษาเรื่องมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู ตามแบบแผนในการแก้ไขข้อบกพร่องในห้องเรียน พบว่า องค์ความรู้ที่ไม่สอดคล้องกัน (cognitive dissonance) มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาชีพ และบุคลากรที่ขาดทักษะทางวิชาชีพครู การเชื่อใจและไว้วางใจมีส่วนสำคัญกว่าในการทำงานร่วมกัน

6) งบประมาณ สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ถูกต้องตรวจสอบได้ และต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ ชนิตา รัชกุลพลเมือง ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักการระดมทรัพยากร การร่วมมือจัดการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะการระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อัมพร พิณสา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ต้องมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่น จากบุคคลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ

และสถาบันสังคมอื่น นำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง นำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

7) การบริหารงานทั่วไป สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน มีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ขับเคลื่อนการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ เติบโตใจ กำจัดภัย ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี พบว่าหน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริง ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัยหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน และมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรมีการเผยแพร่การทำวิจัย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ อัมพร พินะสา ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาในท้องถิ่น ปรับสภาพของสถานศึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้อและมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ ใช้เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สร้างโรงเรียนต้นแบบในท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น สอดคล้องกับ สุทธิวัฒน์ มากมี ที่ได้ศึกษาเรื่องอนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนมีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

จัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีตัวชี้วัดผลงาน ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการลงทุน เพื่อการศึกษา มีบุคลากรด้านบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในครั้งนี้ ได้ค้นพบประเด็นสำคัญและตัวแปร การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นองค์ความรู้และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด ร่วมกันกำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเตรียมความพร้อมให้ครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพของตน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และประสานงานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภายนอก และสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริง ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารเครือข่ายการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ เพื่อให้มีรูปแบบหรือกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเครือข่าย
4. สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีกลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ ด้านการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ห้องค้ความรู้จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในครั้งนี้ เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ควรมีการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ควรมีการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551. (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2557).
- คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551. (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2557).
- การบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานครูเทศบาล. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ม.ป.ป).
- คู่มือการประเมินการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2561, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2561).
- คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2558, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2558), กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. ม.ป.ป.
- กฤษณรงค์ ดั่งลา. “สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลสู่ความเป็นเลิศ,” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563).
- กฤตวรรณ คำสม. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู, คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ตุลาคม 2557.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR, (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535),

- ชาติรี มูลสถาน. “การวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณนา.” วารสารมหาวิทยาลัยกรุงเทพคริสเตียน, 16, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2553).
- ชนิตา รัชชพลเมือง. “รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 7, 13 (มกราคม - มิถุนายน 2558).
- ชัยวัฒน์ เชื้อมั่ง. “การบริหารจัดการโรงเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย.” วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9, 33, (ตุลาคม- ธันวาคม 2563).
- ณัฐกร คำแก้ว. “บทบาทในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1.” วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11, 3, (กันยายน - ธันวาคม 2564).
- เดโช สวานานนท์. **จิตวิทยาทั่วไป.** (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2529).
- ตะวัน วรรณสินธ์. “สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี.” วารสารการบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 20, 1, (มกราคม - มีนาคม 2563).
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. **ทฤษฎีพหุปัญญา.** เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.happyhomeclinic.com/a01-multiple%20intelligence.htm>
- บริษัท มายดีเอ็นเอ จำกัด. **พหุปัญญา 8 ประการของ Dr. Howard Gardner.** เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.mydnathailand.com/library-8.Html#sthash.FyoLXArC.dpuf>
- พันธุ์สุรย์ ลัดดาวัลย์. “การวิจัยตามแนว EFR”, ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. 10, (กรกฎาคม 2524).
- เทพพิทักษ์ พัฒน์ช่วย. **พหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ของ Howard Gardner,** เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/347259>
- ภาณุ อ่ำใหญ่. **การพัฒนาแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD).** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.donsakwit.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=550:-sbmld-&catid=137:2014-02-27-09-11-19

- ทิพวรรณ โพธิ์ขำ. “รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารวิจัยวิชาการ, 4, 1 (มกราคม-มีนาคม 2564).
- พรทิพย์ ไพรัตน์. “การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอัครสังฆมณฑลสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า.” วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6, 3 (มีนาคม 2564).
- เทิดศักดิ์ โพธิ์ทอง. “การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรัตนนคร, 15 ฉบับพิเศษ, (2556).
- เทียมใจ กำจัดภัย. “การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี.” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 7, 1, (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559).
- นวรรตน์ หัสดี. ความแตกต่างระหว่างบุคคล. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 3 ตุลาคม 2562. เข้าถึง ได้จาก <https://pubhtml5.com/oect/nety>
- บรรชา บุญสิงห์. “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเปยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.” วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 8, 1 (มกราคม - มีนาคม 2557).
- เพ็ญผกา กาญจนภาส, “การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12, 1 (มกราคม – เมษายน 2560).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, คู่มือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก http://hugiswh.lpru.ac.th/human/views/assets/document_download/hum/man_hum_56_1.pdf 6-7
- มัทนียา กายแก้ว, เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, มกราคม 2559.
- มาเรียม นิลพันธุ์. คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่าง ระหว่างบุคคล. (คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555).
- มุกดา เลชะวิวัฒน์. “การพัฒนาระบบองค์การเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วารสารครุศาสตร์, ๔๑, ๔, (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๖).
- วุฒิสาร ตันไชย. “การกระจายอำนาจ : บทบาทของท้องถิ่นในอนาคต.” นิตยสารท้องถิ่น 4,7 (กรกฎาคม 2544).
- ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์. “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล.” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 12, 1,2, (มิถุนายน 2557- มีนาคม 2558).

- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 13, 2 (พฤศจิกายน 2558-มีนาคม 2559).
- ศุภชลา เพชรแกมทอง, “กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41.”วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16, 3, (กรกฎาคม – กันยายน 2557).
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. การจัดการศึกษาท้องถิ่นแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (ม.ป.ท., 2552).
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545). (กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด, 2547).
- สมกิต บุญยะโพธิ์. “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556).
- สลิพัทธ์ สาทรพานิชย์การ. “รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5.” วารสารราชนครินทร์, (มกราคม-มิถุนายน 2562).
- สิตานันท์ ศรีชมพล. “แนวทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.” วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 13, 2, (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564).
- สิปพนนท์ เกตุทัต. ทางสายกลางในอนาคตของประเทศไทย เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม. (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534).
- สุทธิวัฒน์ มากมี. “อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย.” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9, 1, (กรกฎาคม – กันยายน 2561).
- สุมลทา เพชรใส. “การพัฒนาแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุคการศึกษา 4.0.” วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6, 6, (สิงหาคม 2562).

สุวรรณ พิณตานนท์ และ กาญจนา วัฒนสุนทร. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา
ท้องถิ่น. (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2556),

สัมพันธ์ โภชนาธาร. “ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต,”
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 12, 1, (มกราคม – มิถุนายน 2559).

อรอุมา แก้วพล. “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ.” วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี, 5,12, (ธันวาคม 2563).

อรสา แก้วสารดี. “การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น.” วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 9, 1,
(มกราคม – เมษายน, 2557).

อัมพร พิณะสา. “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” (วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60, 2560-2561)

PSYCHO.study. ความแตกต่างระหว่างบุคคล. เข้าถึงเมื่อ 23 ธันวาคม 2563, เข้าถึงได้จาก
<https://sites.google.com/site/psychostudy048/khwam-taek-tang-rahwang-bukhkhhl>

Sukhachan's KM. ความแตกต่างระหว่างบุคคล. เข้าถึงเมื่อ พฤศจิกายน 2564. เข้าถึงได้จาก
<https://sukhachan.com/sharedstories/educational-psychology/individual-differences/>

ภาษาอังกฤษ

Textor, R. B. A **Handbook on ethnographic futures research**. 3rd Ed., School of
Education and Department of Anthropology, (Stanford University : California,
1980).

Gentry. “**Differentiated Instructional Strategies to Accommodate Students with
Varying Needs and Learning Styles**,” Mississippi: The Urban Education
Conference, Jackson State University, 2012.

Hanover Research reviews, **Best Practices for Differentiated Instruction**. เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564 เข้าถึงได้จาก https://www.wasa-oly.org/WASA/images/WASA/1.0%20Who%20We%20Are/1.4.1.6%20SIRS/Download_Files/LI%202018/Mar-Best%20Practics%20for%20Differentiated%20Instruction.pdf

Zepeda, S. J. “**Principals' perspectives: professional learning and marginal teachers on normal plans of improvement,**” *Research in Educational Administration & Leadership*, 2016.

Hanover Research and ULEAD, **Differentiate Instruction - A Best Practices Report** เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.schools.utah.gov/file/1e842789-7836-4ed2-af1a-3232ee028d75>

Johana Myftiu, **Individual Differences Considering Students' Learning Styles**, เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564 เข้าถึงได้จาก https://www.researchgate.net/publication/276466508_Individual_Differences_Considering_Students'_Learning_Styles

S. L Bryant, **A case study of the leadership role of principals in commitment to quality profit in Verginia** (London: Verginia common Wealth University, 1995).

ที่ อว 8612.2/-

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

10 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นายวิโรจน์ สุรสาคร รหัสนักศึกษา 59252915 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติกรแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

นักศึกษา โทร. 08 5195 5355

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

1. ดร.เอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ดร.เนาวเรศ น้อยพานิช รองนายกเทศมนตรีเมืองราชบุรี
เทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
3. ดร.ธวัชชัย วรรณิการ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา (อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา)
เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
4. ดร.กรศิริ มิ่งไชย ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล
เทศบาลนครอุบลราชธานี
5. ดร.ศราวุธ สุตะวงค์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
6. ดร.พรรณมาศ พรหมพิลา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดปราสาททอง
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
7. ดร.อัญญรัตน์ นาเมือง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม
(ปิยะแหวนรังสรรค์) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์
8. สิบโท ดร.ศักดิ์ดา แจ่มแจ่ม ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านกล้วย
เทศบาลเมืองชัยนาท
9. ดร.อรชร วรรณสอน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลเสาชิงหิน
เทศบาลตำบลเสาชิงหิน
10. ดร.กิตติมา ปี่แก้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1
เทศบาลเมืองท่าโขลง
11. ดร.โชติกา ด่านนอก ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองห้างพิทยา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
12. ดร.พีรเศรษฐ ผดุงศรีรุ่งเรือง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสระแก้ว
เทศบาลนครนครปฐม
13. ดร.อภรดี กลกิจ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดมหาธาตุวรวิหาร)
เทศบาลเมืองราชบุรี
14. ดร.ชมาพร ชลการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเทพมงคล
เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
15. ดร.กัญญนันท์ ปัญญาดา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 3
(บ้านปากนา) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง
การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(School Administration to Develop Students based on Individual Differences
in Schools under the Local Administrative Organization)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (School Administration to Develop Students based on Individual Differences in Schools under the Local Administrative Organization) โดยจุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามนี้ เป็นการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาถึงความเห็นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 7 ประเด็นสำคัญ 120 ข้อ ที่ได้จากการ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาให้ความเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความ ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน และความกรุณาท่านได้โปรดตอบข้อคำถาม ให้ครบทุกข้อ จำนวน 120 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า ข้อมูลจากการตอบคำถามของท่านจะนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยแสดงความนับถือและขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ สำหรับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายวิโรจน์ สุรสาคร

นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกณฑ์เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในข้อความแต่ละข้อแสดงค่าคะแนนแทนระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ความหมาย
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา

การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพและอัจฉริยภาพ ของแต่ละบุคคล ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน

สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 (School Administration to Develop Students based on Individual Differences
 in Schools under the Local Administrative Organization)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การนำองค์กร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เจตคติและขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและบริหารความขัดแย้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย					
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการพิจารณาความดีความชอบ					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจต่อปัญหาต่างๆและหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
14	สถานศึกษากำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
15	สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
16	สถานศึกษากำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
17	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น					
18	สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ปัจจัยสนับสนุน						
19	หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจและให้อิสระในการบริหารสถานศึกษา					
20	หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
21	หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
22	หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน					
23	หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรอัตรากำลังให้สถานศึกษามีครูเพียงพอและตรงกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
24	หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
25	สถานศึกษาระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
26	สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
27	สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา					
28	สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความสามัคคีและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
29	สถานศึกษามีระบบยกย่องเชิดชูเกียรติครูต้นแบบ การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
30	สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล					
31	สถานศึกษามีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
32	สถานศึกษามีคุณภาพได้รับความไว้วางใจและ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน					
33	คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และ มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง					
34	คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการ บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล					
35	ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล					
การมีส่วนร่วม						
36	ผู้บริหารสถานศึกษาการกระจายอำนาจ การบริหารสถานศึกษา					
37	ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา					
38	สถานศึกษามีระบบการบริหารที่เอื้อและสนับสนุน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
39	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
40	ครูและบุคลากรมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ต่อการบริหารสถานศึกษา					
41	ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/ โครงการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา					
42	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา					
43	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา					
44	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษา					
45	ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหาร ศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน					
46	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็น และสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาและการ พัฒนาผู้เรียน					
47	สถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกมีส่วน ร่วมสนับสนุนวิทยากร สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
48	ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
49	ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
50	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					
การบริหารงานวิชาการ						
51	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
52	สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการเพื่อ พัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
53	สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับ ท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน					
54	สถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการ เนื้อหาสาระ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษา					
55	สถานศึกษาเน้นความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน ตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน					
56	สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
57	สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติให้ครูออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
58	สถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล					
59	สถานศึกษากำหนดให้มีการทดสอบความถนัด ของผู้เรียนแต่ละคน					
60	สถานศึกษามีการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
61	สถานศึกษามีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง					
62	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง					
63	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
64	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเองอย่างสร้างสรรค์					
65	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความถนัดของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ					
66	สถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
67	สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภายนอกและสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน					
68	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การประกอบอาชีพอย่างหลากหลายและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาดูงานในสถานประกอบการต่าง ๆ					
69	สถานศึกษาจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
70	สถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ และเน้นการทดสอบภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น					
71	สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
72	สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
73	สถานศึกษาประเมินการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
74	สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
75	สถานศึกษาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
76	สถานศึกษามีการแนะแนวการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพตามความถนัด และความต้องการของผู้เรียน					
77	สถานศึกษาจัดให้หน่วยงานภายนอกมาแนะแนวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง					
คุณภาพครูและบุคลากร						
78	สถานศึกษามีครูเพียงพอครบทุกวิชาเอก					
79	ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล					
80	ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
81	ครุมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบวิธีจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
82	ครุมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
83	ครุมีความรู้ความสามารถในการทดสอบความถนัดของผู้เรียน					
84	ครุรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ					
85	ครุมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้และความถนัดของผู้เรียน					
86	ครุมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง					
87	ครุมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ					
88	ครุต้องรู้จักและประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม					
89	ครุมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
90	ครุสามารถแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของตน					
91	ครุประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
92	ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก					
93	ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
94	ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นต้นแบบที่ดี ให้กับผู้เรียน					
95	ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
96	ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข					
97	ครูมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้					
98	ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ประสานความ ร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน					
99	ครูสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ ในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ					
100	ครูมีความรักความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก อิจฉาริษยาหรือกลั่นแกล้งกัน					
งบประมาณ						
101	สถานศึกษามีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
102	สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ					
103	สถานศึกษาวางแผนการจัดหาพัสดุได้อย่างมี ประสิทธิภาพ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
104	สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนา ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
105	สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผน ปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
106	สถานศึกษาดำเนินโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับ การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
107	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ถูกต้องตรวจสอบได้					
108	สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากหน่วยงานภายนอกเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
การบริหารงานทั่วไป						
109	สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของท้องถิ่น					
110	สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน					
111	สถานศึกษามีแผนพัฒนาการศึกษาและทิศทาง การดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้					
112	สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับ การพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล					
113	สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
114	สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ					
115	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรในการพัฒนาผู้เรียน					
116	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน เป็นรายบุคคล					
117	สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ กับชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานอื่นต่าง ๆ					
118	สถานศึกษาประสานงานและพัฒนาเครือข่ายความ ร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง ระหว่างบุคคล					
119	สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
120	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวิโรจน์ สุรสาคร
วัน เดือน ปี เกิด	14 กุมภาพันธ์ 2503
สถานที่เกิด	271/1 ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ รังสีการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏธนบุรี พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2559 กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	271/1 ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร

